

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA «Acostuma't, no a "veure" Déu, sinó a

sentir-lo, infont-lo en tota la teva vida i, sobretot, en tu, o en el més bo de tu mateix»
Manuel Lozano Garrido

Any XXIV • Núm. 1.244 • 1,60 €

24 • juliol • 2003

Manuel Lozano Garrido, un periodista sant

Quan llegim la biografia de Manuel Lozano Garrido, Lolo, tenim la sensació de trobar-nos davant d'un sant. Els testimonis dels seus contemporanis ho ratifiquen: no tenen cap dubte de la seva fama de santedat. Així, el 1994, amb l'obertura de la fase diocesana del procés de beatificació, la figura de Lolo comença a ser cada vegada més coneguda.

Manuel va morir el 1971. Dels seus 51 anys de vida, 28 els passa en una cadira de rodes i els nou darrers, cec. La seva vida va ser una font de llum i alegria. La pregària, la pietat mariana, la devoció eucarística, l'amor profund a l'Església són alguns trets de la seva persona. Sens dubte, el que més atrau de la seva figura és l'acceptació de la creu en la seva vida i com rep la malaltia com un regal i l'associa a la Passió de Crist. Enmig del dolor, Lolo era capaç de viure una alegria desbordant. Mai cap queixa. Sempre el somriure a punt. Manuel Lozano no només ens deixa un testimoni de vida impressionant. Era

**Va saber viure
l'alegria
i l'esperança en
el dolor**

un home ple de Déu i això es notava en tot el que feia i deia. Especialment en els seus escrits. Brillant escriptor i periodista, de la seva ploma han sortit nou llibres i més de 300 articles publicats. En ells desborda entusiasme, il·lusió, confiança, fe, bellesa, humor, generositat, humilitat... Lolo va ser mestre de periodistes: per ells prega i ofereix els dolors, funda l'obra apostòlica Sinaí, escriu un decàleg per a ells...

Com deia d'ell José L. Martín Descalzo, «es dedicava a ser cristià, es dedicava a creure».

Pàg. 2, 3, 4 i 5

El copríncep episcopal jura la constitució andorrana

Mons. Joan Enric Vives, copríncep episcopal, va jurar la constitució d'Andorra en un acte celebrat el dia 10 de juliol a la seu del Consell General del Principat. En el seu discurs de jurament, el bisbe Vives va manifestar: «Estic segur que la saviesa, la prudència i el bon sentit del nostre poble, com ho ha demostrat al llarg de la seva història, sabran crear, mantenir i enfortir les condicions necessàries que donin suport a la institució dels copríneps i li permetin dur a terme adequadament la seva funció específica d'exercici de la sobirania, que el poble andorrà els ha confiat.»

Pàg. 19

Mullerat podria ser el primer beat laic de l'Església tarragonina

Amb la constitució del tribunal eclesiàstic corresponent, el 9 de juliol es va obrir el procés de beatificació del màrtir Marià Mullerat i Soldevila (1897-1936), nascut a Santa Coloma de Queralt i metge d'Arbeca. L'acte va tenir lloc a l'arquebisbat de Tarragona i va comptar amb l'assistència d'unes 200 persones, entre les quals destacaven les quatre filles del Dr. Mullerat. Si el procés que ara s'inicia acabés amb la seva beatificació, aquest metge d'Arbeca, testimoni ferm de fe i d'amor, esdevindria el primer beat laic de l'Església metropolitana de Tarragona. Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona, va declarar que s'intentarà donar la màxima agilitat al procés, que en la seva fase diocesana es preveu que duri mig any aproximadament. Després serà traslladat a Roma.

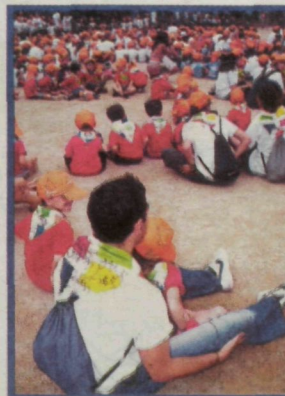

Les germanes Mullerat van viure emocionades l'inici del procés.

Pàg. 17-18

Sumari

- Pàg. 7 Càritas Internacional es descentralitza
- Pàg. 8 Testimoni d'un matrimoni missioner al Perú
- Pàg. 23 Masdenverge: últim adéu a Mn. Josep Albiol
- Pàg. 25 Comunicat de la darrera reunió de la Tarraconense
- Pàg. 28 Campanya de solidaritat amb Tucumán (Argentina)

Units contra el càncer

La Festa dels Casals de la Fundació Pere Tarrés aplega més de 3.000 infants al parc de la Ciutadella

Pàg. 20 i 21

Editorial

Els altres sants

En la festa de l'u de novembre recordem tots els sants, és a dir, tots aquells que es troben al costat de Déu, després d'una vida coherent amb la fe cristiana, complint els designis divins en tot moment. És evident que malgrat que hi ha molts sants i beats en els nostres calendaris, són molts els que no apareixen ni apareixeran mai en els santorals, ni en els llibres litúrgics. Són sants «anònims», que van tenir testimonis de la seva santedat, però que la seva vida i obra ha quedat en l'oblit o tan sols en el record d'uns pocs que no elevaran la seva causa de beatificació per motius ben diversos. El que està clar és que cap sant queda en l'oblit de Déu i per tant les seves virtuts heroiques seran premiades per la misericòrdia i la bondat de l'Altíssim.

És ben cert que la majoria de nosaltres coneixem persones de qui hem dit en moltes ocasions que eren santes. I no tan sols als enterraments, on sembla que tothom és bo, sinó durant tota la vida, perquè les seves accions eren paral·leles a les de molts sants dels qui en coneixem més o menys la biografia.

El papa Joan Pau II ha beatificat i canonitzat molts homes i dones de tots els temps. Malgrat algunes crítiques que ha rebut, és un gran bé per a tota la catolicitat tenir com més models de sants millor, perquè a tots ens sembli més propera la vocació a la santedat a què estem cridats. A més, dels molts que ja han estat proclamats durant l'actual pontificat, n'hi ha molts d'altres que estan en camí i que probablement l'ancià però fort Sant Pare tindrà la joia d'elevar als altars. Entre ells hi ha el famós arquitecte català Antoni Gaudí, un home conegut mundialment, que desperta admiració per la seva original forma de concebre l'art, però del qual no es poden posar en dubte les seves virtuts cristianes que han quedat resumides amb l'apel·latiu de l'«arquitecte de Déu». La seva possible beatificació ha despertat crítiques, perquè hi ha qui no vol veure entre la llista dels homes model·lics de fe, algú tan conegut, important i admirat com Gaudí. Com si fos incompatible ser algú ben famós amb el fet de ser sant, com si els

sants haguessin de ser sempre monjos i capellans, o laics que no passaven de les portes de la sagristia. Són probablement aquests mateixos detractors els que també s'oposen al procés de beatificació d'un rei catòlic i exemplar del nostre temps com ho va ser Balduí de Bèlgica.

Per sort el nostre santoral ens recorda que hi ha hagut sants de tota mena, de totes les professions i estats de vida, molt coneguts i poc coneguts. Així, per exemple, en la beatificació del ja sant Josep-maria Escrivà de Balaguer, home molt conegut arreu del món, es va unir el nom de la religiosa canosiana africana, també ja canonitzada Josefina Bakita, una perfecta desconeguda per a la majoria de la humanitat incloent el món catòlic.

En aquest número de *Catalunya Cristiana* ens fixem en una altra persona que té també el seu procés de beatificació en marxa, es tracta del periodista seglejar Manuel Lozano, més conegut com «Lolo». Com a publicació catòlica ens el sentim molt nostre, ja que no tan sols va ser un excel·lent periodista, sinó que és un gran exemple i model per a tots els que exercim aquesta professió en els mitjans de comunicació. Davant de les dificultats i adversitats de la vida, Lolo no va perdre mai la seva confiança en Déu, i va seguir publicant escrits, encara que estigués cec i prostrat en una cadira de rodes durant vint-i-vuit anys. Més de 300 articles va publicar en aquesta situació, en la qual alguns ja s'haurien abandonat o sumit en la desesperació. Entre els seus escrits en trobem uns de tan bonics com el «Decàleg del periodista» o el «Credo del patiment» que reproduïm en el nostre reportatge «En primer pla».

Entre els «altres sants», els que encara no estan en procés de beatificació, hi ha molts Gaudís i «Lolos», però també altres cristians i cristianes que discretament van viure en santedat. L'exemple dels ja reconeguts per l'Església, els que estan en camí i el d'aquells que hem conegut i que potser no arribaran mai a ser-ho, ens estimula a tots els cristians per arribar a la santedat, o almenys per ser una mica més sants del que som.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Jordi Curcó, LLEIDA; Marçal Sarrats, MADRID; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc i Tomás Mor, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteiras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Màngosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Director executiu: Marc Murtra

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt i Montserrat Altamirano

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal: 80,60 €

Resta d'Europa: 146,74 €

Amèrica i Àfrica: 178,30 €

Àsia i Oceania: 243,82 €

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

UN PERIODISTA ÉS
SERVIDOR DE
LA VERITAT...

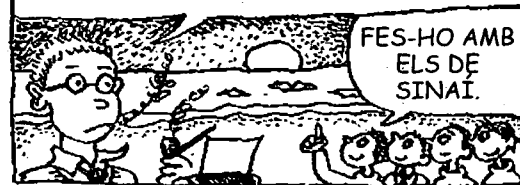
PROMOU L'AMISTAT
ENTRE LES
PERSONES
I ELS POBLES.

AJUDA A ENTENDRE
EL MISTERI DE DÉU...

LOLO SÍ QUE PARLAVA
AMB EL PARE DE NIT I VEIA
ELS ESTELS ALS ULLS
DE LA GENT... I AIXÒ
QUE ERA CEC I PARALÍTIC,
I SI HO PROVÉS JO?

en primer pla

Contemplo una fotografia de Manuel Lozano Garrido, Lolo, com li deien amb afecte la seva família i els seus amics. La primera impressió que capto és la figura fràgil d'un home assegut en una cadira de rodes. Però de seguida, hi ha alguna cosa que em crida l'atenció: el seu somriure. Com és

possible somriure en aquesta situació? El somriure de Lolo és el reflex d'una alegria que ve de Déu. I és que Manolo no només era un home alegre. Llegint els seus escrits descobreixo que era un home de pregària, humil, fidel, amb una fe que mou muntanyes. Quan parlo amb les persones que l'han

conegut, l'opinió és unànime: Lolo era un sant. Així, amb aquest convenciment, el 1994 es va iniciar el procés diocesà de beatificació. L'any 2001 la Congregació per a la Causa dels Sants, a Roma, va obrir el procés d'un possible miracle que s'atribueix a la intercessió de Manuel Lozano Garrido.

Manuel Lozano Garrido: testimoni d'esperança des de la creu

■ Invàlid i cec, periodista i escriptor, es va passar més de 28 anys en una cadira de rodes

El 5 de novembre del 1994, el bisbe de Jaén, Santiago García Aracil, en obrir la fase diocesana del procés de beatificació deia: «Exemple tenim en Manuel Lozano Garrido, que va saber fer del seu esforç personal en el camp de les lletres, un cant a la Veritat de Déu en el món intel·lectual i en el camp de les comunicacions socials; que va saber fer de la misèria aparent de la malaltia i de la imatge del seu cos deformat, una font de riquesa per a la salut de l'ànima i per oferir clars els perfils sublims de la imatge de Déu que portava al seu cor; i que va saber fer, del dolor continuat i creixent, ofert conscientment i esforçadament a Déu cada dia, un himne a l'alegria dels nets de cor que, ja des de la seva ànima purificada per la passió i la creu, veuen amb la seguretat de l'esperança el mateix rostre de Déu. I així, el seu rostre, com el de Lolo, transformat misteriosament pel dolor, esdevé un missatge d'alegria.»

Aquesta descripció de Lolo ens apropa una mica més a la seva figura. Va néixer a Linares el 1920. Va ingressar a l'Acció Catòlica, on va viure amb intensitat el seu compromís com a jove cristià. Lolo era apassionat, valent i sempre donava testimoni de la seva fe. Mai no se n'amaçava, fins al punt de ser empresonat per la seva condició de cristià. La seva adolescència coincideix amb la guerra civil i amb només 16 anys se li encomana una missió delicada: repartir l'Eucaristia clandestinament. La devoció eucarística esdevé per a Lolo un dels pilars de la seva vida. Rebre la comunió cada dia li dóna forces per tirar endavant amb la creu a sobre. A tothom li impressiona aquest amor a l'Eucaristia.

La invalidesa

Lolo s'aboca completament en la seva tasca a l'Acció Catòlica: catequesis als barris pobres miners, visita a malalts i presos, fa xerrades, es forma espiritual-

Manuel va acceptar la seva malaltia sense rebel·lar-s'hi.

«La devoció eucarística esdevé per a Lolo un dels pilars de la seva vida. Rebre la comunió cada dia li dóna forces per tirar endavant amb la creu a sobre»

ment i humanament... Estudia Magisteri i comença el peritatge en mineria. El 1942 s'inicia la seva malaltia, reumatisme articular progressiu, amb dolors intensos a les cames. La seva malaltia avança i els dolors són forts i penetrants. Els qui el coneixen admiren la seva fortalesa. No es queixa mai i ho accepta tot amb un somriure. El 1943 li arriba la invalidesa. Als 23 anys, Lolo es queda unit a una cadira de rodes. El 1962, ceguesa absoluta.

Davant d'aquesta situació, Lolo accep-

ta la voluntat de Déu i està disposat a esgotar el calze del dolor fins al fons. La pregària, la pietat eucarística, la devoció mariana, la meditació de la Passió, l'empenyen a oferir la seva malaltia i el seu dolor, a ser fort en la prova i a transformar el patiment en alegria. Per a ell, la malaltia és un regal de Déu. En el seu llibre *Mesa redonda con Dios*, Lolo escriu: «Però el dolor no és àncora, sinó un jou que fa mal·leable el nostre cor per poder quallar les línies de la nostra grandesa. Cada cop que ressona a la farga és, de fet, un toc a sometent per la santedat de l'ànima.»

Des de la seva cadira de rodes, no es replega sobre ell mateix. Casa seva i el seu cor estan oberts a tothom qui necessiti una paraula de consol, un somriure. Es preocupa pels joves, pels capellans, per les vocacions... sempre hi ha alguna cosa per la qual oferir el seu patiment.

Apòstol i periodista

Rafael Higuera és autor de *La alegría vivida en el dolor*, una biografia sobre Lolo. Higuera era amic de Lolo. En aquesta biografia ens descobreix la vida i les virtuts del seu amic. En un fragment del llibre escriu: «Hi ha un fet en la seva vida que el marca com a escriptor decididament cristià. El dia 10 de setembre del 1962, el bisbe de Jaén li concedeix el privilegi de poder gaudir d'altar portàtil perquè a casa seva es pugui celebrar la Santa Missa.» El lloc on Lolo treballa, menja, dorm, rep visites, també esdevé altar i temple.

Des de jove, Lolo se sent atret pel pe-

Sinaí

Lolo és el creador d'uns grups en què els seus membres ofereixen la seva pregària i els seus patiments pels periodistes catòlics. Així neix l'obra apostòlica Sinaí, que també donarà nom a la petita revista de tots els associats. El 1959, Lolo escriu una carta en què explica el sentit d'aquesta obra: «El que jo he pensat és el següent: constituir uns grups de pregària per la premsa catòlica. Cada grup es consagrarà a una publicació, i oferirà les seves pregàries i obres meritòries per l'eficàcia d'aquesta revista, per la inspiració dels seus redactors i fins i tot per les seves necessitats individuals i familiars. (...) De cada grup formarien part, amb preferència, persones que poden oferir un tresor de patiment, encara que no en exclusiva: caldria donar entrada, alhora, a persones amb una vida interior rica, de pregària abundant, i també a aquelles persones que sense estar visitades concretament pel dolor físic, arrenquen a les seves tribulacions morals un saldo positiu.»

El 7 d'octubre del 1968 el bisbe de Jaén aprova els estatuts de Sinaí. Cada dotze malalts i un convent de clausura «apadrinen» un mitjà de comunicació social, de manera que amb les pregàries i dolors dels membres del grup els periodistes i les seves publicacions reben suport espiritual en la seva tasca al servei de l'Evangeli. «El nom de Sinaí el prenc de la muntanya en què va pregar Moisès, de les seves mans sempre alçades que empenyien l'exèrcit israelita i que quan defalleixen fan declinar també la sort del combat», explica Lolo.

Quan va morir Manuel, Sinaí comptava amb uns 300 malalts, les pregàries dels quals beneficiaven 25 institucions de premsa, entre elles: *Vida Nueva*, *Familia Cristiana*, *El Ciervo* o *Telva*.

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

ambient i tracte familiar

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

www.residenciapmiralles.org

e-mail: personas@teleline.es

→ riodisme. En els seus escrits reflecteix la doctrina social de l'Església, denuncia injustícies... pateix pressions per silenciar la seva ploma. Apòstol i periodista són dues cares de la mateixa moneda. El seu amor i la seva fidelitat a l'Església el porten a desenvolupar la seva vocació apostòlica com a escriptor i periodista. Així, revela en *Todos somos elegidos*: «D'un reportatge meu va sortir una vocació religiosa. La seva gràcia va estar en l'oportunitat. Una noia que encara dubtava va trobar atractiu el món que jo li escrivia i va fer el pas definitiu. Pot ser que sigui aquesta l'única satisfacció d'un fruit del meu esforç. Sempre, enquadrat a l'habitació, em dic que, en tot cas, només podria ser com un humil sembrador.»

És des de la cadira de rodes quan la seva producció literària esdevé més fructífera. En els seus escrits tracta una gran varietat de temes, ja siguin religiosos (Eucaristia i sacerdoti, la Mare de Déu, apostolat familiar...) o no (art, literatura...). Ocupa un lloc molt destacat el dolor i el patiment. Lolo vol transmetre un missatge de llum, d'alegria, de serenor, d'esperança en Déu. I ho aconsegueix.

No escriu per a ell, sinó per als altres i posa el seu art al servei de Déu. A *Las estrellas ven de noche* trobem aquesta reflexió seva: «Ara, de sobte, per fi m'ado-

Des de jove, Lolo va ser un cristià compromès.

no i dic de pressa la raó d'aquest impuls que cada matí em porta a escriure i que no és més que la necessitat d'eixamplar la llavor d'eternitat que Déu va posar en el meu secret d'home. Dono el que m'ha fet existir i el que sento, per viure-ho després amb els altres a la quarta dimensió de la comunió humana.»

Manuel publica al llarg de la seva vida nou llibres, a més d'uns 300 articles de premsa que apareixen, entre d'altres, al setmanari *Signo*, de la Joventut d'Acció Catòlica espanyola, a la revista *Cruzada*, del Centre de Joves d'Acció Catòlica de Linares, o en diaris com el *Ya*, la revista *Orate* per a religioses, etc.

L'Associació d'Amics de Manuel Lozano Garrido, «Lolo», ha editat i reeditat les seves obres, elaborant així la «Biblioteca de Lolo». En aquesta biblioteca podem trobar: *El sillón de ruedas* (primer llibre de Lolo, escrit el 1961); *Las estrellas se ven de noche* (obra pòstuma); *Cu-*

entos en «La» sostenido (primera selecció de contes de Lolo); *El secreto de Lolo* (biografia de Lolo escrita per Blanca Aguilar); *41 artículos de prensa* (primera selecció d'articles escrits per Lolo i publicats en premsa regional i nacional); *Las golondrinas nunca saben la hora* (en forma de diàleg, Lolo escriu sobre temes que tenen lloc en el seu entorn d'invàlid); *El árbol desnudo* (és una novel·la que s'articula a partir del patiment); *Bienvenido, Amor* (recull de més de mil pensaments, idees i reflexions sobre Déu, l'home, la dona, etc.); *Dios habla todos los días* (relata incidents quotidians); *Mesa redonda con Dios* (consideracions sobre temes d'actualitat); *Cartas con la señal de la cruz* (resposta als interrogants del dolor, la malaltia i el patiment); *Ñoño* (conte basat en un personatge real de la serralada de Quesada); *Reportajes desde la cumbre* (mitjançant les notícies diàries, Crist s'adreça als homes i els explica

Actituds davant del dolor

Tres actituds davant de la presència del dolor:

La d'aquell que encara no ha anat més enllà de la coïssor de la seva ferida: «Déu m'ha pres...»

La del que accepta sense entrar en el seu esperit d'activitat santificant: «Déu m'ha demanat...»

I la d'aquell que, comprèn el valor comunitari del patiment, es lliura plenament a l'ideal de la redempció: «Senyor, t'ofereixo...»

Manuel Lozano Garrido

El somriure, sempre present en el rostre de Lolo.

Credo del patiment

✓ **CREC** en el patiment amb una elecció i vull fer de cada batec un sí de correspondència a l'amor.

✓ **CREC** que el sacrifici és un telegrama a Déu amb resposta segura de Gràcia.

✓ **CREC** en la missió redemptora del patiment. M'aproparé a qui pateix com el reliquiari que guarda el *lignum crucis* de la Passió.

✓ **DONO** un marge de fe al dolor en allò que té de poda necessària i viuré en silenci la meua hora de germinació, amb l'esperança a punt.

✓ **CREC** en la funció útil de la soledat. Els pantans es fan als afores, per recollir la força de l'aigua i després tornar-la en llum i energia.

✓ **CREC** que la inutilitat física reverteix en benefici espiritual de tothom. L'arc de Sant Martí de la Redempció es tibia des de la immobilitat d'un nen fins a la invalidesa que donen els claus d'una Creu.

✓ **DONARÉ** a Déu els pans i els peixos del meu cor perquè Ell els converteixi en miracle de salvació per a tothom.

✓ **ARBRE** de Déu, amb arrels i branques, viuré amb els genolls cargolats i les mans adreçades als estels, alçant la nostra saba i portant cap avall la collita de la Gràcia.

Manuel Lozano Garrido

cal assenyalar: guanyador del premi Feijóo, de l'Associació Espanyola per al Progrés de les Ciències (1963); seleccionat per al premi Nadal (1967); guanyador del premi especial Mont Carmel d'Espiritualitat (1967); guanyador del premi Olivera d'Or (1969); designació com a «Fill predilecte» de Linares (1969); se li dedica un carrer a Linares (1970); concessió del primer premi Bravo de Periodisme (1970); premi Olavidia a la Concòrdia (1996, concedit a títol pòstum).

Manuel mor el 1971 i els comentaris s'adrecen cap a la seva vida exemplar i amb fama de santedat. El bisbe de Jaén, Santiago García Aracil, deia en la cloenda de la fase diocesana del procés de beatificació, el 1996: «L'autenticitat cristiana de Lolo, i l'heroica veracitat dels seus gestos, encara més eloqüents que els seus escrits profunds i bells, ha motivat la convicció que la Santa Mare Església pot proclamar-lo sant i proposar-lo com un model encertat de vida cristiana per als joves i adults que encetaran el tercer mil·lenni de la fe cristiana.» (R.M.J.)

el sermó de la muntanya) i *Surtidor del alma* (selecció de poemes).

Rafael Higuera assenyala a *La alegría vivida en el dolor* que «Lolo va ser mestre de periodistes; per a ells va pregar i oferir el seu dolor; per a ells va fundar l'obra apostòlica Sinaí; a ells els va donar consells de savi al «Decàleg del Periodista» en què el Servent de Déu apareix com a mestre per als qui desitgin ser homes íntegres i cristians de debò amb una ploma a la mà. (...) A més, Lolo havia fet de la seva vida una «pregària pels periodistes»». Lolo també va compondre una pregària pels periodistes.

Humilitat

Parlar de Lolo suposa també fer referència a la seva humilitat. El centre de la seva vida és en Déu i és conscient de la temptació de cercar l'afalac i l'admiració dels altres. En aquest sentit, a *Todos somos elegidos* reflexiona: «Pobre de mi si només encerto a sembrar l'admiració en l'home, quan és el germen de Déu el que fonamentalment dec als homes.» Aquesta humilitat no va ser obstacle perquè la seva obra fos reconeguda amb diferents guardons i distincions. Així, entre altres,

Decàleg del periodista

- I Dóna gràcies a l'àngel que va clavar al teu front l'estel de la Veritat i el bruneix a totes hores.
- II Cada dia il·luminaràs el teu missatge amb dolor, perquè la Veritat és una brasa que arrenca del cel i crema les entranyes, per il·luminar, però tu mira de portar-la dolçament fins al cor dels teus germans, a fi que descansi purament i joiosament com una carícia.
- III Quan escriguis, ho has de fer: de genolls, per estimar; assegut, per jutjar; dreçat i poderós, per combatre i sembrar.
- IV Obre de bat a bat els teus ulls a allò que vegis i deixa que se t'omplin de saba i de frescor les mans, perquè els altres puguin tocar aquest miracle de la vida palpitant quan et llegeixin.
- V El bon pelegrí de la paraula pagarà amb moneda de franqueta la porta que se li obre a l'hostatgeria del cor.
- VI Treballa el pa de la informació neta amb la sal de l'estil i el llevat d'allò que és etern i serveix-la trosjada per l'interès, però no llevis a l'home el goig d'assaborir, jutjar i assimilar.
- VII Arbre de Déu, demana-li que et faci roure fort i impenetrable a la destal de l'adulació i el suborn, però amb el front a les branques a l'hora de la collita.
- VIII Si el teu silenci es diu fracàs perquè li falta llum a la cita, accepta i calla. Pobre de l'ídol que té els peus de fang de la mentida. Però, compte alhora, amb la vanagloria del màrtir quan les paraules no sonen per covardia.
- IX Segat la mà que es disposa a embrutar, perquè les esquitxades al cervell són com ferides que mai no es guareixen.
- X Recorda que no has nascut per a premsa de colors. Ni confiteria, ni plats forts: serveix més un bon bocí de vida neta i esperançadora, tal com és..

Manuel Lozano Garrido

L'ENTREVISTA

José Utrera Infantes, vicepresident de l'Associació d'Amics de Manuel Lozano Garrido

Fa deu anys es va crear una associació per promoure la causa de beatificació de Lolo, donar a conèixer la seva vida i els seus escrits: l'Associació d'Amics de Manuel Lozano Gar-

rido «Lolo». José Utrera Infantes n'és el vicepresident. Ell va conèixer Lolo i quan en parla s'entusiasma. La personalitat de Lolo li va deixar una empremta profunda. La seva senzillesa, la seva alegria, la seva

capacitat de comunicació són aspectes que recorda de Manuel Lozano i que continuen impactant en qui coneix aquest apòstol que «es dedicava a ser cristià, es dedicava a creure», deia d'ell José L. Martín Descalzo.

—Quan va conèixer Manuel?

—Quan jo vaig néixer, el meu pare em va inscriure a l'Acció Catòlica (AC) de Linares, l'any 1940. Lolo, que llavors n'era el secretari, va signar aquell primer carnet que jo vaig tenir. Després, a l'adolescència, em vaig incorporar plenament a l'aspirantat de l'AC i en les nostres reunions de catequesi sentia parlar de Lolo, però no em decidia a visitar-lo. Una persona paralítica i cega em produïa neguit, però un dia (llavors jo tenia 20 anys) em van portar a conèixer-lo. Camí de casa seva jo pensava trobar-me un malalt trist i depressiu, però, quina seria la meua sorpresa quan em vaig trobar amb la persona més alegre que he conegut mai. Es va produir en mi una mena d'«amor a primera vista». Lolo em va captivar de tal manera que a partir de llavors necessitava veure'l gairebé cada dia. Hi vaig conèixer els últims vuit anys de la seva vida i aquesta etapa de la meua joventut sempre la tinc present. El que més em va atraure de Lolo va ser la seva alegria, un somriure que mai no oblidaré. Lolo se sabia posseït per Déu i això li produïa una pau i una joia que encomanava a tothom que tenia la sort de conèixer-lo i apropar-s'hi.

—A vostè, com a jove, el va impactar molt. Què diu la figura de Lolo als joves d'avui?

—Lolo va ser conseller de joves tota la

seua vida. Les misses que se celebraven a la seva habitació eren una cosa molt especial que mai no oblidaré. Allà «s'hi tocava Déu» i Lolo, després de celebrar l'Eucaristia, es mantenia en una pregària profunda i íntima. Lolo va escriure: «Si us plau, Crist meu, sigueu indulgent, no us canseu mai de mi. Raó teniu per donar-me l'esquena. Ja ho veieu, em surten les primeres canes i encara Vós sortiu com ho fèieu temps enrere, a la porta de casa vostra i allà seieu, tot esperant pacientment que jo aparegués en l'horitzó. Sóc tan pobre, Senyor, que tinc consciència que mai no podré remuntar-me pel meu propi impuls. De ben segur, de ben segur que mai no deuen haver posat la vostra mirada en un grapat de tantes debilitats. Tot i així, oblideu la meua fitxa i doneu-me el vostre alè.»

—Quin sentit tenia per a ell el dolor, la creu, el patiment?

—Una conseqüència normal de la malaltia que Lolo pateix, i de la qual n'és conscient, és l'angoixa. Amb ella la voluntat defalleix i el que desitja és la mort. Però la

Lolo amb un jove José Utrera.

era, i comença a escriure articles en diaris i revistes. Amb 30 anys ja no pot escriure amb la mà dreta i aprèn a fer-ho amb l'esquerra, però de mica en mica perd la força per agafar el bolígraf, i llavors demana que li subjectin als dits amb una goma elàstica, però poc després també se li paralitza aquesta mà. Amb 40 anys, l'ONCE el va acollir i tot això enmig d'uns dolors que els metges que el van tractar van certificar de terribles. Doncs bé, Lolo no va dubtar mai de l'amor que Déu sentia per ell.

—Manolo va ser apòstol i periodista, un binomi inseparable?

—Ser periodista i ser apòstol estan al mateix nivell en la seva vida. S'adona que la seva ploma, com a «surtidor de l'ànima», ha de posar-se al servei de la missió que té com a cristià i això el fa feliç. Lolo escriu en un

dels seus llibres: «Aparentment el dolor va canviar el meu destí d'una manera radical. Vaig deixar les aules, vaig penjar el meu títol, vaig ser reduït a la soledat i al silenci. El periodista que vaig voler ser no va entrar a l'escola, el petit apòstol que somiava arribar a ser va deixar d'anar als barris, però el meu ideal i vocació els tinc ara al meu davant, amb una plenitud que mai no hauria pogut somiar.»

—Quina era la seva idea del que havia de ser un periodista?

—Està molt clara en el seu «Decàleg del periodista», una joia literària que en un dels seus manaments diu: «Quan escriguis, ho has de fer: de genolls, per estimar; assegut, per jutjar; dreçat i poderós, per combatre i sembrar.» Precisament la cadira de rodes on Lolo va passar la seva llarga malaltia, l'hi van regalar els seus amics periodistes d'aquells anys: Martín Descalzo, Pérez Lozano, Martín Abril, Fernández Pombo...

—Com definiria la seva producció literària?

—Lolo, paralític i cec, va escriure els últims deu anys de la seva vida nou llibres que són testimoni impressionant d'amor a

Déu, esquitxats per anècdotes que provoquen fàcilment el somriure, conseqüència de la seva joia interior. Els títols són molt referents: *Mesa redonda con Dios, El sillón de ruedas, Dios habla todos los días...* Lolo és un místic que irradia joia. Als arxius de la nostra associació guardem més de tres-cents articles escrits per Lolo i publicats en diaris i revistes d'àmbit regional i nacional.

—El 1993 es crea l'Associació d'Amics de Manuel Lozano Garrido «Lolo». Quines activitats realitza?

—L'objectiu principal de l'associació és promoure la causa de beatificació de Lolo i donar a conèixer la seva vida i tes-

timoni. En els últims anys hem reeditat totes les seves obres —que estaven esgotades— i des de l'associació les oferim a un preu simbòlic, fins i tot les regalem a persones econòmicament febles, ja que l'objectiu principal és la difusió de les seves obres. El procés de beatificació està obert a Roma des de l'any 1994 i en fa dos que a la Congregació per a la Causa dels-Sants tenen obert el procés del possible miracle atribuït a la intercessió de Lolo.

Lolo va fundar l'obra apostòlica Sinaí, formada per grups de dotze malalts que, associats a un convent o monestir de clausura, oferien els seus dolors i pregàries perquè la premsa i els periodistes fossin fidels a la veritat de l'Evangeli. Quan Lolo va morir amb 51 anys (el 1971), hi havia 25 d'aquests grups que demanaven pels mitjans de comunicació. Enguany, la nostra associació ha reiniciat aquesta obra impor-

«Lolo se sabia posseït per Déu i això li produïa pau i joia»

seua vida. Amb 18 anys, Lolo va ser empresonat per participar activament en catequisis clandestines (era l'any 1938). Ja amb 16 anys un capellà local li confia ser el portador dissimulat per repartir el pa dels forts. A casa seva, en un lloc ocult, i en un sagrament improvisat —al qual mai no li faltaven flors—, guardava durant la guerra civil les Sagrades Formes. Quan amb 24 anys va quedar-se invàlid en una cadira de rodes, l'habitació de casa seva va esdevenir el lloc de reunió dels joves als quals formava i aconsellava. La seva habitació es va convertir en una sucursal de l'AC. Si els joves d'avui tinguessin un Lolo com a referència, les seves vides serien molt diferents.

—Quins eren els pilars de la seva vida?

—El seu amor a Déu, a l'Església, a la Mare de Déu i, com a conseqüència de tot això, el seu amor als homes i en especial als malalts.

—Lolo va ser un home de profunda pregària. Com era la seva vida de pregària?

—La pregària era per a Lolo l'«aliment» que li donava forces per superar els pro-

blemes físics terribles, i fins i tot econòmics, que va patir tota la seva vida. Les misses que se celebraven a la seva habitació eren una cosa molt especial que mai no oblidaré. Allà «s'hi tocava Déu» i Lolo, després de celebrar l'Eucaristia, es mantenia en una pregària profunda i íntima. Lolo va escriure: «Si us plau, Crist meu, sigueu indulgent, no us canseu mai de mi. Raó teniu per donar-me l'esquena. Ja ho veieu, em surten les primeres canes i encara Vós sortiu com ho fèieu temps enrere, a la porta de casa vostra i allà seieu, tot esperant pacientment que jo aparegués en l'horitzó. Sóc tan pobre, Senyor, que tinc consciència que mai no podré remuntar-me pel meu propi impuls. De ben segur, de ben segur que mai no deuen haver posat la vostra mirada en un grapat de tantes debilitats. Tot i així, oblideu la meua fitxa i doneu-me el vostre alè.»

resposta de Lolo davant d'aquesta angoixa és una potenciació de la voluntat per superar les dificultats, basada en una meditació espiritual íntima i profunda que el porta a descobrir que el dolor no és només i exclusivament conseqüència del pecat, sinó més aviat un estat intermedi de purificació, ja que la intenció i la voluntat íntima de Déu és el perdó universal i la salvació de l'home. Lolo deia als malalts: «Crist és en tot aquell que pateix. Des que ell va plorar a l'hort de les oliveres, les llàgrimes redimeixen. I si no veiem Crist davant de nosaltres quan patim, es perquè és al nostre costat, plorant també amb nosaltres.»

Quan Lolo descobreix el valor sobrenatural del patiment, l'accepta i l'ofereix solidàriament als qui també pateixen i a partir d'aquest descobriment és quan en Lolo es produeix el gran miracle de transformar el dolor en alegria, que donava sense límits a tothom que el visitava o llegia els seus articles o els seus llibres.

—Mai no es va rebel·lar davant de la malaltia?

—A Lolo, amb 24 anys, se li paralitzen els peus. No pot treballar, com a mestre que

«Si els joves d'avui tinguessin un Lolo com a referència, les seves vides serien diferents»

tant i ja tenim set grups formats, que demanen per set mitjans de comunicació. Confiam i volem aconseguir que tota la premsa, la ràdio i la televisió, tinguin un grup pregant per ells i pels periodistes. Déu vulgui que aviat puguem veure als altars la figura d'aquest seglar singular, paralític i cec, escriptor i periodista, apòstol exemplar que va passar la seva vida fent el bé.

—Quin és el llegat que ens ha deixat Lolo?

—La gran lliçó de Lolo va ser acceptar sempre la voluntat de Déu, i estimar-lo sobre totes les coses perquè ell no deixarà mai d'estimar-nos. Lolo deia que la bellesa i l'harmonia del món són com una declaració d'amor diví. «Només qui de nit parla amb el Pare mirant els estels, pot després veure'ls en la mirada dels homes.»

Rosa María Jané Chueca

AVIS IMPORTANT

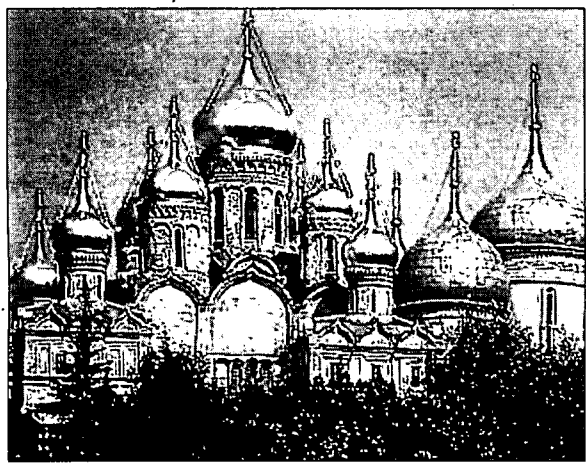
Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

- Sempre estan en els nostres programes.
- Tan bon punt s'hi pugui anar, els reprendrem.
- Ens és molt útil tenir una llista de persones que esperin poder-hi anar.
- No dubteu a inscriure-us sense cap compromís per part vostra.

Del 4 al 14 d'agost

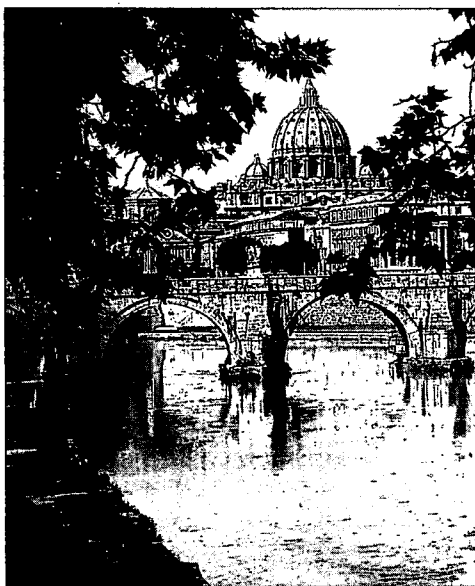

Viatge a Rússia

St. Petersburg / Petrodvoretz / Pushkine / Novgorod
Moscou / Zagorsk

A la descoberta d'una tradició ortodoxa mil·lenària

Del 17 al 23 d'octubre

Pelegrinatge a ROMA

Amb motiu de la
canonització de
la Mare Teresa
de Calcuta

Del 10 al 24 de novembre

Viatge a Costa Rica

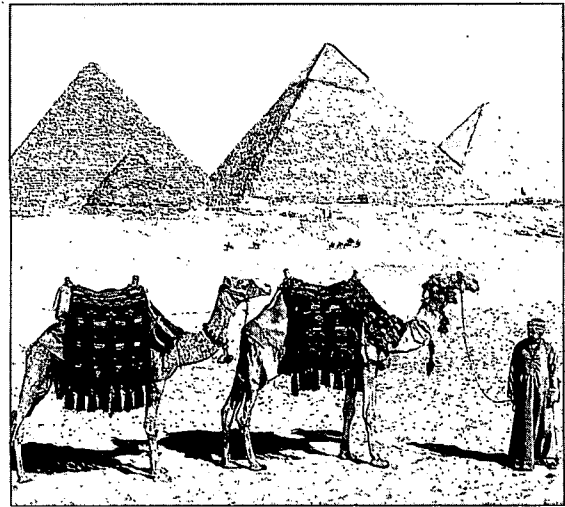
Un paradís a l'Amèrica Central

De l'1 a l'11 de desembre

Egipte i creuer pel Nil

Del passat
faraònic al
cristianisme
primitiu

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

DEMANEU INFORMACIÓ A: AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701

Itàlia

església en el món

Càritas Internacional es descentralitza

■ Concedeix més espais de decisió als països del Sud

ROMA.— La 17a assemblea general de Càritas, «Globalitzar la solidaritat», ha finalitzat amb la voluntat de donar més poder al Sud, d'incloure la dona de manera més valenta als òrgans de decisió i d'integrar els temes ecològics dins les seves prioritats. A més Càritas vol seguir treballant amb força i visibilitat per eradicar la pobresa, i ho vol fer amb els pobres.

Les decisions de Càritas Internacional no es prendran més des de la seu romana ni des del Nord del món, sinó que a partir d'ara el poder de decisió recaurà principalment a les regions. Aquesta novetat pretén descentralitzar la presa de decisions i capacitar els més pobres perquè siguin protagonistes del canvi social. Això no significa que la seu central desaparegui, sinó que continua com fins ara amb la tasca de coordinació, però sí que vol dir, segons els organitzadors, que es donarà més veu a les regions i a les entitats locals. El comunicat final de l'assemblea fa saber que Càritas vol «actuar en nom dels pobres» i «capacitar els pobles per tal d'encarar les forces que els oprimeixen, a través de la incidència política i social, la cooperació solidària i una major col·laboració entre els seus membres».

Càritas reafirma la «inviolable dignitat humana» i recorda que «el valor de les persones no pot ser negociat sobre la base dels interessos de mercat». En aquest sentit, aquesta gran organització catòlica es compromet a treballar per una societat que inclogui els pobres i els oblidats a causa de la globalització. És això el que Càritas entén per «Globalitzar la solidaritat», el lema d'aquesta dissetena assemblea que ha reunit els delegats a Roma, a la Pontifi-

cia Universitat Urbaniana. «Globalitzar la solidaritat» és un desig del Papa, el qual ho va escriure a la seva carta apostòlica *Novo millennio ineunte*. El Papa va dir que «les necessitats de les persones en un món globalitzat exigeixen a la caritat una nova creativitat».

Abisme entre rics i pobres

El cardenal Óscar Andrés Rodríguez Maradiaga, salesià i arquebisbe de Tegucigalpa, Honduras, va obrir l'assemblea avisant sobre les diferències entre rics i pobres, cada cop més escandaloses. «La riquesa i les oportunitats s'estan concentrant en mans d'una minoria, i vivim en un món que continua dividit entre el qui gaudeix de les oportunitats de la globalització i el qui n'ha estat deixat al marge.» El pla que Càritas Internacional ha ideat per al 2003-2007 té quatre objectius estratègics: fòrum, capacitació, intercessió-sensibilització, incidència i cooperació.

Entre els compromisos que ha adquirit l'organització, el de més responsabilitat

continua sent «ser la veu dels pobres en els organismes internacionals, i complir la funció d'enllaç entre els responsables de la presa de decisions i les persones que en són afectades». Les temàtiques que centraran la feina de Càritas fins al 2007 són la cura de la terra i el desenvolupament sostenible, la lluita contra la sida, el tràfic d'éssers humans, la pau i la reconciliació i la formació en prevenció de conflictes.

treballen un 70% de les hores totals de feina i reben un 10% dels ingressos. Al camp, fan el 40% de la feina però posseeixen només un 1% de la terra. Càritas vol equilibrar aquesta situació injusta i es compromet «a favor dels drets de la dona, com també els de la infància i la joventut». Un primer pas serà, a partir d'ara, aplicar els principis a favor de la dona a l'interior de les seves estructures organitzatives. L'assemblea general ha ratificat una esmena al reglament intern que preveu que tant com es pugui s'asseguri una igual representació d'homes i dones als comitès executius.

Noves Càritas

Càritas Kazakhstan, Bielorússia, Estònia, Letònia, Sèrbia-Montenegro, Tonga, i Social Action (Anglaterra i Gal·les), Cordaid (Holanda) i Catholic Campaign for Human Development (EUA) són les noves entitats que s'han adherit a Càritas Internacional. Segons l'informe del secretari general, Duncan MacLaren,

D'esquerra a dreta: el secretari general (Duncan MacLaren), el president (el bisbe Fouad El-Hage) i la responsable d'Oceania (Anne Dickinson).

«Càritas ha de seguir combatent l'escandalosa quasi invisibilitat de les dones en les seves estructures de decisió, i permetre a seglars assumir responsabilitats com a batejats», afirma el secretari general, Duncan MacLaren. «La pobresa afecta de manera desproporcionada la dona.» Segons les estadístiques de l'ONU, les dones

«Càritas ha de treballar més estretament no només amb estructures eclesials oficials i organitzacions catòliques, sinó també amb tots aquells que formen la gran família ecumènica i totes les persones de bona voluntat».

Miriam Díez i Bosch

VATICÀ

El Pontífex anima la reconciliació entre Ucraïna i Polònia

ROMA.— Cal el perdó per arribar a una autèntica reconciliació. Així ho va afirmar el Papa, en un missatge amb ocasió del 60è aniversari, l'11 de juliol, dels «tràgics esdeveniments de Volínia», la disputada regió entre Polònia i Ucraïna durant la segona guerra mundial. En el missatge, adreçat als «pobles germans d'Ucraïna i Polònia», el Bisbe de Roma va afirmar que «seixanta anys després d'aquells esdeveniments s'ha anat afermant en l'ànim de la majoria dels polonesos i dels ucraïnesos la necessitat d'un examen de consciència a fons. S'adverteix sobre la necessitat d'una reconciliació que permeti mirar el present i el futur amb ulls nous». «Com Déu ens ha perdonat en Crist —va assenyalar—, cal que els creients sàpiguen perdonar mútuament les ofenses rebudes i demanar perdó per les pròpies faltes, per contribuir a preparar un món que respecti la vida, la justícia, la concòrdia i la pau.» (N.E.)

Joan Pau II visitarà Eslovàquia

ROMA.— La Santa Seu ha confirmat que el Papa visitarà Eslovàquia el mes de setembre. Segons es va donar a conèixer, el viatge apostòlic fora d'Itàlia número 102 de Joan Pau II es farà de l'11 al 14 de setembre. Al llarg dels quatre dies de viatge, el Papa visitarà quatre ciutats: Trnava, Banská Bystrica, Rožňava i Bratislava. A Eslovàquia, país d'uns 5.400.000 habitants, el 74,7% de la població és catòlica. Les relacions entre la Santa Seu i la República Eslovaca, sorgida de la separació de Txecoslovàquia, van ser reglamentades i ratificades l'any 2000. (N.E.)

La Santa Seu està en números vermells

ROMA.— La crisi internacional també afecta les finances vaticanes, que per segon any consecutiu han tancat el balanç econòmic en vermell, amb un dèficit de 13 milions d'euros, segons va informar el cardenal Sergio Sebastiani, president de la prefectura dels Afers Econòmics de la Santa Seu. Aquest balanç, el primer en euros, presenta, però, elements positius, com ara la «inesperada i superior massa oblativa dels fidels», és a dir, les donacions de fidels que enguany han crescut considerablement, sobretot als Estats Units, malgrat les sacsejades que ha rebut l'Església catòlica. (M.D.B.)

El Papa sosté la reunificació de Xipre

ROMA.— Giorgos F. Poulides, el primer ambaixador de Xipre davant la Santa Seu que residirà a Roma, va presentar les credencials al Papa i li va recordar el drama de l'illa mediterrània, dividida des del 1974 com a conseqüència de l'ocupació il·legal de Turquia al nord de l'illa. El Papa va agrair al diplomàtic l'informe sobre la situació, i li va dir que «la Santa Seu, juntament amb la resta de la comunitat interna-

cional, es va entristir profundament pel fet que el pla per la pau i la reunificació, presentat l'any passat pel secretari general de les Nacions Unides, no obtingués el consens necessari entre les parts involucrades i per tant no fos acceptat». El Papa va dir al nou diplomàtic que «és desitjable que el clima actual de creixent integració europea i de major unitat d'Europa doni una nova determinació per resoldre els

esforços orientats a superar finalment la crisi». Joan Pau II es va mostrar «content» pel fet de saber que el govern xipriota està disposat a negociar. El Papa va recordar que la minoria catòlica de l'illa també està disposada a col·laborar: «Sens dubte, els membres de la comunitat catòlica estaran sempre disposats per oferir la seva contribució, al costat dels seus conciutadans xipriotes.» (M.D.B.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estadades temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

Des de sempre, Félix i Antonia han sentit el neguit d'anar a les missions. Com ells diuen, «és la crida de Déu que sentim, com a cristians, per estar amb els necessitats, amb els marginats». En iniciar-se el mo-

viment Laics Missioners Combonians (LMC) a Barcelona, de seguida s'hi van apuntar. Durant sis anys van rebre formació missionera, van formar un grup missioner a la parròquia de Sant Joan d'Horta, van mantenir correspondència amb

missioners d'arreu del món... i quan les seves filles van ser grans i es van poder valer per elles mateixes, van fer el pas. Ja fa tres anys que són a Huarín, al Perú, i tenen el compromís de continuar treballant-hi durant almenys un any i mig més.

Félix Layunta i Antonia Maurel, matrimoni missioner al Perú

—Quin paper ha tingut la família en la seva vocació missionera?

—Les nostres dues filles sempre han estat dins del nostre projecte. Quan vam començar al LMC les nostres filles també participaven en les trobades que fèiem i ho han viscut tot des del començament. Hi ha hagut un discerniment com a família abans de marxar. La nostra primera vocació és el matrimoni i la família, i no pots deixar-la abandonada per anar-te'n. Hem d'agrair que les nostres filles són les que més han aportat a aquesta missió nostra. Sempre hem comptat amb el seu suport en tot moment i elles s'han sentit vinculades al nostre treball al Perú. Elles, des d'aquí, han viscut molt a fons la nostra missió.

—Sempre han estat a la mateixa missió?

—Els tres anys hem estat al Perú, a Huarín, un petit poble a 3.700 metres d'altura. Una cosa molt important és la permanència, viure les 24 hores del dia amb aquest poble, viure amb ells els esdeveniments, formar part de les seves vides, que sàpiguen que ets al seu costat... El capellà ha d'anar de poble en poble a celebrar els sagraments; nosaltres, com a laics, podem romandre al mateix lloc. Som més semblants a la gent amb què convivim: som una família, tenim fills, entenem molt bé els seus problemes, la gent ens té més confiança... En aquesta zona la gent adulta està batejada, però no evangelitzada. Hem hagut de començar de zero.

—Coincidia la realitat amb la idea que se n'havien fet?

—Per molt que hi vagis conscienciat, la realitat et desborda. Arribes i es desmunta la teva mentalitat europea. Cal canviar al pas d'ells, al seu ritme. El que

«No som els salvadors que solucionarem la vida de la gent»

pensar baptismes. El primer any es pot dir que no vam tenir cap missa. Quan venia algú de pas o de visita, li fèiem dir una missa. A partir de l'any passat ja tenim una missa mensual.

Enguany hem començat una escola de catequistes per preparar catequistes i líders, perquè és l'única manera d'arribar-hi, si no, els protestants, els evangèlics, van apoderant-se de tot. La gran majoria dels pobles són evangèlics. Nosaltres mai no hem forçat ningú. Sempre hem estat molt respectuosos perquè per a nosaltres mereix tant respecte un catòlic com un evangèlic, sempre que sigui bona persona. Nosaltres no hem vingut a dirigir els evangèlics, sinó a acompanyar la comunitat catòlica. Una de les nostres primeres feines va ser organitzar la comunitat catòlica.

—De quina manera?

—Vam començar per ensenyar-los a comportar-se a missa: que no parlessin, que no anessin d'un cantó a l'altre... No hi estaven acostumats. Per a ells, tot era missa. No diferenciaven pregàries, celebracions... Els agrada molt el cant i en la paralitúrgia vam introduir moltes cançons. Barrejaven religió i superstició. S'ha treballat pas a pas. Ara saben què celebren a missa, ho viuen, ho comparteixen... El laic ha de preparar el terreny i adobar-lo perquè, quan arribi el capellà i celebri els sagraments, la gent realment sàpiga què celebrar. Treballant plegats preveres i laics avancem moltíssim més. Intentem donar un testimoni coherent. Podem parlar i predicar, però si això no ho portem a la vida, es queda en no-res. El testimoni és el que arriba.

—Com és la població de Huarín?

—El 70% de la població se situa entre els 0 i els 25 anys. És gent camperola i molt pobre. És molt important valorar aquesta gent com a persones perquè tenen l'autoestima molt baixa. No s'atreveixen a mirar-nos als ulls quan els parlem perquè se senten inferiors. Si deixéssim tot el que hem treballat en aquests tres anys, ho perdriem tot a poc a poc perquè necessiten acompanyament. Tenim persones del poble que ens hi ajuden, però els cal més preparació i més seguretat. A més, la comunitat els diu el mateix que li deien a

Jesús: què ens vol explicar aquest, el fill del fuster? També cal preparar la comunitat. Sempre els hem dit que l'important són ells, la comunitat, fer-los sentir que la comunitat és molt important... però és molt difícil.

Hi ha problemes molt greus com el masclisme i l'alcoholisme, que generen violència familiar. És una cadena que els

Félix i Antonia es troben molt a gust amb la gent de Huarín.

infants veuen des que neixen. És molt difícil sortir d'aquest cercle. Per això treballlem amb els infants els valors del respecte, de l'autoestima, de la dignitat de la persona, de la fraternitat, del compartir. Els infants no comuniquen, no s'hi atreueixen. Treballem perquè siguin capaços d'expressar-se. Veiem que els infants que assisteixen a les catequisis han experimentat un canvi. Però sobretot treballlem la promoció de la dona, que és la més marginada.

—Quins projectes hi ha per a la dona?

—Tenim un club de mares. És una institució civil, però quan vam arribar pràcticament no funcionava. Vam aconseguir aplegar 26 mares que treballen juntes amb els brodats, amb la pregària... és una satisfacció no únicament pel treball que fan sinó per la relació que s'ha creat entre elles. Al club broden coixins i reben diners a canvi. Aquí l'economia és de subsistència total i hi ha desnutrició. Els infants no tasten la llet, ni la fruita, ni les verdures. El que treuen dels brodats és una petita ajuda, i n'estan molt contentes. També tenim una granja de gallines, un projecte comunitari. Això els ha costat més perquè cal treballar en equip.

També ens vam adonar que els infants no tenien un lloc adient per estudiar ni tampoc llibres. Vam decidir organitzar

una biblioteca. La resposta dels infants ha estat positiva. Els més grans tenen la biblioteca per a consulta, però els has d'ensenyar a buscar en els llibres. També hem reservat una sala per a suport escolar.

—Ara que es troben a Barcelona, el contrast amb Huarín deu ser molt més intens...

—Ara notem molt més el contrast. Durant aquests tres anys hem viscut una experiència molt important. Ha crescut la nostra vocació missionera. Hi ha hagut moments d'enyorament i de tristesa, els mínims, que se superen gràcies a la pregària diària a la nit. Tenim una petita capelleta on fem balanç del dia. La pregària és el que et dona forces per tirar endavant. És poder dir: «Ets Tu, Senyor, qui ens vol aquí.» Cada dia esdevé acció de gràcies.

Nosaltres som els sembradors, no els recol·lectors. La força de les nostres filles, dels amics, de la parròquia, del moviment, dels missioners combonians, ens arriba i mai no ens hem sentit sols. Hi hem anat enviats. El que hi fem no és cap mèrit, som servents inútils. Es noten les pregàries de totes aquestes persones. A més, descobrim el rostre de Jesús en tots els qui trobem. Al setembre hi tornarem i ens hi

estarem fins a finals de l'any 2004.

—Se senten fora de lloc a Barcelona?

—Una mica sí. Aquí es malgasta inútilment, hi ha un egocentrisme molt gran. Ho tenim tot i ens queixem per tot. Aquí estem saturats de tot. La gent no escolta ningú, no s'amoïna pels altres. És molt recomanable visitar missions: et remou a tu mateix i a la comunitat. Aquí es viu una fe abstracta, no viva. Nosaltres hem après a viure amb el mínim imprescindible. És l'experiència de viure l'Evangeli: és més important el cos que el vestit; la vida que l'aliment. Això et dona una llibertat molt gran. A Huarín hem experimentat que la Providència actua sempre i veiem que l'Esperit Sant treballa moltíssim. Allí les celebracions són viscudes, joioses, vibrants, amb profunditat... i així és com tots els cristians hauríem de viure les celebracions. És un contrast molt fort respecte de Barcelona. Allí tothom comparteix el poc que té i el millor t'ho donen a tu.

Hi ha molta gent que ens ha preguntat que per què marxem tan lluny, que aquí també hi ha necessitat. És cert que aquí també hi ha molta feina a fer, però ja hi ha molta gent que ajuda, institucions... a Huarín la gent està deixada de la mà de l'home.

Rosa María Jané Chueca

«Nosaltres som els sembradors, no els recol·lectors. El que hi fem no és cap mèrit, som servents inútils»

hem tingut clar, des del començament, és no imposar res. Estar atents al que demana la gent, al que necessita. Cal anar amb un gran respecte cap a la seva cultura i amb moltíssima humilitat. No som els salvadors que solucionarem la vida de la gent. Volem que se sentin persones, fills i filles de Déu, que se sentin estimats per Déu en totes les circumstàncies de la vida.

—Quina és la seva feina?

—El bisbe de Huáncayo diu que som els «rectors de Huarín» i és el que fem. Tenim cura de tota la pastoral. Tant fem paralitúrgies com catequesi, fem classes de Religió en escoles i col·legis, preparam per a baptismes, matrimonis... tot el que es fa en qualsevol parròquia. El sacerdot és qui dispensa el sagrament, tot i que en cas d'emergència també ens ha tocat dis-

Polònia

Trobada anual del Servei Europeu per a les Vocacions

■ Els temes tractats han estat: pastoral vocacional, pastoral ordinària i nova evangelització

VARSÒVIA.— Del 2 al 6 de juliol Varsòvia ha acollit el congrés europeu per a les vocacions amb el lema «La integració de la Pastoral Vocacional en l'estructura pastoral». Hi han participat 65 delegats, entre ells 12 bisbes, i l'organització ha estat a càrrec del Consell de les Conferències Episcopals Europees.

Per a les vocacions, Europa té necessitat d'«una ànima». Aquesta és una de les afirmacions més compartides aquests dies a Varsòvia. L'arquebisbe Alois Kothgasser, president del Servei Europeu per a les Vocacions (SEV) i delegat del Consell de les Conferències Episcopals d'Europa per a la Pastoral de les Vocacions, va obrir els treballs posant en evidència que la integració de la pastoral vocacional en la pastoral ordinària no és fruit d'una unió artificial; la pastoral vocacional «neix i creix de forma natural juntament amb la pastoral ordinària».

Al seu torn, el bisbe Stefan Regmunt (Legnica, Polònia) va afirmar la unitat entre la pastoral vocacional

i la pastoral ordinària. Pel que fa a les vocacions a Polònia, el bisbe va assenyalar que el nombre de preveres continua creixent. Això no obstant, els bisbes polonesos miren amb preocupació el desenvolupament demogràfic que, certament, en el futur tindrà conseqüències també sobre el nombre de preveres i de persones consagrades. Perquè en el futur hi hagi prou preveres i persones consagrades és important que la pastoral vocacional estigui estretament integrada en el programa de la nova evangelització.

El tercer dia es van discutir les tesis del professor Amadeo Cencini (Roma), que en les seves dues ponències, *Elements essencials d'una pas-*

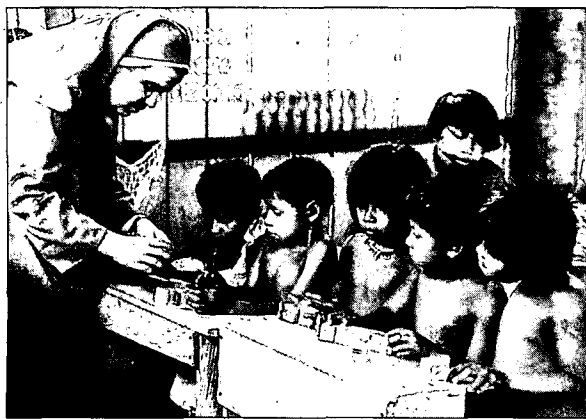
toral vocacional renovada i Indicacions pràctiques per a les estructures de la pastoral ordinària, va mostrar els aspectes essencials d'una pastoral vocacional renovada, tot subratllant que una estratègia pastoral que no comprengui la dimensió vocacional no és, de fet, una pastoral i, per tant, no pot ser eficaç. Cada membre de l'Església té una crida i és tasca de la pastoral ajudar a descobrir el lloc propi en l'Església. Cal subratllar que els participants al congrés es van ocupar de tota mena de vocacions.

El cardenal Zenon Grocholewski (Roma) va presidir una missa al santuari de la Mare de Déu negra de Czestochowa. En referència a la recent encíclica de Joan Pau II, *Ecclesia de Eucharistia*, va afirmar que l'eucaristia és «el cim i la font de la pastoral vocacional». La plenària va acollir per unanimitat Kevin Doran (Dublín, Irlanda) com a successor de Rainer Birkenmaier (Friburg, Alemanya), fins ara coordinador del SEV. (Fides)

MÈXIC

Mística i profecia, camí de la vida religiosa a Amèrica Llatina

MÈXIC.— Mística i profecia són els camins que la vida religiosa ha de seguir a Amèrica Llatina. Ho confirma el missatge final de la XV assemblea de la Conferència Llatinoamericana de Religiosos (CLAR), que va aplegar a Mèxic 105 representants de les 22 conferències nacionals de religioses i religiosos d'Amèrica Llatina i del Carib. L'assemblea va decidir prioritzar dues opcions: «Fer front a la globalització neoliberal des d'una humanització més gran i un esperit solidari» i «reaccionar a la crisi d'identitat de la vida religiosa a Amèrica Llatina i el Carib en la seva realitat multiforme i pluricultural». Per construir «una resposta», l'assemblea es va proposar com a objectiu

La vida religiosa aposta per globalitzar la solidaritat.

lació amb diferents instàncies eclesials i civils». «Optem», conclouia el missatge, «pel Déu de la simfonia universal de les cultures diferents» i pel «Déu del feble, que no és còmplice del poderós impuls de l'egoisme humà». (VID)

ÍNDIA

Les Missioneres de la Caritat protegiran el nom de la mare Teresa

CALCUTA.— La germana Nirmala, superiora general de les Missioneres de la Caritat, ha declarat que la seva congregació ha començat un tràmit per aconseguir «protecció legal per a qualsevol ús del nostre logotip i del nom de la mare Teresa o de les Missioneres de la Caritat». Segons la religiosa, la decisió obeeix al fet que

moltes organitzacions i negocis, «des d'escoles fins a bancs», que no tenen cap mena de relació amb la tasca de la futura beata, utilitzen el nom i el logotip de la institució i de la mare Teresa sense el consentiment de les germanes, i fins i tot per obtenir beneficis econòmics. «Durant la seva vida terrena, la mare Teresa va expressar en nombroses

ocasions el seu desig que el seu nom no fos utilitzat per individus o organitzacions sense la seva autorització i, després de la seva mort, sense l'autorització de la seva successora», ha explicat la germana Nirmala. Les religioses estan en contacte amb el govern indi per aconseguir les patents corresponents. (ACI)

PERÚ

I Congrés Nacional Missioner

CHICLAYO.— «El nostre món representa, avui com sempre, un gran desafiament per a la missió de l'Església. El missatge de Crist ha de ser proclamat a molts dels nostres germans que encara no el coneixen; per això avui, més que mai, l'Església ha de tenir molt clara la seva dimensió missionera», afirma Mons. Jesús Moliné Labarta, bisbe de la diòcesi de Chiclayo (Perú) i president del comitè organitzatiu del I Congrés Nacional Missioner que se celebrarà del 6 al 10 d'agost del 2003 a la seva diòcesi. El tema és «Dimensió missionera de la Pastoral diocesana a la llum de la Paraula de Déu i del Magisteri recent de l'Església: una resposta als reptes del tercer mil·lenni». L'objectiu del congrés és «revifar la consciència missionera de les Esglésies particulars perquè als inicis del nou mil·lenni puguin respondre amb més generositat i eficàcia als reptes pastorals que el món d'avui i el mandat de Crist demanen».

El P. Gianfranco Iacopi, director nacional de les Obres Missionals Pontifícies peruanes, ha dit que el congrés intenta «encoratjar, afavorir i promoure l'obertura de les diòcesis a la missió *ad gentes* perquè l'Església de Perú no pot tancar-se en ella mateixa amb el pretext que encara queda molt per fer a les pròpies diòcesis i mentre espera resoldre abans aquesta situació, en el fons utòpica, de plena realització». Hi participaran prop de 4.000 persones entre bisbes, vicaris episcopals, formadors dels instituts de vida consagrada, treballadors pastorals, laics compromesos i nens de la Infància Missionera. (Fides)

KENYA

Inaugurada la primera ràdio catòlica

NAIROBI.— «És la conclusió d'un procés iniciat fa 10 anys i al mateix temps el punt de partida d'una nova obra d'evangelització», afirma el P. Renato Kizito Sesana, començat, director de Ràdio Waumini («creients» en suahili), la primera ràdio catòlica de Kenya. Ràdio Waumini, diu el P. Kizito, «és una eina d'evangelització i promoció de les activitats de l'Església a Kenya. És la ràdio de tots els kenyans perquè vol representar la diversitat de Kenya i promou valors com la justícia, la pau, la solidaritat, la tolerància, la reconciliació i la comprensió recíproca». (Fides)

FAC **CASTELLANO**

ALUMINIO MADERA • MAMPARAS DE BAÑO • BALCONERAS
VENTANAS • GALERÍAS • PORTICÓN LAMA (MALLORQUINA)

Fàbrica: Torre Bovera, 17-19 - Pol. Ind. Noreste, St. Andreu de la Barca.

Sant Andreu de la Barca (Barcelona) Tel. 93 433 51 51 Fax 93 433 51 51 - C/Barceloneta, 100, 08001 Barcelona Tel. 93 433 51 51 Fax 93 433 51 51 - C/Barceloneta, 100, 08001 Barcelona Tel. 93 433 51 51 Fax 93 433 51 51

Síria

Impuls a les relacions cristiano-musulmanes

■ Trobada del Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós

SAYDNAYA.— El Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós va convocar els seus membres, consultors i alguns de convidats, per avaluar la relació entre cristians i musulmans durant una reunió que es va celebrar del 7 al 9 de juliol al convent de Sant Tomàs de Saydnaya, a Síria. Els participants provenien del Líban, Jordània, Terra Santa, Turquia, Àfrica del Nord, França i Canadà.

L'arquebisbe Michael L. Fitzgerald, president del Consell, va dirigir les sessions de treball que es van inaugurar amb la presència d'Ignace Zakka II, patriarca siroortodox; ses beatituds Gregori III Lahham, patriarca grecomelquita catòlic; Ignace Pierre Abdel-Ahad, patriarca sirocòtic; Jean-Pierre XVIII Kasparian, patriarca emèrit dels armenis catòlics, i l'arquebisbe Diego Causero, nunci apostòlic a Síria.

Segons un comunicat del dicasteri, el primer dia de reunió hi va haver tres conferències sobre *El diàleg interreligiós i el desenvolupament social*; *El diàleg interreligiós i els drets humans* i *El diàleg interreligiós i la recerca de valors comuns*. Els participants van presentar diversos informes sobre la situació de les

relacions islamocristianes en els seus respectius països i van manifestar el seu aplexi per «la posició de Joan Pau II i dels responsables catòlics i d'altres Esglésies, sobre la pau en el món, per la condemna de la guerra contra l'Iraq i la petició d'una pau justa i global per a l'Orient Mitjà, sobretot a Palestina».

El comunicat acaba assenyalant que en la trobada de Saydnaya els assistents van insistir en «la importància del treball dut a terme pel Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós i el seu paper en la promoció de relacions frateres amb els musulmans arreu del món, cosa que s'ha convertit en una urgència arran dels esdeveniments de l'11 de setembre del 2001, de la guerra contra l'Iraq i de l'empitjorament de la situació a Palestina». (ACI)

BÈLGICA

La COMECE, en defensa dels drets de l'home

BRUSSEL·LES.— «El rebuig de l'ús dels embrions humans i de les cèl·lules estaminals embrionàries per raons d'ordre moral i antropològiques no vol ser un atac a la investigació científica, però vol assegurar que la ciència no vagi en contra dels drets de l'home.» Així ho ha declarat el secretari general de la COMECE (Comissió de les Conferències Episcopals de la Comunitat Europea), Mons. Noel Treanor, en la presentació de les directives de la investigació sobre cèl·lules estaminals embrionàries, presentades per la Comissió Europea. «Esperem que els progressos científics portin aviat noves teràpies disponi-

bles per curar malalties de moment incurables», continua el secretari. «Per exemple, estan en curs estudis prometedors sobre cèl·lules estaminals adultes amb un alt potencial terapèutic i que necessitarien de fons de la Unió Europea. Encara no està clar si la investigació sobre cèl·lules estaminals humanes embrionàries aconseguiria teràpies eficaces. És fonamental recordar que la vida humana té un valor intrínsec i absolut en qualsevol fase de desenvolupament i no ha de ser mai utilitzada com a «matèria bruta». El fi no justifica els mitjans», conclou Mons. Treanor. (Fides)

ESTATS UNITS

Inaugurat un centre pastoral per a catòlics hispans

DENVER.— L'arxidiòcesi de Denver ha inaugurat un important centre d'atenció pastoral i familiar per als hispans catòlics. L'arquebisbe de Denver, Mons. Charles Chaput, en declaracions a ACI Prensa, ha afirmat que «el Centre Sant Joan Diego existeix per donar suport als nostres germans i germanes hispans i per retre homenatge a la seva contribució a la nostra comunitat». Per la seva banda, el bisbe auxiliar de Denver, Mons. José Gómez, ha declarat que «el Centre Hispà Sant Joan Diego és una benedicció i un motiu d'alegria per a tots els catòlics hispans». El Centre Sant Joan Diego té un fort caràcter evangelitzador i espera ser una llar permanent per als ministres hispans. Així mateix, ajudarà les famílies d'ingressos baixos mitjançant serveis directes i recursos per a les famílies, i oferirà cursos de catequesi i lideratge. Al centre també es faran jornades, trobades i recessos per a hispans. (N.E.)

ESPANYA

L'Institut de Ciències Religioses Sant Agustí de Cadis clausura el curs

CADIS.— Amb més de 500 alumnes matriculats, provinents de diverses diòcesis andaluses, l'Institut de Ciències Religioses Sant Agustí va clausurar el curs acadèmic 2002-2003. Vinculat acadèmicament a la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia de Comillas, aquest centre és l'únic a Andalusia occidental que ofereix la formació necessària per cursar tant la diplomatura com la llicenciatura en Ciències Religioses. Entre les finalitats de l'institut destaca la promoció de la formació teològica de laics, preparació per a diversos serveis eclesials i la

qualificació acadèmica del professorat de l'assignatura de Religió. Els cursos que ofereix es poden fer tant en la modalitat a distància com presencial, i contribueix així a la difusió de la ciència teològica i a la formació permanent. El Centre Sant Agustí és una institució diocesana en què professors i càrrecs directius són anomenats pel bisbe de Cadis i Ceuta, Mons. Antonio Ceballos Atienza. El termini de matrícula per al curs vinent s'inicia l'1 de setembre. Per a més informació: <http://www.cienciasreligiosascadiz.org>. (Odisur)

Mons. Cañizares: «El més profundament humà és la recerca de la veritat»

GRANADA.— «El més profundament humà és la recerca de la veritat.» Així ho va recordar l'arquebisbe de Toledo, Mons. Antonio Cañizares, durant una cerimònia en què va ser nomenat acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Granada. Durant l'acte, Mons. Cañizares va dissertar sobre el tema *Els drets humans en el pensament i l'acció de Joan Pau II*. El prelat va aprofundir en el pensament del Papa i la seva «passió per l'home», i va destacar que «allò més profundament humà és la recerca de la veritat, la necessitat insaciable del bé, subratllant la dignitat de la persona humana». «Certa-

ment —va afirmar l'arquebisbe—, el conjunt dels drets de l'home, correspon a la substància de la dignitat de l'ésser humà, entès integralment i no reduït a una sola dimensió. Per descomptat, els drets humans obtenen la seva força i la seva efectivitat d'un sistema de valors que enfonsen les arrels en les profunditats de l'herència cristiana, que tant ha contribuït a la cultura europea.» El reconeixement efectiu de la dignitat personal de tot ésser humà exigeix el respecte, qüestió que va subratllar l'arquebisbe de Toledo. Es tracta dels drets naturals, universals i inviolables. (N.E.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

ASIA APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La meva visita al santuari del Rocío

Aquest any vaig tenir ocasió d'assistir a la romeria del Rocío, al poblet d'Almonte. Em va invitar el bisbe de Huelva, monsenyor Ignacio Noguer Carmona; i les germandats *rocieras* de la meva diòcesi també m'havien invitat en diverses ocasions a participar en els actes tradicionals que tenen lloc a la famosa ermita del Rocío cada any amb motiu de la solemnitat de Pentecosta. En la vigília de la Pentecosta vaig celebrar la missa per a les germandats de la meva diòcesi i el diumenge el bisbe de Huelva va voler que presidís el solemne pontifical de Pentecosta.

Vaig venir impressionat de l'expressió de fe que és el Rocío. Els vaig dir que la meua presència volia ser una expressió del meu afecte a tots els devots *rocieros*, per la seva fe i per la seva devoció a la Verge Santíssima sota l'advocació del Rocío. «Com a arquebisbe de Barcelona —els vaig dir—, on tants fills i filles d'aquesta terra viuen, treballen i serveixen Déu i els germans, he vingut amb molt de gust com a acte d'afecte, de reconeixement i d'homenatge als valors de la vostra cultura i de la vostra religiositat.»

«La vostra devoció a la Blanca Paloma —els vaig dir també amb les paraules de Joan Pau II quan va visitar aquell santuari— representa una vivència clau en la religiositat popular i, al mateix temps, constitueix una complexa realitat sociocultural i religiosa. En ella, al costat dels valors de tradició històrica, d'ambientació folklòrica i de bellesa natural i plàstica, es conjuminen rics sentiments humans d'amistat compartida, igualtat de tracte i valor de tota la bellesa que la vida inclou en el goig comú de la festa.»

Sempre he pensat que la manera com el nostre bon poble cristià sent la Mare de Déu, la Mare de Jesús, Mare de l'Església —segons el bell títol que, al final del Vaticà II, el papa Pau VI va voler afegir a les advocacions marianes— i Mare de tots els cristians, és un dels actius més grans que té el nostre catolicisme. El meu pelegrinatge al Rocío, encara que hagi estat ràpid, m'ha confirmat en això. Hi ha detalls, hi ha signes, hi ha rostres i expressions, hi ha llàgrimes que no enganyen. Potser els mitjans de comunicació, en privilegiar la presència de certs personatges famosos, no fan

cap favor a la gran multitud de pelegrins que van al Rocío com una expressió de fe. Em consta que això preocupa les Germandats i en especial la Germandat Matriu, que ha pres disposicions severes perquè el caràcter religiós de la manifestació no pugui ser desvirtuat o instrumentalitzat.

Naturalment, també els vaig invitar a purificar-se del que el Papa va anomenar «la pols del camí» —els *rocieros* entenen molt bé de què es tracta, després d'haver fet una llarga ruta de pelegrinatge, enmig de calor i sacrificis—; i els vaig invitar a fer de la seva devoció *rociera* una autèntica escola de vida cristiana, amb l'escolta de la Paraula de Déu en el silenci i la interiorització —malgrat que estem bombardejats cada dia per moltes paraules i imatges—, amb l'oració perseverant, que és l'espai de presència i d'acció de l'Esperit Sant en nosaltres, amb la recepció dels sagraments —en especial de la Penitència i l'Eucaristia— i amb les obres de solidaritat amb els petits, els pobres i els oblidats del món, que són, però, els preferits de Jesús. Perquè així no sols compartim la mateixa fe, sinó també els béns materials.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Agrupació de parròquies

Hem encetat a l'arxidiòcesi l'agrupació de parròquies. Segurament que n'heu sentit a parlar. Aquest és un procés que s'està seguint a moltes diòcesis d'Europa. Si bé el motiu ocasional que l'impulsa és la disminució de preveres, aquesta no és pas la raó principal, ni l'ha de ser.

L'agrupació de parròquies ve demanada per diverses raons més de fons, de naturalesa eclesiològica. Amb això es pretén intensificar la comunió pròpia del poble de Déu, posar en relleu la participació de tots els cristians en les activitats parroquials de les comunitats agrupades i assegurar una millor atenció pastoral a cadascuna de les parròquies.

Són realment escaients aquestes paraules de Joan Pau II dirigides a un grup de bisbes en la visita *ad limina*, l'any 1997: «En aquests moments moltes diòcesis necessiten reorganitzar-se. [...] S'han pro-

duït, i segueixen produint-se, alguns canvis importants en la població i en l'activitat econòmica. La manera de viure canvia. També s'observa una major mobilitat de les persones. [...] Per a l'Església, els fets més evidents són la disminució del nombre de preveres i, sovint, la disminució del nombre de catòlics practicants.»

L'agrupació de parròquies demana que se superi una visió com de mínims i que es posi en pràctica amb il·lusió i amb visió de futur, com un moment propici que Déu ens ofereix per actualitzar el valor de les parròquies, especialment de les petites, per millorar tot el que puguem i potenciar una pastoral parroquial amarada de zel evangelitzador.

Per tal que l'agrupació de parròquies assoleixi les finalitats que pretén és molt necessari un nou estil de treball pastoral per part dels preveres, diaques, religio-

sos, religioses, laics i laiques, tal com proposa Joan Pau II en parlar de l'espiritualitat de comunió. L'agrupació de parròquies és un instrument estructural que ofereix noves possibilitats i d'alguna manera prepara el futur. Tanmateix aquest nou instrument demana un nou estil de treball a tots els responsables pastorals per fer-ne l'ús adequat i perquè es puguin aconseguir els millors fruits. No hi ha dubte que l'espiritualitat de comunió dona una ànima a l'estructura.

Això demana una participació ben activa dels laics cristians en les tasques de la pròpia parròquia i també del conjunt de l'agrupació. Les parròquies, especialment si són petites, tenen consciència que no són autosuficients i que necessiten ajudar-se entre les més veïnes. Així mateix, cada agrupació ha de participar en la pastoral de conjunt del seu arxiprestat, ben vinculada amb els organismes diocesans.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Mn. Joaquín Iglesias
Fundació ARSIS

Esportivitat a la política

Les últimes eleccions celebrades ens mostren xifres de participació alarmants. En un país que ha viscut quaranta anys de dictadura, a penes la meitat de la població acudeix a les urnes a exercir un dret que ha costat tant de guanyar. Un polític amb ètica no es pot acontentar a governar un país amb el suport d'una minoria dels seus habitants. La baixa participació demostra la derrota de tots els polítics, que no han aconseguit entusiasmar la ciutadania. Enfront del desencant de la societat davant del món polític, sorgeix la pregunta: com tornar als ciutadans la il·lusió per la participació pública i recuperar-ne la confiança?

Ja no té sentit disputar per idees «de dretes o d'esquerrres». Hi ha al nostre país, a llocs molt dispersos de la nostra geografia, alcaldesses i alcaldes extraordinaris que han sabut elevar la qualitat de vida de les seves poblacions i defensar la justícia social sent de partits molt diversos. Tots ells coincideixen en el fet que és principal: el desig de servir el ciutadà i valorar-ne la dignitat i el benestar per sobre d'ideologies i disciplines de partit.

Quan un governant s'aixeca al matí, es mira al mirall i es pregunta: «Què faré pels meus conciutadans?, em mou realment un desig de servei?», aquest examen de consciència el podria portar a elevar un *mea culpa* i a replantejar-se la seva actuació. Hi ha circumstàncies socials que clamen per si soles: l'atur, la immigració, manifestacions que qüestionen les polítiques actuals, la crisi de valors i de l'educació, les dones discriminades, la insensibilitat de moltes empreses davant la realitat social, la incompetència de molts serveis públics, la corrupció... Els dirigents no poden permetre que sigui l'oposició la que destapi tants desacataments. O encara pitjor, fingir que disputen davant les càmeres i, darrere del teló, aliar-se i amagar-se els escàndols mútuament.

Tot això acaba minant la confiança dels ciutadans. El resultat salta a la vista: la meitat del nostre país no creu en els polítics. És un símptoma molt greu de malaltia de la nostra democràcia. El món polític podria prendre bons exemples del món empresarial i esportiu. Una empresa fa una planificació estratègica que prèviament ha comunicat i treballat amb tots

els treballadors. Per què un ajuntament no es pot plantejar una planificació similar, comptant amb la participació dels seus ciutadans?

De la mateixa manera que a les empreses hi ha un consell d'administració, a les nostres ciutats hauria d'existir algun consell que controlés la gestió política i assessorés els governants. Hauria d'estar format per ciutadans íntegres, de procedència política i cultural diversa, i totalment imparcial i honest amb els polítics. Aquests ciutadans haurien de ser valents per proposar, denunciar i corregir situacions abusives que perjudiquen els ciutadans. Antigament aquestes persones eren anomenades els «homes justos», o els «homes de pau» i eren designats, no pel poder establert, sinó pel reconeixement unànime dels seus veïns.

Un altre gran exemple per al món polític és l'esperit esportiu: el joc net, el respecte i l'estimació cap als contrincants. En la campanya recent per a la presidència del Barça hi ha hagut un equip modèlic. La candidatura de Joan Laporta ha basat la seva campanya a promoure el seu programa, i no en l'atac als seus rivals. El seu gran reclam ha estat un equip dinàmic, entusiasta i compacte, amb una idea molt clara. Laporta no va desqualificar mai els seus oponents, ni tan sols quan va tenir l'ocasió de fer-ho, davant dels mitjans de comunicació. Es va mostrar respectuós i fins i tot els va valorar i elogiar, fins al moment de la victòria. Un cop guanyades les eleccions, de seguida s'han posat a treballar, i han donat les gràcies personalment a tots els seus col·laboradors durant la campanya. Els polítics podrien aprendre d'aquesta campanya exemplar. Quants d'ells elogiaven i defensaven els seus oponents davant dels mitjans? Quants renunciaven a criticar l'oposició com a estratègia electoral? Quants se centren en el seu programa, i l'expliquen amb detalls concrets? Quants no es recreen en la seva victòria, i viuen del seu triomf electoral durant mesos?

Com a ciutadà, apassionat per la vida social i pública de la ciutat, vull creure en els polítics, i vull creure que la democràcia es pot guarir i pot sortir enfortida d'aquesta crisi. Només demano als polítics un exercici de reflexió i d'humilitat sa i que ens escoltin, de veritat, als ciutadans.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

«Acciones nostras...»

No recordo si mai he escrit sobre els anys de preparació per al sacerdoci al Seminari. La veritat és que foren un temps privilegiat per a la meua formació. Els cursos acadèmics i l'ajut dels formadors van ser un bon capital en l'haver del camí cap al presbiterat. I el clima era sempre de molta alegria. El Seminari respirava joventut i ideals. Els seminaristes ens interessàvem per la teologia i per la diòcesi en la qual un dia exerciríem l'apostolat. També pel coneixement dels grans personatges eclesiàstics i pel món de l'art; per les celebracions litúrgiques, els corrents socials i la vida espiritual... Totes aquestes coses les recordo amb molt de goig i he de dir que aquests anys foren un veritable regal en la meua vida. El Seminari va ser un indret on vaig poder riure molt.

Una de les primeres coses que recordo és la pregària que encapçalava les classes i uns quants altres actes importants. Era en llatí i començava amb els mots *Actiones nostras quæsumus Domine...* La pregària, donat el zero coneixement del llatí que posseïa en aquell moment, em xocava els primers mesos de la meua estada al Seminari, encara que sense tardar me n'explicaren el significat. Aquesta oració inicial, traduïda a la nostra llengua, fa així: «Senyor, preveniu els nostres actes amb la vostra inspiració i continueu-los amb la vostra ajuda, a fi que totes les nostres obres tinguin en vós el seu principi i per vós

arribin a la seva fi. Per nostre Senyor Jesucrist.»

Avui, segurament arran de la celebració dominical, m'ha vingut, de manera espontània el record d'aquesta oració. M'ha vingut a la ment el record de la bellesa de començar els treballs en nom del Senyor. Actes inspirats i continuats amb l'ajut diví, per tal que les nostres tasques tinguin Déu com a principi i terme. Res que no està gens lluny del «A Déu m'encomanano i a Santa Maria... Us adoro, Déu, i us estimo amb tot el cor, us ofereixo totes les accions d'aquest dia...» L'oració que tantes persones hem après dels llavis dels nostres progenitors.

Quina súplica d'aquest diumenge m'ha dut el record de l'oració *Actiones nostras...*? Encara que no sembli massa forta la concatenació, ha estat per causa del responsorial. He recomanat als fidels que el repetissin com a pregària durant la setmana: «Senyor, feu-nos veure el vostre amor, i doneu-nos la vostra salvació.» Són moltíssims els moments que podem elevar la nostra ànima al Senyor. Agafant alguna frase de les lectures o els salms de la missa dominical i de la diària. I és bo, començar els nostres treballs específics, que apareixen en l'escenari del nostre quotidià, recordant el Senyor. Perquè sabem que Ell sempre es recorda de nosaltres. En tota ocasió aboca, a desdir, la seva gràcia. La gràcia que és amor i força per anar afaïçonant el món segons les exigències del Regne de Déu.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@anaraja.celéfonica.net)

Parèntesi

Volia continuar el tema començat, però crec més oportú referir-me'n a d'altres, per allò que «qui té ocasió, que la prengui».

Vaig escriure fa temps sobre un aspecte que em preocupa de la nostra cultura. Deia, i repetixo sovint, que la nostra actualitat està malalta d'esperança. No sabia aleshores que es gestava un document que ha aparegut recentment. Es tracta de l'*Exhortació apostòlica postsinodal Ecclesia in Europa*, de Joan Pau II. Em vaig descarregar aquest document d'Internet l'endemà de la seva signatura i el llegeixo a poc a poc. Imprès així ocupa 45 pàgines, més les de notes. Només he arribat fins a la 29. El que n'han dit els periodistes és cert, tot i que potser s'hagin fixat exclusivament en allò que la gent podia considerar xocant. Pot semblar anecdòtic, però no ho és: la paraula *esperança* hi surt exactament cent vegades. No és una exhortació que es vanaglorii que l'Església té aquesta virtut. Pretén animar els cristians perquè, traient forces de flaqueza, o millor, forces de la fe en Jesucrist, oferim esperança a un món que n'està mancat d'una manera alarmant. Desconec quina part de l'escrit estava ja en les conclusions sinodals, el text actual és el que compta per a una reflexió sobre el continent. A més, té la gràcia que utilitza com a suport el llibre de l'Apocalipsi, que, en contra del que pensem, no és un anunci d'amenaces «apocalíptiques», sinó que està escrit per donar ànims a unes comunitats que, per primera vegada en la seva història, començaven a experimentar el descoratjament.

Des de la meua finestra, a poc més de trenta metres, al rierol que passa, veig vistosos ànecs salvatges, polles d'aigua tímides i gracioses i bernats pescaires gòtics. Com que no es tracta d'un zoològic, em sorprenen sempre que els veig, que no és el mateix que dir sempre que hi trec el cap. Els ànecs em recorden que G. Marañón, en el seu clàssic *Ensayos sobre la vida sexual* s'hi va fixar per recordar-nos que, en la seva vida salvatge, són monògams, però en degradada captivitat domèstica, es tornen polígams. Ara són cendrosos, però arribarà un dia que els mascles es vestiran de verd brillant, per anunciar que estan en l'època del zel i de la cria. Passa cada any, és un canvi i un instint programats, dels quals no es poden escapar. L'home es lliura d'aquests cicles, el seu amor, l'atractiu de parella, no està atrapat en les reixes de les estacions. Evoluciona i creix d'una manera que difícilment es pot preveure, fins que arriba un dia, més o menys esperat, més o menys somiat, en el qual al sentiment i a l'instint s'ha d'afegir el compromís de fidelitat. Sembla que és així, o potser ho semblaria, ja que ara es parla de «temporades de bodes» de la mateixa manera que els biòlegs parlen d'èpoques d'aparellament. M'horroritzo en assabentar-me que en alguns llocs, hi ha parelles que reserven el local del seu casament amb un o dos anys d'anticipació. Em pregunto: què potser retrocedim en l'evolució i tornem a ser presoners dels ritmes de la naturalesa? O, què és la boda, una comèdia? Parlant en cristià, es pot programar la recepció del sagrament, sense comptar amb l'evolució lliure de l'amor? Si es vol ser fidel a l'Església, no resultarà la seva moral una doctrina inhumana?

Notes insignificants

Germà Adrià

Reserva de pobres

Estava en una ciutat costanera. Hi havia anat per visitar els amics de la presó.

Uns amics que hi tenen un apartament d'estiu em van convidar a dinar. I em van portar a un restaurant al costat del port. Algunes taules estaven gairebé damunt l'aigua. I ens vam asseure en una d'elles.

Aviat, de l'aigua van començar a sortir caps de peixos com suplicant una almoïna. I de moltes taules els tiraven pa i restes de menjar. Els peixos, com agraïts, saltaven fent unes cabrioles sorprenents.

Entre les taules, els pardals. La seva manera de caminar graciosa i el seu cap sempre alerta. Que contents que estaven quan els donaven alguna cosa per menjar.

I uns quants coloms, gairebé amb timidesa, també venien a sortejar les taules. I també s'emportaven els seus «obsequis».

Amb certa timidesa vaig anar mirant per l'immens menjador al costat del mar; i vaig anar mirant cap a altres restaurants. Peixos, pardals, coloms, un gosset a la mateixa cadira que un nen... Tots rebien la seva part.

Però, en l'hora i mitja que vam ser allà no es va apropar cap pobre.

Ni al nostre, ni a cap altre restaurant, no va aparèixer cap pobre demanant.

Si hagués aparegut, algú li hauria donat un rosegó de pa o un tros de pollastre?

No. Els pobres ja no poden ni entrar al recinte dels restaurants.

No. Els dies que vaig romandre al mateix lloc, vaig endevinar que els pobres no entren en aquest barri de «luxe».

L'endemà, abans d'anar a la presó,

vaig comprar la premsa i vaig llegir: «A la ciutat de... Ahir la guàrdia municipal va expulsar tots els captaires. Els va comprar un bitllet i els va facturar cap a la capital de província...» I deia la premsa que l'Ajuntament de la capital s'havia queixat, que tampoc no volia els pobres.

Que els donaria empara tres dies en un alberg i també els faria fora.

D'ara en endavant, tots els pobres es convertiran en turistes, viatgers privilegiats.

A la nit, sense somiar amb aquests pobres recollits a l'alberg provincial, vaig pensar que es podrien convertir a estones en peix, en pardal, o en gosset. I aleshores participarien en els àpats al costat del mar. O, vaig pensar en una cosa millor. Així com ara estan de moda les reserves d'animals, i pots anar per algunes muntanyes o descampats i veure al costat del teu cotxe algun animal rar, podríem preparar alguna reserva de pobres. I convertir-ho també en atracció de diumengers.

Si un dia vull veure pobres famèlics, esquelètics, només amb els ossos i una mica de pell, cerco la guia, escullo la reserva apropiada, i vaig cap allà, a tirar un rosegó de pa als famèlics.

Si un altre dia vull veure malalts de sida ja gairebé moribunds, la guia m'indicarà la reserva on es troben. I vaig cap allà, a compadir-los una mica, a dir-los que Déu els estima molt, i si sóc capellà, els puc fer una benedicció.

També hi podria haver una reserva de persones deformes, i una altra de vells abandonats... I... ja n'aniríem descobrint altres per prosperar en el negoci.

Zoom

Eduard Brufau

L'11 de juliol del 1995 les forces sèrbies van entrar a la població bosniana de Srebrenica —en principi sota protecció dels cascos blaus de l'ONU— i van cometre la matança més sanguinària a Europa des de la Segona Guerra Mundial: 7.000 homes musulmans exterminats i enterrats en fosses comunes. Vuit anys després, els familiars han pogut enterrar 282 d'aquelles víctimes, però no han pogut tornar a viure a Srebrenica perquè, paradoxes cruels de la història, els acords de pau van atorgar la ciutat a la població sèrbia.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Paraula i silenci

Terry Wallis, de 39 anys, el 1984 va tenir un accident de cotxe. Va entrar en coma i va quedar tetraplègic. Després de 19 anys d'estar submergit en el silenci, ha començat a parlar. La seva primera paraula ha estat «Mare!». Es tracta d'un fet sorprenent. James Zini, el seu metge del centre de rehabilitació de Mountain View (Arkansas, EUA), va declarar: «Hi ha una gran lliçó que tots podem aprendre d'aquest cas: no perdre mai les esperances de la vida perquè no sabem el que ens espera.»

El silenci de Terry no ha estat renyit amb l'acompanyament. La seva família li ha parlat durant tots aquests anys com si els pogués entendre. Quan els caps de setmana se l'emportaven a casa, li organitzaven festes. El fet de no haver obtingut cap resposta, i els va minvar la constància de tractar-lo amb molt d'afecte, de parlar-li amb assiduitat i d'integrar-lo al seu món d'esperança. Els metges reconeixen que aquesta podria ser la clau de la seva recuperació. Les preguntes s'acumulen davant d'un cas com el de Terry. Quin ha estat el seu grau de consciència en aquests 19 anys? Si hagués gaudit d'atencions mèdiques més bones, ja que la seva família té escassos recursos, es podria haver recuperat molt abans?

Em ve a la memòria una pel·lícula de gran impacte: *Johnny va agafar el seu fusell* (*Johnny got his gun*), del 1971, dirigida per Dalton Trumbo. En ella, es defensen tesis antibel·licistes. Un soldat ferit de guerra (Timothy Bottoms), convertit en un autèntic tronc humà, porta una vida vegetal fins que una infermera (Kathy Fields) descobreix de forma casual que és possible comunicar-s'hi. Sorgeix aleshores el do meravellós de la comunicació no verbal.

La recuperació de Terry em fa pensar sobre el misteri de la vida humana. No ho controlem tot. Hi ha moltes coses que encara se'ns escapen i ni tan sols la tecnologia més sofisticada pot anul·lar la nostra capacitat de sorpresa i de confiança en el factor humà. Parlem de 19 anys, viscuts dia a dia. Aquí sorgeix un altre element meravellós: l'esperança i la constància d'una família que no es doblega davant les evidències. Un total de 19 anys de paraules correspostos per 19 anys de silenci. Es tracta d'un cas excepcional, que no es produeix amb assiduitat. El poder de la paraula i de l'afecte s'han revelat profundament terapèutics. La recompensa, que podia no haver arribat mai, s'ha fet esperar.

El progrés de la nostra societat ens pot conduir a engany: Avui hi ha més instruments de comunicació dels que han existit en tota la història de la civilització. Dos dels seus símbols més universals són el telèfon mòbil i uns quants recursos d'Internet que permeten escriure, xatejar, veure i parlar amb persones que poden estar en qualsevol lloc del planeta. No obstant això, no hi ha una correlació automàtica entre millora d'instruments i augment de comunicació qualitativa, que exigeix obertura, risc, temps, intimitat, afecte, capacitat d'escoltar... A vegades és més fàcil pagar la factura del telèfon, que no acostuma a ser petita, que posar en joc tots aquests recursos personals al servei del diàleg i de l'amistat. Una de les acusacions més freqüents que s'escolten en el si de les famílies i fins i tot de les parelles és «no m'escoltes». El famós doctor Tomatis estableix una neta diferència entre sentir i escoltar. El primer va unit a un comportament fisiològic. El segon, no es pot donar sense una col·laboració interior de la persona implicada en el diàleg i expressa un grau de comunicació.

La paraula, quan sorgeix del cor, té efectes terapèutics i permet enfortir l'amistat i la relació interpersonal. No sempre gaudirà d'una correspondència merescuda, però tampoc no és just considerar tots els silencis com a desinterès. El silenci de Terry tenia uns altres paràmetres.

Les persones que donen un lloc en la seva vida a l'espiritualitat saben que el diàleg que s'estableix entre Déu i l'home o la dona té els seus moments de pausa i de silenci. La pregària ens introdueix en el misteri d'una comunicació que no sempre sembla corresposta, però tard o d'hora pot trobar el moment màgic a partir del qual troben el seu sentit i plenitud llargs períodes de silenci. La recuperació de Terry Wallis ens convida a no defallir i a pensar que les actuacions basades en l'amor troben, tard o d'hora, respostes sorprenents.

PEDRO SOLS GARCÍA

Notari

*Va morir cristianament a Barcelona, el dia 13 de juliol del 2003,
als 94 anys d'edat.*

La seva esposa, Josefina Lucia Mingarro; els seus fills, Pedro i María Luisa Lladó, Santiago, Albert, Fina, Ignacio, María de los Desamparados (+), María, Luis, Jesús i Ana Balcells, Fernando i María Cruz Cueto, María Amparo i Manuel Lladó, José i Julia Argemí, i Mercedes; els seus néts, Pedro i Marta Però, Juan i Ester Vallès, Pablo i Alberto; Ignasi, Lluís i Laura; Fernando, Nuria, Javier, Rocío i Carmen; Juan, Alberto i Manuel; i Inés; el seu besnét, Jaume; la família Sols Rodríguez-Candela; germans polítics, Pilar, Mayesa, Victoria i Pepe, i altres familiars, demanen una oració per la seva ànima.

□ Sorpresa molt desagradable

El dimecres 12 de març, vaig entrar a l'església del Pi a fer la visita al Santíssim. Vaig quedar sorprès per la gran tarima que hi havia davant de l'Altar Major. Vaig pensar: segur que hi deu haver un concert. Passats uns dies, em vaig assabentar que l'església del Pi havia estat l'escenari d'un acte de protesta pel tancament del diari basc. La meua sorpresa ha estat enorme: es pot dir, en veritat, que s'ha profanat un temple sagrat. Tants llocs com hi ha per organitzar protestes i tot just han tingut l'atreuiment de fer-lo dins de l'emblemàtica església del Pi...! És clar, no saben que el bon Jesús ens diu: «La meua casa és casa d'oració.»

JOAN ROVIRA ARBÓS
Vilafranca del Penedès

□ La classe de religió

El dia de Sant Joan, després d'un bon dinar, els comensals parlaven tranquil·lament en grups, quan un jove alçà la veu dient: «No hi ha dret que la classe de religió sigui obligatòria», referint-se naturalment al decret fa poc publicat pel govern, «i que els pares hagin de declarar la seva religió, ja que el professor de religió posarà millors notes als alumnes més religiosos».

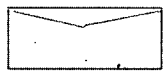
Tots els grups van callar i es va produir una discussió amical sobre el tema.

Un dels comensals va respondre a aquell jove que quan en una cosa hi ha llibertat per escollir no es pot parlar d'obligació. En aquest cas, la religió.

Que els pares hagin de declarar la seva religió no és veritat. Un ateu pot apuntar el seu fill a la classe de religió i ningú no li preguntarà si és creient o no.

Que el professor de religió posi millors notes als alumnes, no més aplicats, sinó als més religiosos, no es pot demostrar, perquè encara no està vigent el decret i és pensar malament dels

Cartes del lector

professors de religió i no creure en la seva responsabilitat i moralitat.

No es poden dir sofismes per defensar l'opinió particular.

Els valors espirituals s'han de cultivar, perquè tota cosa que no es cultiva a la llarga mor.

Mn. JOAN SERRA I FONTANET
Barcelona

□ Nasqué de Maria Verge

Dintre de l'oració del Credo, quan ens centrem en la persona de Crist, se'ns ofereix la concisa història èpica del Déu-home.

Aquesta difícil aleació de les dues natures, la divina i la humana, que culminen en l'entronització al patibul i la pujada al cel, comença en un altre tron, que, tot i no estar exempt de patiment, ho fa tot més fàcil. Així «nasqué de Maria Verge» ens assenyalava que Ella és el tron primer, ja que en Ella es troben el món humà i el diví, amb humilitat d'esclava.

Però, què hauria passat si Maria hagués dit «no» a l'anunci fet per l'arcàngel? Aquesta mateixa pregunta és la que, a través del plantejament d'una possibilitat fins ara no prevista, fa pensar als infants de catequesi en el paper tan important d'aquesta dona humil en la nostra vida de fe, i com a peça clau en l'edifici del cristianisme. Com hauria salvat Déu Pare els límits entre la natura humana i la divina? Hauria d'haver fet servir tècniques pròpies de les religions antigues, mostrant-se com un Déu de màgia que juga amb els seus fidels com si fossin peces d'escacs? Si ens hi fixem, «Maria Verge» és un dels aspectes que converteix la nostra fe en quelcom nou i modern al seu entorn temporal, però també al nostre.

Si en tota història èpica, a totes les cultures del món, l'heroi està marcat per una filiació extraordinària, Crist no podia ser diferent dels altres, sinó superior a ells, ja que essent Anyell sense taca ni defecte pel Sacrifici, és també, a través de la virginitat de Maria, el Sacerdot del sacrifici, tancant així una etapa per obrir un temps nou.

Resulta copsador com ja el Credo apostòlic va entendre i expressar Maria com a primer esglaó en el camí cap a la creu, mena de pont entre l'Esperit Sant (element diví de l'aleació) i el patiment humà que commemorem el Divendres Sant.

MARÍA ISABEL ROCA BURILLO
Lleida

□ Satisfacció familiar

Orgull és una paraula lletja, i més si amb ella s'abandera com a bona una ideologia equívoca i a contrapèl d'una societat normal. La grandíssima majoria de la gent seriosa que vivim en un àmbit meravellós anomenat família, no necessitem sortir al carrer en ramat, perquè la nostra satisfacció és íntima, natural, gratificant i no ha de necessitar propagandes circenses ni orgulls de focs d'artifici. Això nostre és el foc serè de la llar de la família de sempre que no té succedani ni variant possible.

JOSÉ ANTONIO PASTOR CAÑADA
Membre d'Acció Familiar Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les **vint línies** mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb **nom i cognoms** i ha de constar-hi l'**adreça i el telèfon**. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Excomunió

—M'agradaria saber en quins casos es produeix l'excomunió i si entre aquests es preveu l'excomunió dels que cometen actes terroristes.

—L'excomunió és una pena o censura per la qual algú queda exclòs de la comunió dels fidels en l'Església. El concepte d'excomunió que s'expressa en les lleis canòniques es refereix exclusivament a la pèrdua de comunió visible o jurídica. Cal distingir entre la comunió invisible (els vincles de la gràcia) i la comunió visible (la comunió en la professió de la fe i en el govern). Un axioma molt antic afirma *de internis non iudicat Ecclesia*, és a dir, que sobre els assumptes de consciència, interns, l'Església no es pronuncia. El judici de la consciència només es cosa de Déu. De tota manera, tenint en compte que l'excomunió és una pena que recau sobre un delictes particularment greu, podem pressuposar en la seva base un pecat mortal que també trenca la comunió mística o invisible. També cal tenir en compte que davant de determinats actes o actituds la comunió eclesial no pot romandre impassible. Es distingeix l'excomunió que no ha estat declarada i en la qual s'incorre automàticament (*latae sententiae*) de la que s'aplica després d'un procés jurídic davant d'un tribunal d'almenys tres jutges (*ferendae sententiae*). Segons el dret, comporten l'excomunió *ipso facto* els següents delictes: apostasia, heretgia o cisma; profanació de les espècies consagrades; violència física contra el Romà Pontífex; absolució del còmplice; violació del secret sacramental per part del confessor; procurar l'avortament, si aquest es produeix; celebrar la santa Missa o administrar la Penitència sense estar-hi facultat. Com pot veure, es tracta d'actes greus que vulneren realitats sagrades o drets fonamentals dels fidels. La llista es podria allargar. És cert que delictes tan greus i vils com són els atemptats terroristes mereixerien ser castigats amb aquesta pena canònica ja que suposen un menyspreu flagrant al dret sagrat de la vida i a Déu, que n'és l'autor. Crec que també cal aclarir que, en realitat, la persona que incorre en aquests actes s'autoexclou ella mateixa de la comunió eclesial. L'Església no fa més que declarar aquesta realitat. Es podria comparar amb la maledicció que Jesús va llençar a la figuera estèril i aquesta es va assecar. No va fer més que posar de manifest externament aquella esterilitat interior que al·ludia sens dubte a l'esterilitat d'un culte buit d'esperit i a l'absència de fruits de santedat del poble escollit.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ Les homilies de la missa

Jesús ens diu: «Aneu pel tot el món i prediqueu el missatge joí a tota criatura» (Mc 16,15).

Ja hi anem, però no anem bé. Difícilment aconseguirem aturar la desbandada de fidels, principalment joves, de les nostres esglésies, si les prèdiques (la missió més important del prevere) no es preparen més bé. Ha passat el temps de «dir quatre parauletes».

Com sabem, el bagatge imprescindible per parlar com cal en públic, sobretot improvisant, no és altre que una preparació remota molt completa o una preparació immediata puntual i profunda. Veiem que ni una cosa ni l'altra no abunda. Les imprecisions, les confusions, la vulgaritat i, permeteu-me, el baix nivell, de part de qui s'atreveix a improvisar, sense facultats per fer-ho, es veuen alguna

vegada a totes les esglésies.

No és que sigui un mètode ideal, però felicito el qui llegeix les homilies preparades per ell o per un altre, ja que, ara per ara, ningú no s'hauria de permetre pensar que qui escolta ho fa amb l'ànim d'empassar-s'ho tot. Els que tenim certa edat sabem que ja fa anys que no és així.

En fi, d'aquesta carta en té la culpa el fet que acabo de venir de la celebració d'una Eucaristia de fi de carrera, per part del professorat i l'alumnat d'un centre superior de fama internacional. Mentre escoltava l'homilia, no podia evitar la meua preocupació sobre què pensarien aquells joves tot just llicenciats, davant del que sentíem. Jo diria que tot allò, en tot cas, potser seria aprofitable per a nens de Primera Comunió.

JOSEP MIRÓ CATALÀ
Barcelona

«Una vida que us plagui»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Litúrgia i moral

No fa gaires anys, quan es volia sintetitzar ràpidament l'ensenyament cristià es proposava un esquema més o menys així: allò que creiem (el credo), allò que hem de fer (manaments), allò que rebem (sagraments). Aquest esquema no era fals per manca dels continguts, però esdevenia problemàtic en les seves conseqüències a causa de l'ordre de presentació. Sobretot en la relació entre el segon i el tercer element. En efecte, els sagraments —i més en general tota la litúrgia de l'Església— podien semblar desvinculats de la fe i de la moral, com una mena de «pràctiques» religioses més o menys «afegides» a l'estructura bàsica del cristià (fe i moral).

Heus aquí, però, que el Catecisme de l'Església catòlica ha recuperat plenament l'ordre dels temes que ja el Catecisme del Concili de Trento havia proposat, i que la praxi posterior havia canviat. Primer de tot, hi ha el fet de la Revelació de Déu i la fe de l'Església en el misteri

de Crist. Tot seguit, entrem en l'actualització viva d'aquest misteri i la celebració que en fa l'Església: és la litúrgia, i en primer lloc els sagraments. El cristià que creu i celebra desplega la seva existència sota la gràcia de Crist i la comunió de l'Esperit, amb una vida «oferta» a Déu. L'expressió més clara d'aquest oferiment és la pregària (quarta part del Catecisme).

Analitzant aquest ordre del Catecisme de l'Església catòlica trobem la resposta justa a una qüestió que es planteja algunes vegades: la celebració litúrgica, no ens aparta de la vida, de les responsabilitats quotidianes, dels problemes reals...? En altres termes: la moral, no serà tal vegada més «seriosa» que la litúrgia?

La pregària litúrgica

La resposta immediata a aquests interrogants la tenim en els llibres litúrgics mateixos. Obrim el Missal en qualsevol de les seves pàgines i trobarem sense cap esforç expressions referents a la vida

cristiana, i això tant en les col·lectes com en les oracions sobre les ofrenes i potser sobretot en les oracions després de la comunió. La petició d'una vida cristiana més intensa, d'una major participació en els fruits de la salvació, d'una vida nova que s'aparti de la vellura del pecat, etc. és constant.

El fet que aquesta referència a la vida segons la voluntat de Déu es faci a l'interior d'una pregària és quelcom digne de comentari. En la litúrgia, l'Església no ens proposa expressions voluntaristes, declaracions d'intencions sobre els nostres propòsits, formulació de compromisos individuals. El desig de progrés en la vida cristiana es manifesta a l'interior de la pregària, es demana a Déu, perquè la vida del cristià està sota la gràcia de Déu! No és perquè sí que el Catecisme de l'Església catòlica posa la catequesi sobre l'Esperit Sant com a primer punt de l'ensenyament moral, i aquesta és també la raó que justifica l'ordre de les matèries en el Catecisme.

Sagraments i virtuts

La cèlebre frase de sant Benet: *mens concordet voci*, («que el nostre esperit vagi d'acord amb la nostra veu») serveix també en aquest camp. Celebrar la litúrgia i viure d'acord amb la voluntat de Déu són dues coses que no admeten una separació de principi, si no es vol caure en una esquizofrènia espiritual. Com es pot estar demanant la gràcia de Déu amb les paraules i estar alhora en una contradicció vital amb el que es diu? L'itinerari del catecumen que s'encamina al baptisme implica l'aprenentatge total de la vida cristiana, i per això comporta expressament la doctrina, la pregària i la vida moral. El cristià no pot sentir-se plenament integrat en la litúrgia de l'Església si la seva vida no segueix l'impuls de l'Esperit. La constitució *Lumen gentium*, del Concili Vaticà II, diu bellament que la condició sacerdotal del cristià s'exerceix en els sagraments i en les virtuts (n. 11). És una forma sintètica d'expressar el que he explicat.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascut al nord d'Àfrica, probablement a Cartago, al segle III
- ☐ Va venir a predicar l'Evangeli a Barcelona i la rodalia
- ☐ Va morir màrtir durant la persecució de Dioclecià, cap al 304

La tradició afirma que a començament del segle IV dos cristians procedents del nord d'Àfrica, sant Cugat i sant Feliu, que algunes fonts situen com a comerciants de la ciutat de Cartago, van desembarcar a Barcelona. El seu objectiu era evangelitzar les nostres terres. Cugat es va quedar a Barcelona, i Feliu va anar a predicar a Girona. Sembla que sant Cugat combinava la feina de comerciant i la tasca evangelitzadora, cosa que el feia passar més desapercebut.

Però justament en aquella època l'imperi romà va endurir la repressió sobre la dissidència religiosa, i els cristians, és clar, en van patir les conseqüències. L'emperador Dioclecià va ordenar la persecució de la comunitat cristiana i sant Cugat va ser arrestat. Les autoritats el van sotmetre a interrogatori i flagel·lació per tal que abjurés de la seva fe. El nostre

Sant Cugat

sant, però, es va mantenir fidel, i davant d'aquesta actitud el governador regional, Dacià, va ordenar que fos executat. El van portar fora de Barcelona, al Vallès, i va ser decapitat al lloc on avui s'alça el monestir que porta el seu nom. El cos va ser abandonat, però unes deixebles seves, Juliana i Semproniana, de Mataró, el van recollir i enterrar. Sorpreses i denúncies a l'autoritat, van passar pel mateix Calvari que sant Cugat i a causa d'això també van ser elevades als altars. Per la seva banda, sant Feliu va ser igualment martiritzat per la mateixa època.

Malgrat aquesta persecució cruenta, menys de deu anys després, concretament el 313, l'edict de Milà de l'emperador Constantí, decretava la llibertat religiosa, i els cristians van poder exercir la seva fe públicament. Sant Cugat, doncs, va ser un dels últims màrtirs en temps de Roma.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial 1)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana 1)

JULIOL

27. Diumenge

XVII de durant l'any. Verd. Lectures: 2 Reis 4,42-44 / Salm 144 / Efesis 4,1-6 / Joan 6,1-15. VIC: Aniversari òbit bisbe Joan Perelló.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cugat, mr.; Pantaleó, mr.; Celestí I, p.; Aureli, mr.; Santes, Juliana i Semproniana, vgs. i mrs.

Festa Major: a Almoher, Arbúcies, Avinyonet del Penedès, Canovelles, Capçanes, l'Espluga de Francolí, Espolla, Lladurs, Mataró, Mediona, Mont-ras, el Morell, Nulles, Parets del Vallès, Pontós, Portbou, Riudecanyes, Sant Cugat Sesgarrigues, Sant Fost de Campsentelles, Santa Maria de Martorelles, Sarrià, Vilajuïga i Vilallonga del Camp.

28. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Èxode 32,15-24.30-34 / Salm 105 / Mateu 13,31-35

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor I, p. i mr.; Nazari i Cels, mrs.; Ursus, ab.; beat Urbà II, p.; Santes, Caterina Thomàs, rel.

29. Dimarts

Sta. Marta (MO), Blanc. Lectures: Èxode 33,7-11;34,5b-9.28 / Salm 102 / Joan 11,19-27 (o bé: Lluc 10,38-42)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adam; Fèlix III, p. Festa Major: a Lladore.

30. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Èxode 34,29-35 / Salm 98 / Mateu 13,44-46. Si es vol: Sant Pere Crisòleg (MLI). BARCELONA, GIRONA, TARRAGONA, TORTOSA, URGELL i VIC: Màrtirs de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu (MLI), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Abdó i Senén, mrs.; Justí de Jacobis, b.

Festa Major: a Biosca i Gualta.

31. Dijous

Sant Ignasi de Loiola (MO), Blanc. Lectures: Èxode 40,16-21.34-38 / Salm 83 / Mateu 13,47-53. GIRONA: Aniversari òbit Josep Cartañà, Morat.

Festa Major: a Sant Vicenç dels Horts.

AGOST

1. Divendres

Sant Alfons M. Liguori (MO), Blanc. Lectures: Levític 23,1-4.11.15-16.27.34b-37 / Salm 80 / Mateu 13,54-58. GIRONA: Sant Feliu (F), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Fe, Esperança i Caritat, vg. i mrs.

Festa Major: a Alcanó, Alella, Càbrera de Mar, Monistrol de Calders, Torelló, Sant Feliu de Guíxols, Sant Iscle de Vallalta, Sort i Tírvia.

2. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Levític 25,1.8-17 / Salm 66 / Mateu 14,1-12. Si es vol: Sant Eusebi de Vercel·li (MLI), Blanc; Sant Pere Julià Eymard (MLI), Blanc. GIRONA: Sant Alfons de Liguori (MO), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Esteve I, p. i mr.; Santes, Teodora i els seus tres fills, mrs.

Festa Major: a la Garriga, Madremanya, Mollet de Peralada, Oliana, Oliola, Òrrius, Pira i Rellinars.

Lectures bíbliques

Diumenge XVII de durant
l'any

Lectura primera

2Re 4,42-44

Tots en menjaran i encara en sobrarà

Lectura del segon llibre dels Reis:

En aquells dies, un home de Baal-Salisà va anar a dur a l'home de Déu, Eliseu, vint pans d'ordi, els primers de la collita, i vi novell. Eliseu digué al seu servidor: «Dóna-ho a tota la comunitat i que en mengin.» El servidor li contestà: «Com puc donar això a un centenar d'homes?» Però Eliseu insistí: «Dóna-ho a tota la comunitat, i que mengin. Això diu el Senyor: Tots en menjaran, i encara en sobrarà.» Ell ho repartí, en menjaren i encara en sobrà, tal com el Senyor havia dit.

Salm responsorial

144

R. Tan bon punt obriu la mà, Senyor,
ens sacieu de bon grat.

Que us enalteixin les vostres criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamïn la glòria del vostre Regne
i parlin de la vostra potència. R.

Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat,
i al seu temps vós els doneu l'aliment.
Tan bon punt obriu la mà,
sacieu de bon grat tots els vivents. R.

Són camins de bondat els del Senyor,
les seves obres són obres d'amor.
El Senyor és a prop dels qui l'invoquen,
dels qui l'invoquen amb sinceritat. R.

Lectura segona

Ef 4,1-6

Un sol cos, un sol Senyor,
una sola fe, un sol baptisme

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Germans, jo, pres per causa del Senyor, us prego que visqueu com ho demana la vocació que heu rebut, amb tota humilitat i mansuetud, amb paciència, suportant-vos amb amor els uns als altres, no escatimant cap esforç per estrènyer la unitat de l'esperit amb els lligams de la pau. Un sol cos i un sol esperit, com és també una solà l'esperança que neix de la vocació rebuda. Un sol Senyor, una solà fe, un sol baptisme, un sol Déu i Pare de tots, que està per damunt de tot, actua a través de tot i és present en tot.

Al·leluia

Lc 7,16

Ha aparegut entre nosaltres un gran profeta,
Déu ha visitat el seu poble.

Lectura de l'Evangeli

Jn 6,1-15

Jesús repartí els pans a tota la gent.
En repartia tant com en volien.

Evangeli segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús se n'anà a l'altra riba del llac de Galilea, el llac de Tiberíades. El seguia molta gent, perquè veien els senyals prodigiosos que feia amb els malalts. Jesús pujà a la muntanya i s'hi assegué amb els deixebles. S'acostava la Pasqua, la festa dels jueus. Jesús alçà els ulls, veié la gentada que anava arribant i preguntà a Felip: «¿On comprem pa perquè puguin menjar tots?» Ho preguntava per veure què hi deia Felip. Jesús sabia què volia fer. Felip li respongué: «Necessitaríem molts diners per poder donar només un tros de pa a cadascun.» Un dels deixebles, Andreu, el germà de Simó Pere, diu a Jesús: «Aquí hi ha un noi que té cinc pans d'ordi i dos peixos, però, ¿què és això per a tanta gent?» Jesús digué que fessin seure tothom. En aquell indret hi havia molta herba, i s'hi assegueren. Eren uns cinc mil homes. Jesús prengué els pans, digué l'acció de gràcies i els repartí entre tota la gent asseguda. El mateix va fer amb els peixos. I en repartia tant com en volien. Quan tothom quedà satisfet, digué als deixebles: «Recolliu el que ha sobrat, que no es faci malbé.» Ho recolliren i, de les sobres d'aquells cinc pans d'ordi, n'ompliren dotze coves.

Quan la gent s'adonà del prodigi que Jesús havia fet, començà a dir: «Segur que aquest home és el Profeta que havia de venir al món.» Jesús, sabent que anaven a apoderar-se d'ell per fer-lo rei, es retirà tot sol a la muntanya.

Tarragona

diòcesis

Comença el procés de beatificació de Marià Mullerat, metge d'Arbeca

■ Mons. Martínez Sistach: «Necessitem models de laics cristians com ho fou aquest metge; espòs i pare»

TARRAGONA.— Amb la constitució del tribunal eclesiàstic, el 9 de juliol passat es van establir les bases per a la causa de beatificació del testimoni de fe Marià Mullerat i Soldevila (1897-

1936), nascut a Santa Coloma de Queralt i metge d'Arbeca. L'acte va tenir lloc a l'arquebisbat de Tarragona i va comptar amb l'assistència d'unes 200 persones, moltes d'elles procedents d'Arbeca i

d'altres pobles de la comarca de les Garrigues. Si el procés que ara s'inicia acabés amb la beatificació, Marià Mullerat esdevindria el primer beat laic de l'Església metropolitana de Tarragona.

«Veni, oh Esperit Sant, aura divina, baixeu del cel als cors que haveu creat; Pentecostès l'obra del Crist culmina, veniu, amor, amor sagrat.» Amb aquesta invocació cantada per tots els presents, es va procedir a la constitució del tribunal per a la instrucció de la causa del servent de Déu Marià Mullerat. L'acte va ser seguit amb un silenci fervorós i, fins i tot, amb emoció continguda, en la confiança de veure culminar el procés de beatificació d'un laic cristià exemplar, immolat per haver donat testimoni de la fe, un cop discernida la veritat sobre la seva vida i el seu martiri.

Mullerat va ser afusellat, juntament amb altres veïns d'Arbeca, el dia 13 d'agost

mant que «l'aspecte jurídic del procés es troba en bones i expertes mans, mentre que l'aspecte espiritual és a les nostres mans, amb la pregària».

Seguidament, l'advocat reusenc Carles Ferré, nomenat postulant de la causa per la família del doctor Mullerat i en nom de l'Associació Amics de Marià Mullerat Soldevila, va recordar l'escrit que l'any 2000 va dirigir a l'arquebisbe de Tarragona. S'hi sol·licitava l'admissió de la causa, en la qual es diu que «Mullerat no va ser un caigut de la guerra civil sinó que va morir pel seu cristianisme. Constitueix un model útil per donar sentit a les nostres vides en un món materialista».

A continuació, el secretari-canceller

Roma en què donen llum verda a la causa.

Un cop feta la lectura del decret de l'arquebisbe, promulgat el 28 de maig d'enguany, es va constituir el tribunal, amb l'acceptació de càrrecs, en presència de les quatre filles del malaurat Marià

«Marià Mullerat portava l'amor i el perdó, cosa tan pròpia dels cristians»

Mullerat: Josefina, M. Dolors, Adela i M. Montserrat. Un cop fet el jurament de càrrecs, el postulant va lliurar la llista de testimonis, una quarantena aproximadament, entre els quals hi ha vuit testimonis cabdals que van conèixer de prop Marià Mullerat i que declararan en els propers mesos a les dependències de l'arquebisbat.

Jesús Elies, el president de l'Associació Amics de Marià Mullerat Soldevila, agrupació que aplega prop d'un miler de socis, va tenir paraules d'agraïment per «l'interès que ha desvetllat aquesta causa», i va oferir el suport espiritual i material de l'associació, que es farà càrrec de les despeses que se n'originin.

Una beatificació especial

Mons. Lluís Martínez Sistach, en la cloenda, va qualificar l'acte d'«històric per a la diòcesi i la comarca de les Garrigues». Va esmentar que la causa per a la beatificació de Mullerat té quatre trets diferencials respecte d'altres processos. En primer terme, «es tracta d'un laic cristià. Necessitem models de laics cristians». En segon lloc, «Mullerat va donar testimoni de la seva fe, públicament; va tenir la valentia de dir que era cristià quan avui sembla que el fet de ser cristià ha de quedar

Marià Mullerat, en una estampa divulgativa.

postergat a la privacitat». El tercer aspecte és que es tracta d'«una vocació exemplar en el camp de la medicina, i que és un model d'espòs i de pare, exemple digne de ser imitat, i el quart punt és que la causa de beatificació està recolzada per una associació que en garanteix la perseverança. Marià Mullerat portava l'amor i el perdó, cosa tan pròpia dels cristians», va dir l'arquebisbe.

Mons. Lluís Martínez Sistach va declarar que s'intentarà donar la màxima agilitat al procés, que es preveu que duri mig any aproximadament pel que fa a l'àmbit diocesà. Després serà traslladat a Roma. L'arquebisbe Lluís va recordar, en declaracions a *Catalunya Cristiana*, que «en el cas que es provi que el martiri va ser per testimoniatge de la fe cristiana, no caldrà demostrar cap miracle per aconseguir la beatificació».

Joan Boronat

Foto: Joan Boronat

Els membres del tribunal van jurar els seus càrrecs.

del 1936, a l'indret conegut com el Pla, que es troba a la carretera que va d'Arbeca a les Borges Blanques. «Preguem perquè Déu ens perdoni i puguem ser dignes de la seva santa glòria», van ser les seves últimes paraules.

Composició del tribunal

El tribunal eclesiàstic està presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, i està format, per decret del mateix prelat, per Pere Cardona (jutge delegat), Eduard Canals (promotor de justícia) i Norbert Miracle (notari-secretari).

De forma prèvia a la sessió constitutiva, Mn. Jaume Ciurana, un dels impulsors de la causa i amic personal de Marià Mullerat, va pronunciar unes paraules tot afir-

de l'arquebisbat de Tarragona, Mn. Joaquim Claver, va procedir a la lectura de la carta de l'arquebisbe de Tarragona al cardenal prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, que porta data del 24 de desembre del 2002. En la carta es demanava que aquesta congregació declarés el *nihil obstat* , és a dir, que res no impedis poder instruir el procés per a la causa de beatificació del testimoni de la fe Marià Mullerat. També es va llegir la carta de

COSM PRIMERA AGÈNCIA MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.

Més de 25 anys d'experiència.
Dirigida per Psicòloga col·legiada.
Garantia JAC Generalitat de Catalunya.
Informi-se'n gratuïtament i sense compromís, el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)
08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
http://www.agenciamatrimonial.com

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

S.E.I. S.L.

SUBMINISTRAMENTS ECLESIASTICS INTEGRATS S.L.

GENERAL ELETTRONICA S.r.l.

C/Jaén, 14, 13670 - Villarubia de los Ojos - CIUDAD REAL
Tel. i fax: 926 898 243 - Mòbil: 656 862 814
E-mail: seilorenzo@telefonica.net

Il·luminació artística

SISTEMA PER ESPANTAR ELS COLOMS A NORMA CE MÉS DE 1.000 INSTAL·LACIONS ENS AVALEN

Basílica de Sant Pere (Vaticà), Porta de Bisagra (Toledo),
Convent Puríssima Concepció (Toledo), parròquia El Salvador (Conca), Basílica de Sant Vicenç (Àvila).

MONTCADA I REIXAC.— Josefina Mullerat, la segona de les quatre filles del Dr. Marià Mullerat i Soldevila, només tenia 7 anys quan el seu pare va morir assassinat aquella fatídica matinada del 13 d'agost de l'any 1936. Nascuda el 10 d'abril del 1929 a Arbeka, Josefina Mullerat

és dominica de l'Anunciata, i com les seves germanes ha viscut amb molta emoció l'obertura de la fase diocesana del procés de beatificació del seu pare. Des de fa divuit anys, viu a Montcada i Reixac, on dóna classes al col·legi del Sagrat Cor, alhora que prossegueix amb les seves activitats a

Hispania Martyr. A banda de les causes del seu pare i dels dominics i dominiques assassinats durant la guerra civil, la germana Josefina Mullerat ha col·laborat enèrgicament amb les causes del bisbe Manuel Irurita i del jove feiocista Joan Roig i Diggle, entre d'altres.

Josefina Mullerat, religiosa dominica de l'Anunciata, és una de les quatre filles del Dr. Marià Mullerat

—Què recorda del seu pare?

—Recordo que era una persona molt familiar. Quan havia de passar uns dies fora de casa, escrivia cada dia a la meva mare, i sempre tenia un record per a cadascuna de les filles. Cada vespre, havent sopat, resàvem el Rosari en família, i després es llegia un capítol de llibre de sant Alfons M. de Liguori. Aquest punt de meditació gairebé sempre era sobre la bona mort. També recordo que, abans de sortir a passar visita, l'últim petó el feia sempre al Sant Crist, i aquesta tradició ens la va inculcar a tota la família. Era un Sant Crist molt gran que el meu pare es va estar durant tot un any sense fumar per comprar-lo. Abans d'anar a dormir, les germanes ens agenollàvem al reclinador davant del Sant Crist i fèiem la pregària de la nit.

Va assistir diverses vegades a les tandes d'exercicis espirituals que es van organitzar arreu de Catalunya, alhora que fou president de l'organisme parroquial de l'Obra dels Exercicis Parroquials. Va mantenir una profunda amistat i mútua admiració amb el pare Vallet, el qual era considerat l'apòstol dels exercicis espirituals.

—Com era com a metge?

—Acudia sempre que el necessitaven i atenia tothom. A la gent més pobre sempre els deixava davall del coixí diners perquè poguessin comprar-se els medicaments necessaris. «Al Dr. Marià Mullerat, li dec la vida.» Aquesta és una expressió que molts dels pacients que va tenir el meu pare ens han dit. «No sóc jo que cura, és Déu», sempre deia el meu pare, que estava convençut que Déu sempre estava amb ell. D'ell ens han explicat que, quan la malaltia ho requeria, ajudava les famílies necessitades a portar el malalt a un hospital i, encara davant la necessitat, havia traslladat el malalt personalment en el seu propi cotxe. També, a banda de l'atenció mèdica, els escoltava, els reconfortava en la malaltia i demanava per a ells els sagraments. No volia que cap dels seus malalts marxés cap a la casa del Pare sense haver rebut els sagraments.

—I com a alcalde?

—Va ser alcalde d'Arbeca del 1924 al 1930. A causa de la seva devoció al Sagrat Cor de Jesús, va demanar d'entronitzar la santa imatge a la casa de la vila. «En aquest poble, mentre jo sigui alcalde, no permetré mai una blasfèmia», va dir. A les persones que blasfemaven els feia pagar una multa, perquè no volia que es profanés el nom de Déu. També va fundar *L'Escut* («Defensor de tota sana ideologia»), una revista local en català que va avivar el caliu cultural i intel-

«La seva principal arma era el Sant Crist»

lectual de la població del 1923 al 1926.

«Qui cuidarà els meus malalts si jo me'n vaig?»

—Quins records conserva d'aquell fatídic 13 d'agost del 1936?

—Familiars i amics, en saber que estava amenaçat i corria perill, li van aconsellar que marxés del poble i se salvés. De fet, quan finalment s'havia decidit a marxar cap a Saragossa i portava pocs quilòmetres de viatge, va fer marxa enrere. «Qui cuidarà els meus malalts si jo me'n vaig?», es va preguntar, i va tornar cap a casa. Aquella nit, com pressentint el seu final, el meu pare va voler fer una pregària més extensa. «I per què?», vam preguntar-li nosaltres. «Perquè hem d'estar pre-

no li va sortir prou correctament i un d'ells va dir: «Aquesta no és la teva firma; si no firmes bé, aquí mateix t'alçarem la tapa del cervell.» Ell va respondre: «Porteu-me una cadira.» Es va asseure i va signar. Ens van deixar sense res.

—Quan va ser la darrera vegada que va veure el seu pare en vida?

—Quan se'l van endur, jo era a la porta del carrer amb la meva mare, que portava en braços la meva germana petita, de només 9 mesos. El meu pare li va dir: «Dolors, perdona'ls com jo els perdono.» Besà el front de la petita i se'l emportaren. Abans, però, va demanar que li portéssim l'americana que sempre es posava per sortir de casa. A la butxaca hi duia sempre una capseta de metall amb la xeringa, dues capsas d'injectables, una ampolla d'èter, el termòmetre, la clau de casa i, sobretot, el Sant Crist que tenia d'urgència per a l'hora de la mort. La seva principal arma era el Sant Crist. Tot això ho vam poder recuperar quan l'endemà mateix Teresa Sans i Sans, la nostra mainadera, va acudir al pla on el meu pare havia estat afusellat i cremat. Ho guardem com una relíquia.

—La seva mare va poder perdonar?

—En acabar-se la guerra civil, els soldats nacionals, en assabentar-se que a la nostra mare li havien assassinat el marit, li van dir: «Senyora, si vostè sap qui són els que el van matar, digui'ns-ho tot seguit, perquè així els matarem ara, ja que 'si confia en la justícia pot ser que no els facin res.» Ella, tanmateix, no va voler esmentar el nom de ningú, i es va limitar a dir que els perdonava com el seu marit li havia demanat que els perdonés. La meva mare va morir el 13 de desembre, dia de Santa Llúcia, del 1946, pocs dies abans de fer els 46 anys.

Testimonis del procés

—Quins són els principals testimonis que intervindran en la fase diocesana del procés de beatificació del seu pare?

—Tot i que podríem comptar amb una quarantena de testimonis, ens han dit que amb vuit n'hi ha prou. A banda de la nostra mainadera i de la meva germana gran, també n'hi ha d'altres, com el de Magdalena Marimon, veïna d'Arbeca. «Si us escapeu us matarem», va sentir que un milicià deia al meu pare i a cinc arbequins més que com ell anaven a morir. El meu

Josefina Mullerat, al col·legi del Sagrat Cor de Montcada i Reixac.

pare va respondre que no pensaven fugir. Aleshores, es va dirigir als seus companys i els va dir: «Preguem Déu, que els moments de la nostra vida són comptats.» I van començar a resar l'acte de contrició i el credo. També abans de morir, conscient que ja no podria fer res pels seus malalts i que com cada dia l'esperarien, va fer una llista de tots els seus noms i la va lliurar a Ton Esqué, veí del poble, tot demanant-li que, si us plau, la fes arribar a mans del seu amic, el doctor Galceran, també metge d'Arbeca. Un altre testimoni molt important és el de Ramon Perera i Perera, que va explicar com abans de morir el meu pare encara va tenir ocasió de practicar l'obra del bon samarità quan a un dels seus perseguidors se li va disparar l'arma fortuïtament i es va ferir. Aleshores, el nostre pare li va prestar els seus serveis de metge i li va curar la ferida que s'havia fet.

—Per què creu que hauria de ser beat?

—Perquè era catòlic i va morir per la seva fe a Crist. Perquè la gent el conegui i segueixi el seu exemple de saber estimar, de saber perdonar, de complir amb el deure... Mn. Jaume Ciurana i Sans, gran impulsor de la causa de beatificació, va conèixer de jove el meu pare i explica: «La pràctica religiosa, en aquell temps, era molt rutinària; homes i joves no freqüentaven els sagraments. Tinc molt present l'impacte que tenia entre la gent la figura del senyor Marià, tan jovial, quan entrava al temple parroquial cada diumenge de les vuit a les nou del matí, hora apropiada per rebre els sagraments de la Penitència i l'Eucaristia. Després, tot seguit, assistia a la missa de nou, donant exemple de religiositat i de pietat cristiana.»

—Què van sentir el dia que es va obrir solemnement la fase diocesana del procés de beatificació del seu pare?

—Vam sentir una alegria tan gran que amb prou feines si la podíem demostrar.

Carme Munté

Marià Mullerat, en l'època que estudiava medicina a Barcelona.

parats», va respondre ell.

Poques hores després, a les cinc del matí, la nostra besàvia va venir a despertar-nos perquè hi havia uns milicians que estaven escorcollant tota la casa: «Lleueu-vos de seguida, perquè vénen a buscar el vostre pare.» Una de les coses que em van impactar molt va ser quan, amagada al despatx del meu pare, vaig veure com l'obligaven a firmar uns papers per tal de treure valors del banc. La signatura

Urgell

El copríncep episcopal jura la constitució d'Andorra

LA SEU D'URGELL.— Tal com estava previst, Mons. Joan Enric Vives, copríncep episcopal, va jurar la constitució d'Andorra en un acte celebrat el dia 10 de juliol a la seu del Consell General del Principat.

L'acte va revestir la solemnitat que exigeix una cerimònia tan significativa. En el discurs pronunciat, el copríncep episcopal va esmentar la constitució d'Andorra, que li permetrà «assumir les funcions de copríncep d'Andorra sense situar-me en contradicció amb la meua condició de bisbe de l'Església catòlica». És evident que el copríncep feia al·lusió al que podria suposar el plantejament de la despenalització de l'avortament al país. El bisbe d'Urgell exerceix les funcions de copríncep com un servei a Andorra, però evidentment condiona la tasca a possibles incompatibilitats de consciència davant de lleis en contradicció amb la fe cristiana. Mons. Vives també va recordar la voluntat renovada del poble andorrà a «configurar la relació singular i única de la institució andorrana del cap d'Estat amb el bisbe d'Urgell».

En sortir de la casa de la Vall, el copríncep episcopal va expressar el desig de visitar el santuari de la Mare de Déu de Meritxell, patrona del Principat. El van acompanyar el cap de Govern, el

síndic, el president del Consell Superior de Justícia — poder executiu, legislatiu i judicial — i 200 persones més. La visita al santuari va durar trenta minuts, es van cantar alguns cants religiosos, els goigs de Meritxell i l'himne andorrà.

El copríncep va fer una pregària a la Mare de Déu: «Pujo devotament al vostre santuari de Meritxell a posar a les vostres mans el meu ministeri episcopal i el meu servei de copríncep, i us consagro aquest vostre Principat perquè Vós en sigueu la Reina i la Mare, i l'acompanyeu sempre amb la vostra amorosa protecció: (...)»

»Feu de mi un governant prudent i fidel, servidor de tots, que sàpiga guiar amb saviesa els destins d'Andorra, sense perdre l'audàcia i la llibertat evangèliques (...) Que sigui bisbe i copríncep de tots, amant, senzill i humil, portador de pau i de reconciliació, que procuri unir tots els ciutadans en la pau i la concòrdia (...) Ajudeu el poble andorrà a ser un poble que s'estimi i que s'ajudi, que sigui acollidor de tots els qui hi vénen com a emigrants, que sigui un país solidari amb els més pobres i necessitats, i obert a la fraternitat amb tots els altres pobles i cultures del món. (...)»

»Que tots els qui exerceixen autoritat treballin pel bé comú, siguin honrats i generosos, no crispin la vida democràtica i mirin de servir abans de ser servits. Ensenyau-nos a viure la reconciliació i el perdó dels uns pels altres. I que tots estiguem oberts a la veritat i als autèntics valors que fan una vida feliç.»

Antoni Mirabet

Extractes del discurs de jurament

«Estic segur que la saviesa, la prudència i el bon sentit del nostre poble, com ho ha demostrat al llarg de la seva història, sabran crear, mantenir i enfortir les condicions necessàries que donin suport a la institució dels coprínceps i li permetin dur a terme adequadament la seva funció específica d'exercici de la sobirania, que el poble andorrà els ha confiat. Cap raó no pot justificar l'abandonament d'aquest terreny comú perquè comportaria sempre obrir un procés de degradació institucional, amb greus connotacions i riscos, i de conseqüències imprevisibles.»

«Si la família ha estat la institució bàsica que ha donat fermesa i continuïtat a la nostra societat andorrana, cal que ara continuï viva, refermada, que no abdiqui de la seva funció de ser santuari de l'amor i de la vida, i transmissora d'aquests valors humans que s'obren al seu fonament transcendent. Hem de bastir un país que sàpiga impulsar una sòlida comunitat educativa amb tot el sistema educatiu del país.»

«En aquesta línia d'afirmació de la nostra identitat ens cal ser amatents en la defensa de la nostra llengua oficial de l'Estat, el català (art. 2 de la CPA). Hem de mantenir-la viva en el conjunt de la nostra societat i, per a això, hem d'aplicar-hi els nostres millors esforços. Hem de ser capaços de bastir, a l'entorn de la llengua catalana, una cultura —agermanada i unida a la de tots els pobles aplegats en la mateixa llengua— que doni prestigi i força a la nostra creativitat cultural, que aixequi el nivell de la nostra vivència de la cultura i ens doni sentit i capacitat crítica per a progressar com a societat. Som conscients de la nostra específica responsabilitat de projectar internacionalment la llengua catalana, atès que, com a Estat que som, tenim l'oportunitat de fer-la present arreu, com el nostre idioma oficial.»

Puja amb el nou Cremallera de Montserrat

P **GRATUÏT** a Monistrol-Vila
1.000 places de cotxe

	Anada i tornada	Senzill
ADULTS	6,00 €	3,80 €
NENS	3,30 €	2,05 €
3a edat	5,40 €	3,40 €

Trens cada 20 minuts
(Monistrol-Vila / Montserrat)

PREUS ESPECIALS PER A GRUPS

902 31 20 20

www.cremallerademontserrat.com

el futur creix
a Catalunya

Generalitat
de Catalunya
www.gencat.net

FGC
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Units contra el càncer

La Festa dels Casals de la Fundació Pere Tarrés aplega més de 3.000 infants al parc de la Ciutadella

Una quarantena de casals d'estiu de Barcelona i rodalia es van aplegar el 9 de juliol passat al parc de la Ciutadella per celebrar la ja tradicional Festa Solidària dels Casals. En total, més de 3.000 infants i 350 monitors que aprofitant els jocs i activitats d'animació infantil preparades per la Fundació Pere Tarrés es van apropar una mica més a la crua realitat que suposa la malaltia del càncer, eix d'animació de la trobada. Durant tot el matí, infants dels 4 anys als 12 van ballar, jugar i cridar de valent alhora que aprenien una lliçó que difícilment se'ls ensenyarà a l'escola: la solidaritat envers els malalts de càncer.

L'edició d'enguany de la Festa Solidària dels Casals afrontava un repte gens fàcil: apropar als infants la malaltia del càncer. La Fundació Pere Tarrés s'havia plantejat així obrir als més petits les portes d'una realitat amagada en la nostra societat, també per als adults. Els càncer no existeix, o almenys, això es vol transmetre. La realitat, però, és ben diferent. Per això, des de la Pere Tarrés, en col·laboració amb l'Associació de nens amb càncer Afanoc, ha volgut enguany apropar la realitat dels nens oncològics a tots els infants del casal, per mostrar normalitat, i fer més fàcil la solidaritat envers ells.

En un dels moments cabdals de la trobada, després dels cants i balls que els grups d'animació Cavall de Cartró i Pentina el Gat van proposar als infants, el Víctor, un nen amb càncer, va llegir un manifest que va fer posar a tothom la pell de gallina. «En nom de tots els nens i adolescents que patim o hem patit càncer —començava el manifest— us volem donar les gràcies a tots els nens i nenes dels casals d'estiu de la Fundació Pere Tarrés per haver vingut i per compartir amb nosaltres aquest dia.» «Ens agradaria —continuava el Víctor— que a partir d'actes com el d'avui, la societat entengués que som nens i adolescents iguals que els altres, que només estem malalts.»

El manifest del Víctor, en representació de tots els nens i nenes «ferits» pel càncer, convidava a la normalitat, a oblidar «els actes d'indiferència i rebuig per part de la

Aquest estiu La cançó dels casals

Al casal d'estiu tota cuca viu
al casal d'estiu si vens a jugar
fora la calor,
visca la il·lusió
aquest estiu podràs cantar,
saltar i ballar.

A la piscina, remullat
o amb un barret a sobre el cap,
fent la rotllana
o ballant un txa-txa-txa.
Des de la Xina a Montserrat,
en una fantàstica ciutat,
fent vacances
ens agrada disfrutar.

Dóna'm la mà que aquest viatge
ja és a punt de començar
i amb nosaltres
moltes coses aprendràs;
i deixa el gos a la veïna
i la consola a la cosina
que els amics t'esperen
per tot arreu.

Autors: Cavall de Cartró

A l'eix d'animació de la jornada sobre el càncer, se n'hi va afegir, a més, un altre: la campanya «5 al dia», que promou el consum de fruites i hortalisses entre els infants. Això va fer que, amb la col·laboració de Mercabarna i l'Associació Gremial d'Empresaris i Majoristes de Fruites i Hortalisses de Barcelona i Província, tots els infants aplegats al Parc poguessin gaudir durant la festa de suc de fruita natural preparats acuradament per a l'ocasió.

La festa, després de les emotives paraules del Víctor, es va tancar amb la cantada general de la Cançó dels Casals, com a col·lofó final a tota una festa que s'havia estat treballant els dies previs a partir de contes, gimcanes i jocs en els diferents casals d'estiu que a tot Catalunya s'organitzen sota el guiatge i suport de la Fundació Pere Tarrés.

Text i fotos: **Samuel Gutiérrez**

societat, fruit del desconeixement de la malaltia». També es demanaven instal·lacions pròpies per a nens, aules hospitalàries en condicions i l'adequada atenció psicològica i social per als pares. Finalment, el Víctor va insistir en la necessitat que la llei protegeixi els nens malalts de càncer «amb una educació adaptada a les nostres possibilitats».

Actes com els del 9 de juliol passat volen fer petits passos en aquest sentit. I com que l'esplai és una eina privilegiada d'educació en el lleure, caminar vers la tolerància i solidaritat que es mereixen els malalts oncològics.

AMBIENT FESTIU

Malgrat la cruïra del fil conductor de la jornada, aquesta es va viure en un ambient molt festiu, especialment per als més petits. L'Albert, la Laia, el Pol... s'ho van passar d'allò més bé, entre jocs i danses, envoltats d'amics i de gent preocupada perquè la mainada gaudís d'un dia inoblidable. De les 10.00 a les 14.00 h més de 3.000 infants, aplegats en gairebé 40 casals d'estiu vinculats a la Fundació Pere Tarrés, van omplir de vitalitat i color un dels pulmons de Barcelona. Feia goig el parc de la Ciutadella. Grups nombrosos de gent menuda, uniformats amb samarretes plenes de col·lorines, amb gestos i mirades innocents, envoltats d'aquella joia i tendresa que només els infants saben transmetre com la cosa més normal del món.

—Per què el càncer com a fil conductor de la Festa dels Casals?

—Hem volgut abordar una qüestió que en la societat es porta d'amagat. És una altra forma de normalitat amb una realitat amb la qual sovint els infants han de conviure, potser no amb un company, que també, però sobretot amb un familiar, amb un pare, amb un avi... Creiem que és molt positiu que les activitats de vacances s'aprofitin per conèixer realitats que en altres àmbits de la societat no es coneixerien.

—Em aquest sentit, a més del càncer, també voleu sensibilitzar el consum de fruites i hortalisses entre els infants.

—Ens sembla que és un consum favorable, que ni els mitjans ni la societat en general afavoreixen, i que és bo que els casals i colònies ho potenciïn.

—Quan els col·legis acaben el curs, quan comencen les vacances, la Fundació Pere Tarrés comença la feina de debò....

—La Fundació Pere Tarrés treballa durant tot l'any i està

ORIOL PUJOL ÉS EL DIRECTOR-GERENT DE LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS

«La Festa dels Casals visualitza el que fem durant tot l'any»

oberta a formació de professionals i activitats conjuntament amb les escoles. El moment de l'estiu, però, és un dels nostres temps forts, i un temps on ens fem més visibles socialment perquè els mitjans i la societat està més oberta a recollir aquest tipus d'activitat de lleure.

—Satisfet per la festa?

—Molt satisfet, perquè la festa dels casals és un moment que ens permet visualitzar allò que fem durant tot l'any. I això que avui aquí només tenim un 10% dels infants que ara fan casals o són de colònies...

—Amb quin missatge, amb quina idea, amb quins sentiments voldria vostè que marxessin avui els infants d'aquesta festa?

—S'ho han passat bé, s'han divertit, però d'una forma coherent amb els valors de l'esplai d'Església: respectant l'altre, sense necessitat de gastar, ajudant el company del costat... Amb els valors quotidians de normalitat, de festa i de joia, fins i tot evangèlica, viscuts en un moment de lleure.

Barcelona

«L'espiritualitat de Clara és eminentment mariana»

■ Marimar Graña és professora de la Universitat Pontifícia de Comillas

BARCELONA.— Amb motiu dels 750 anys de la mort de santa Clara d'Assís, la Facultat de Teologia de Catalunya juntament amb la Família Franciscana van organitzar unes jornades d'estudi dedicades a Clara d'Assís, mestra franciscana, de la dona a les clarisses d'avui. Durant els dies 26 i 27 de juny els presents van anar desgranant la vida i l'espiritualitat

d'una dona, Clara d'Assís, que no es va limitar a ser una senzilla espectadora del fenomen franciscà, sinó que en va ser una autèntica protagonista. Marimar Graña Cid, professora de la Universitat Pontifícia de Comillas i especialista en Història de l'Església Medieval, va ser una dels experts que va participar en les jornades d'estudi.

—Qui va ser Clara d'Assís?

—És la fundadora de l'orde religiós que porta el seu nom, Santa Clara. Aquest orde constitueix la branca femenina més important de la Família Franciscana. A més, és la de més important implantació a Espanya entre les contemplatives femenines. Clara va néixer a Assís cap al 1194; pertanyia a la noblesa de la ciutat. Comoguda per l'experiència evangèlica radical que protagonitzava el seu veí Francisc, després de convertir-se en oient de les seves predicacions i entaular una estreta amistat amb ell, decideix seguir el seu mateix tipus de vida i es consagra a les seves mans a la vida religiosa el 1212. A l'ermita de Sant Damià, juntament amb un grup de dones que molt aviat es reuneix amb ella i que anirà creixent espectacularment, viurà fins a la seva mort el 1253.

—Què ha significat en la història de l'Església?

—Moltes coses, encara que en la seva major part es desvetllen a la llum de la investigació més recent. La més vistosa, el fet de ser la primera dona en la història de l'Església que va escriure una regla religiosa per a dones canònicament reconeguda.

També el fet de ser la primera fundadora oficial d'un orde al qual s'ha donat el seu nom. Així mateix, és un exemple sumament interessant de llibertat femenina en l'opció elegida, en la seva fidelitat i en la capacitat de mantenir una postura discrepant pel que fa als papes. Aquests, en el moment de màxim apogeu del poder pontifici medieval, van intentar pressionar-la moltes vegades perquè abandonés la pobresa radical i admetés béns. Clara s'hi va negar, i va saber mantenir la seva postura contra vent i marea sense desvincular-se de l'obediència a Roma; al mateix temps, va ser objecte d'un reconeixement d'autoritat extraordinari per part dels papes, que la tenien per santa en vida i es van acabar doblegant a la seva decisió.

—Aleshores, va ser protagonista del fenomen franciscà?

—Va ser gran protagonista, però també això cal reivindicar-ho. Clara, sense negar la influència important de Francisc en la seva vida, va formular un projecte religiós i espiritual propi, original, que també cal desvetllar en tota la seva dimensió. Domina una imatge edulcorada de la seva persona com a «planteta de sant Francisc» o

apèndix seu. Va ser una dona de gran personalitat i valor que va contribuir decisivament al fenomen franciscà. En vida de Francisc, no tan sols aglutinant al voltant de la seva persona el sector més important del moviment femení franciscà incipient, sinó ajudant-lo a discernir la seva vocació veritable quan ell es debatia entre dedicar-se a la vida activa o a la contemplativa. Mort Francisc, quan l'orde de Frares

Marimar Graña Cid.

Menors es desvincula de la pobresa radical i admet propietats, Clara, en la seva agosarada defensa de la pobresa, es converteix en la «memòria de Francisc», memòria viva en l'Església que lluita per mantenir la puresa del projecte franciscà inicial, cada vegada més desvirtuat. Podríem dir-ne moltes més coses, però aquests són els aspectes principals.

—Hi ha una espiritualitat femenina diferent de la masculina? Què aporta el que és femení a l'espiritualitat?

—És una pregunta difícil en el sentit que es pot interpretar com a essencialista. Però sí que és cert que, històricament, les circumstàncies de vida femenines han estat molt diferents de les masculines; en concret, a l'Església el paper assignat a les dones era i és molt diferent. Independentment de possibles condicionants biològics o de possibles «trets femenins», qüestions en les quals no entro perquè és un terreny molt relliscós, és cert que aquesta situació socioreligiosa i històrica diferent és un fet objectiu i comprovable durant els segles. Això ha generat diferències substancials en les experiències de les dones i no podia deixar de ser així en l'àmbit

espiritual. A la primera pregunta responc, doncs, que sí, que històricament detectem rastres d'una espiritualitat femenina diferent de la masculina.

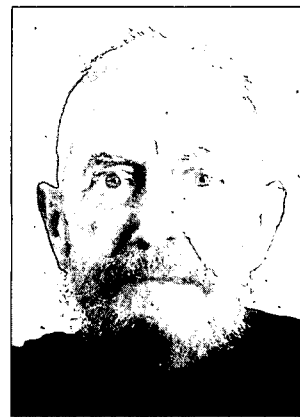
Pel que fa a la segona, què hi aporta el que és femení, realment encara no podem respondre-hi d'una manera absoluta perquè són qüestions que són estudiades molt a fons en aquests temps. Pel que sabem, sembla que predomina una experiència es-

piritual molt més integrada, amb una implicació total de la persona, en ànima però també en cos, amb les seves facultats sensitives, emocionals i, per descomptat, espirituals. L'amor acostuma a ser-ne el centre. La llibertat, també. L'experiència mística, que implica un contacte directe amb Déu sense mediacions, és, històricament, més de dones que d'homes. Ho és sobretot al segle XIII, el segle de la mística femenina i el segle de Clara.

—Què va aportar Clara d'Assís a l'espiritualitat de sant Francisc?

—Parteix, com ell, del seguiment radical del Crist pobre i de l'amor per la seva humanitat en la seva infantesa i Passió. El seu camí místic posa en joc tota la persona en la contemplació de Crist fet home pobre per salvar-nos per ascendir fins a la unió transformant amb Déu. L'espiritualitat de Clara, i aquest seria un dels seus trets més originals, és, també, eminentment mariana. La identificació amb la Mare de Déu com a Filla, Esposa i Mare de Crist la proposa Clara a totes les seves monges. Va ser per això considerada *altera Maria* mentre que Francisc era l'*alter Christus*. Altres característiques: era més intensa en ella la radicalitat ascètica, especialment en els dejunis rigorosos; fins i tot, va ser defensora molt més enèrgica i també més radical de la pobresa. Encara que l'«alegria franciscana» i l'amor per les criatures siguin trets compartits, l'alegria és potser molt més intensa i constant en Clara davant d'un Francisc amb més alts i baixos emocionals; l'amor per les criatures ella el plasma també en el seu gust i sensibilitat cap a la bellesa i formosor del món i la vida, una cosa que s'aprecia perfectament en els seus escrits i en les metàfores que utilitza. És una dona molt animosa i optimista i això ho plasma també en la seva vivència espiritual.

Carme Munté

Ha mort el P. Tomàs Puig, monjo de Montserrat

MONTSERRAT.— El 12 de juliol va morir a Montserrat el P. Tomàs M. (Joan) Puig i Sagrera, als 74 anys d'edat, després d'una llarga malaltia. El P. Tomàs va néixer a Sant Pol de Mar (diòcesi de Girona), l'11 de juliol del 1929. Fill d'una família de pescadors, es va sentir sempre molt vinculat a les tradicions marineres i al seu poble nadiu. Als 11 anys va entrar al Seminari de Girona i set anys després, el 1947, va ingressar a Montserrat, on va professar com a monjo el 6 d'agost del 1949. Va ser ordenat sacerdot l'11 de juliol del 1954, any sant marià, pel bisbe d'Urgell, Mons. Ramon Iglesias.

Al monestir, el P. Tomàs va col·laborar en la majordomia com a responsable d'obres, en una època de grans reformes a Montserrat, fins que el 1962 va passar al monestir de Medellín (Colòmbia), fundat per Montserrat. Hi va estar fins al 1972, on va ser-hi professor i prefecte de disciplina del col·legi benedictí que regenta el monestir. Hi va impartir les assignatures de Religió i d'Història, i també hi va organitzar un grup escolta. Era molt apreciat pels alumnes i pels seus pares; gràcies al seu temperament exuberant i comunicador. Quan va tornar a Montserrat va ser el responsable de la pastoral del santuari com a sagristà major (rector), fins al 1977, quan es va traslladar al monestir del Miracle. Hi va estar fins a l'any 1990, quan va tornar a Montserrat a causa de les dificultats de salut que li provocava la seva malaltia crònica.

En l'homilia del funeral, l'abat de Montserrat, P. Josep M. Soler, va destacar del P. Tomàs que, mentre el seu cos anava minvant, «era l'obra de la precarietat física i d'un procés lent d'anar morint a moltes coses. Però, per dins, el Senyor l'anava guiant per un itinerari espiritual. El P. Tomàs mateix m'havia confiat que la malaltia l'havia apropiat més a Déu. Mentre en el cos anava experimentant l'obra de la mort, interiorment experimentava l'obra de la Vida que ve de Jesucrist. Aquests darrers anys, la seva precarietat física creixent podia suggerir als qui el vèiem la figura de Job. El P. Tomàs sabia que Déu era el seu defensor. I esperava poder-lo contemplar amb els seus ulls; darrerament s'havien entelat, però ell sabia que, després d'haver estat semblant a la mort de Jesús, podien ser transfigurats en ulls espirituals, un cop hagués estat fet semblant a ell en la Resurrecció». (C.C.)

Tortosa

Masdenverge acomiada Mn. Josep Albiol

■ Prevere del bisbat de Barcelona, havia estat treballador incansable de la Pastoral del Sord

MASDENVERGE.— El temple parroquial de Masdenverge, de la comarca del Montsià, es va omplir de gom a gom per acomiadar Mn. Josep Albiol i Bedós. Encara que mossèn Josep sempre va pertànyer al bisbat de Barcelona, ja que des de petit la seva família es va traslladar allà per necessitats familiars, i allí es va formar com a capellà, mai no va oblidar el poble on va néixer i la parròquia on va ser batejat fa 79 anys.

Cada any, quan viatjava a Masdenverge dues o tres vegades l'any, visitava tots els amics d'infància que el coneixien com a mossèn de «can Rosquilles», que és el sobrenom que tenia des de sempre la seva família. Compartien un àpat on la conversa era sempre la del record de les entremaliadures d'infants. Tots ells i les seves famílies van acudir al comiat del mossèn amic de tota la vida.

Mn. Josep Albiol ha volgut ser enterrat al poble on va néixer i on reposen els seus avantpassats, encara que va morir a l'Hospital de Sant Pau el 26 de maig passat, a Barcelona, on residia. Últimament vivia a la residència sacerdotal de Sant Josep Oriol de les Corts com a jubilat, però la seva trajectòria pastoral al bisbat de Barcelona ha estat molt variada. Se'l coneix principalment com el capellà dels sords.

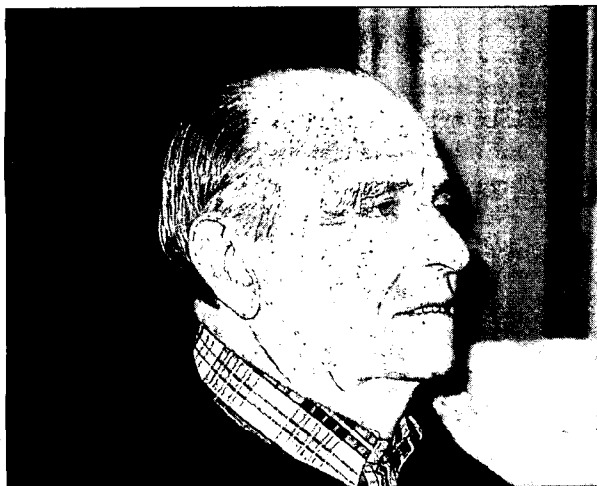
Mn. Josep, de petit, va haver d'entrar a la casa de la caritat per necessitats familiars, ja que la seva mare, en quedar-se vídua l'any 1937, va haver d'emigrar a Barcelona buscant feina. El mateix dia que va entrar a la casa de la caritat, va entrar-hi també un nen sord, que va impactar molt Josep Albiol. Allí es va relacionar molt amb el grup de nens sords i va aprendre el llenguatge dels signes. Mn. Josep Baró, que atenia els sords, el va iniciar.

Després d'estudiar el batxillerat als jesuïtes del carrer Casp, va entrar al Se-

minari de Barcelona. Va ser ordenat el 12 de març del 1949 i, després de celebrar la primera missa a la casa de la caritat de Barcelona, el dia de Sant Josep va anar a celebrar-la al seu poble de Masdenverge.

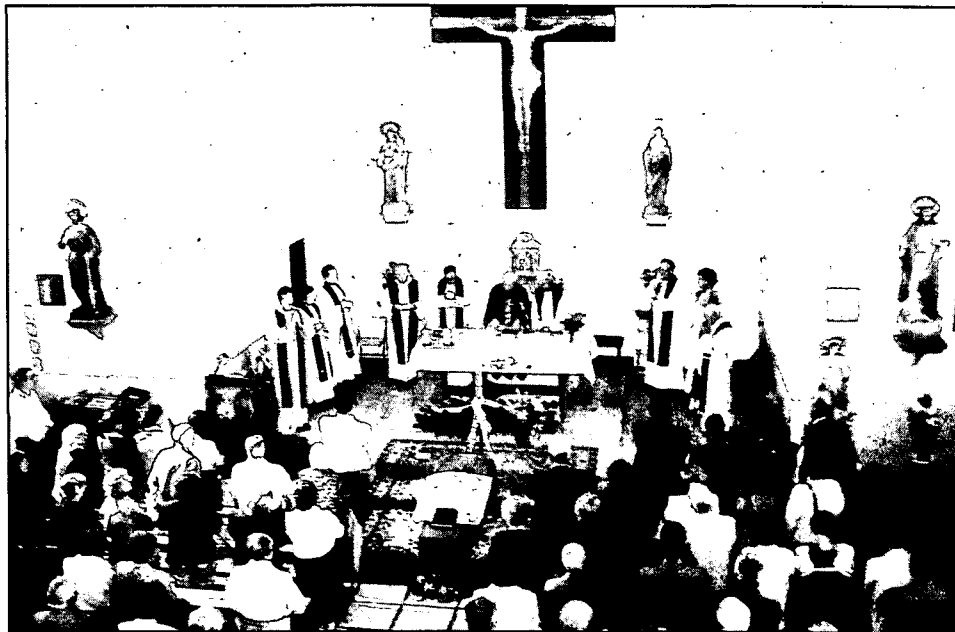
Diversos ministeris

Els ministeris que ha fet al seu bisbat de Barcelona han estat: vicari de les parròquies de Sant Celoni, de Sant Pacià i de Santa Eulàlia de Vilapicina. Des del 1954 fins a la seva jubilació, el 1993, va ser vicari de la parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús, càrrec que va unir al de professor de Religió de l'escola municipi-

Mn. Josep Albiol.

pal de sords, on va substituir Mn. Batlle. Cap als anys setanta, va començar a dir una missa per als sords de tota la ciutat a la seva parròquia de Santa Teresina i atendre els sords en qualsevol necessitat pastoral, tasca que ara continua Mn. Xavier Pagès, de qui Mn. Josep última-

Masdenverge es va abocar en el comiat a mossèn Josep.

ment estava molt orgullós.

Justament Mn. Xavier Pagès, amb un autocar de sords, es va traslladar a Masdenverge per assistir a l'enterrament de Mn. Josep Albiol, que va presidir Mn. Josep M. Tomàs Prats, vicari general de la diòcesi de Tortosa, en representació del bisbe Xavier Salinas. Mn. Joan Martínez, rector de la parròquia del Roser de Masdenverge, va fer una sentida homilia exaltant l'esperit de caritat i d'estimació de Mn. Josep pels sords i pel seu poble nadiu, que l'acollia per última vegada.

Tota la missa i l'enterrament van ser seguits amb el llenguatge dels signes, que, des del presbiteri, van fer Mn. Xavier Pagès i altres persones del col·lectiu dels sords. Tots ells van acompanyar fins al cementiri del poble el seu estimat mossèn Josep. El recordatori que es va repartir a tothom portava la imatge de la Mare de Déu del Silenci, patrona dels sords.

Feia poc que Mn. Josep Albiol havia donat la casulla, brodada amb fil daurat, i els ornaments de la seva primera missa a la parròquia de Masdenverge. És la casulla que Mn. Jordi Tomàs, capellà

jove fill del poble, va posar juntament amb l'evangelari damunt del ferretre com a signes sacerdotals, dintre del ritual d'enterrament d'un sacerdot. La parròquia, agraïda per totes les seves donacions i atencions, li va oferir un centre de roses vermelles que va posar al peu del ciri pasqual, embolcallat amb l'estòla sacerdotal.

La missa funeral va estar concelebrada per un grup de sacerdots de la comarca del Montsià i de Barcelona, al capdavant dels quals anava Mn. Francesc Raventós, rector de la residència de Sant Josep Oriol, on Mn. Josep estava retirat des de feia uns anys. A més dels nombrosos masdenvergencs, van assistir al funeral grups de gent de la Galera i de Xerta, d'on procedia mossèn Josep per part de mare. El full informatiu de la parròquia, *El Roser*, va dedicar el núm. 23 a la seva memòria. La parròquia de Masdenverge el recordarà sempre com un bon masdenvergenc i un bon prevere. Reposi en pau.

Joaquim Blanc i Bahima

Vacances d'ancians al mont Caro

TORTOSA.— Per setena vegada, la residència diocesana de Sant Miquel de Tortosa ha organitzat una setmana de vacances al refugi Mare de Déu del Mascà, Cardenal Carles. Setze avis, amb els seus cuidadors, han fet de l'estada, que va ser del 7 al 13 de juliol, dies de joiosa convivència. La Gna. Lucía Igual, superiora de la residència, ha programat activitats sota el lema «Aprendre jugant».

L'estrella de les excursions va ser la pujada al mont Caro (de 1.447 metres), on es va celebrar l'Eucaristia davant de la Mare de

Déu de la Cinta, entronitzada des del 1956. Va presidir la celebració el capellà resident, Mn. Joan Martorell.

En tornar a Tortosa, molts van ensenyar els seus trofeus guanyats en concursos, especialment un jersei personalitzat. Tots recorden la sessió de diapositives sobre els Pirineus, comentades per Mn. Prades i Mn. Martí. El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, i Mn. Josep M. Membrado, vicari episcopal d'Economia, van visitar els estiuejants. (J.B.B.)

ESTAMPES · ROSARIS · PESSEBRES · OLIS · TRIPTICS · RETAULES · IMATGES RELIGIOSES · MEDALLES · RESTAURACIONS · MIRALLS · ICONES · ORFEBRERIA.

Estamperia San José
Fundada el 1919

Boters 7 i 9 Tel. 933 175 685
08002 Barcelona Fax 934 127 523

e-mail: sugerencias@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

Recaptes
LA HUERTA EN CASA

L'opció
intel·ligent per
a la gent sana

Si realment vols una dieta sana per a la teva família, nosaltres conreem l'horta i et portem cada setmana a casa les fruites i les hortalisses fresques, lliures de químics, plaguicides i hormones i amb tota la força del seu gust.

A partir de 96,3€, 4 caixes (1 per setmana)
A partir de 1.087€, 52 caixes (any)
(transport inclòs)

Demaneu informació al Tel. 973 791 391

VIATGES HELENA

ORGANITZA VIATGE A
LOURDES
PONT D'AGOST

- SORTIDA DIVENDRES DIA 15 D'AGOST AL MATÍ
- DISSABTE DIA 16 - LOURDES - BETHARRAM - PONT D'ESPAGNE - GAVARNIE - LOURDES
- TORNADA DIUMENGE DIA 17 A LA TARDA
- VIATGE AMB AUTOCAR D'ANADA I TORNADA
- ESTADA A LOURDES
- HOTEL SITUAT AL COSTAT DEL SANTUARI
- HABITACIONS AMB BANY O DUTXA
- PENSÍO COMPLETA, VI I AIGUA
- ASSEGURANÇA DE VIATGE

PER INFORMAR-SE I RESERVAR LES PLACES
NO NECESSITA DESPLAÇAR-SE, POT FER-HO TRUCANT AL TELÈFON

93 419 17 00 PLACES MOLT LIMITADES
RESERVA JA!!!

PASSEM A RECOLLIR PROP DE CASA VOSTRA

C. Vallespir, 120 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 191 700 - Fax 934 100 256
e-mail: viatges@helenabarcelona.com - www.helenabarcelona.com

Lleida

L'Hospitalitat de Lourdes obre delegacions a quatre pobles

■ Oberta la inscripció per al XVIII pelegrinatge diocesà

LLEIDA.— Enguany com a novetat, l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes del bisbat de Lleida ha obert una mena de delegacions a quatre pobles de la diòcesi: Aitona, Almacelles, Castelló de Farfanya i Llardecans. Els pelegrins poden formalitzar la seva inscripció al

pelegrinatge diocesà en aquestes poblacions, sense necessitat de traslladar-se a Lleida. «Intentem que els arxipresbiterats s'impliquin molt més en l'organització dels pelegrinatges, per això s'han creat aquestes delegacions», explica el president de l'Hospitalitat, Martí Sandiumenge.

D'altra banda, l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Lleida ha obert el termini d'inscripcions per al XVIII pelegrinatge diocesà amb malalts a Lourdes, que, presidit com és habitual pel bisbe Francesc Xavier Ciuraneta, tindrà lloc de l'11 al 14 del proper mes de setembre. Les inscripcions també es poden fer al bisbat de Lleida, dimarts i dimecres, de 18 h a 20 h, fins al proper 2 de setembre.

El president de l'Hospitalitat viu amb entusiasme i il·lusió els dies de preparació i organització del pelegrinatge a Lourdes en el convenciment que com tots els anys serà un èxit de convocatòria. «Lleida viu el pelegrinatge i l'ha fet seu», afirma Sandiumenge. Alhora ens recorda que per a aquest 2003 el lema dels pelegrinatges a Lourdes és «Un poble de totes les nacions», que serà motiu de reflexió: «Maria, a Lourdes, ens acull i el seu amor maternal ens fa experimentar el goig de la germanor entre nosaltres.»

L'Hospitalitat ha donat a conèixer el programa oficial del pelegrinatge, amb els actes ja propis i tradicionals (anada a les piscines, via crucis al calvari, missa internacional...). El programa assenyala el dissabte 13 de setembre com a Dia de la diòcesi de Lleida a Lourdes. En aquesta

El dissabte 31 de maig l'Hospitalitat va anar a Torreciudad amb la imatge de Lourdes, acompanyada per 126 pelegrins.

jornada tindrà lloc la missa oficiada en català a la Gruta, presidida pel bisbe Francesc Xavier Ciuraneta; l'assistència a la processó eucarística amb els malalts, i al vespre la processó de torxes amb el cant en català de l'Ave de Lourdes i el Virolai. L'homenatge als malalts se celebrarà el divendres 12 de setembre, a les quatre de la tarda; al cinema La Foret.

Martí Sandiumenge fa una recomana-

ció a tot aquell que vulgui anar aquest any en pelegrinatge a Lourdes: «No espereu a inscriure-us-hi els darrers dies.» El president recorda que l'any 2004 no es farà peregrinació diocesana pròpiament dita, ja que «ens unirem al pelegrinatge que organitzaran totes les hospitalitats catalanes, per anar-hi plegats amb un pelegrinatge de tota l'Església catalana».

Jordi Curcó

L'IEI edita «La Bíblia i les ciències humanes», d'Armand Puig

LLEIDA.— L'Institut d'Estudis Ilerdencs, Fundació Pública de la Diputació de Lleida, ha editat *La Bíblia i les ciències humanes*, d'Armand Puig i Tàrrach. La publicació recull la lliçó inaugural del curs 2002-2003 de l'Institut de Recerca i Estudis Religiosos de Lleida (Irel), que va pronunciar aquest teòleg amb el mateix títol i on qualificava la Bíblia «com a matriu de la civilització occidental, punt de referència actual i significatiu».

Aquest títol editat porta el número 11 i completa la col·lecció *Lliçó Inaugural* de l'Irel, cosa que ja ha esdevingut un recull molt interessant de temes que any rere any incorpora una nova lliçó. Els títols publicats són: *Accés a Déu i societat d'avui*, de Josep M. Rovira Bellosó; *Món intern i transcendència*, de Jordi Font i Rodon; *Pensament cristià i ètica*, de Gaspar Mora i Bartres; *Cultura cristiana i compromís polític*, de Fernando Álvarez de Miranda; *La missió de l'Església en el món*, de Salvador Pié; *L'Església i la ciència: de Galileu als nostres dies*, de Joan Busquets Dalmau; *Experiència estètica, experiència ètica i experiència religiosa*, de Pere Lluís Font; *Els grans reptes del segle XXI*, de Joan Esquerda Bifet; *El progrés: de la ciència a la teologia*, de David Jou; *Evangelis i sentit de la vida*, de Josep Oriol Tuñí, i *La Bíblia i les ciències humanes*, d'Armand Puig i Tàrrach.

L'edició dels títols ha estat una aportació de l'Institut d'Estudis Ilerdencs a l'Irel, com a institució col·laboradora de les seves activitats i accions. Alhora que és un molt bon exemple de col·laboració entre institucions. I en aquest cas entre una fundació pública i un Institut Superior de Ciències Religioses. (J.C.)

Una vintena d'escolans van de colònies a Llesp

LLEIDA.— Una vintena d'escolans de diverses parròquies de la diòcesi de Lleida van anar de colònies a Llesp, organitzades pel Seminari Menor en Família. Les colònies han estat alhora una singular cloenda del curs realitzat al Seminari Diocesà, amb les diferents trobades d'escolans en què el tema treballat ha estat la pregària.

A les onze del matí del 23 de juny, a la capella del Palau Episcopal, va tenir lloc un acte emotiu i senzill de comiat per part del bisbe Francesc Xavier Ciuraneta. Els escolans, emocionats i molt il·lusionats, van passar davant del bisbe per rebre el fulard identificatiu de les colònies, de color blau i rivetjat en groc, amb l'escut del bisbat i l'original inscripció «escol@Lleida.S.M.»

Van acompanyar els escolans en les seves colònies els mossens de l'equip del Seminari: Mn. Vicenç Alfonso, responsable del Seminari Menor en Família; Mn. Daniel Turmo; Mn. Manel Mercadé, i el jove monitor Ivan Segura.

Mn. Vicenç Alfonso explica com tot el treball dels dies de colònies, que van durar fins al 28 de juny, girava al voltant de saber respondre a la gran pregunta: «Què vol Déu de mi?» «Per això cada dia va tenir

una actitud orientadora, que marcava totes les hores: la pregària del matí, els jocs, la convivència, les tasques encomanades de servei al menjador, les excursions per la muntanya, el temps de piscina, la celebració de l'Eucaristia, amb tots els escolans vestits de túnica blanca, els jocs de nit i la reflexió i revisió del dia.»

El bisbe Ciuraneta va visitar les colònies un dels dies i amb ell els escolans van aprendre a resar el Rosari, que ell mateix els havia regalat. Així van descobrir el paper que ha de tenir Maria en la vida de tot cristià i en particular de tot escolà. Els escolans van rebre també un clauer del beat Francesc Castelló i un tríptic amb la seva biografia.

Mn. Vicenç Alfonso assenyala com a molt positiva l'experiència i principalment per haver combinat l'aspecte lúdic i vacacional de la colònia i la reflexió a l'entorn de diversos temes tractats com l'amistat, el compromís, l'esforç personal, el seguiment de Jesús i la capacitat de perdó, que es va concretar amb la celebració del perdó.

Com en tota colònia va haver-hi fins i tot dia dels pares, el dissabte 28, amb el retrobament familiar i el retorn a casa. «En aquest darrer dia, la celebració de l'Euca-

El bisbe Ciuraneta, acompanyat pels responsables del Seminari i els escolans.

ristia va adquirir el to de gran solemnitat, presidida pel nostre bisbe, concelebrada pels mossens i molt participada pels escolans. Tocar les campanes, llegir les lectures i les pregàries, servir l'altar, els cants... El senyor bisbe, en l'homília, ens va parlar de l'amor a Maria i del lliurament de les nostres vides al servei dels germans», explica Mn. Vicenç Alfonso.

Els pares i familiars dels escolans, que

van omplir l'església de Llesp de gom a gom, van rebre del mateix Mn. Vicenç les explicacions del treball que s'havia realitzat en els dies de colònies, una tasca educativa i cristiana. La jornada va acabar amb un dinar de germanor, abans de tornar a Lleida. Tot plegat va ser una nova experiència, fruit del Pla de Pastoral, que continuarà el curs proper, amb el tema de la litúrgia. (J.C.)

Tarraconense

Salutació al nou bisbe de Vic

■ Comunicat de la reunió núm. 167 de la CET

EL BRULL.— Els dies 14 i 15 de juliol va tenir lloc la reunió núm. 167 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a la casa d'espiritualitat Jesús Maria del Brull. La reunió va ser presidida per Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona, i hi van

assistir tots els seus membres, excepte el cardinal arquebisbe de Barcelona, que va excusar la seva assistència. Al migdia del dimarts 15, va saludar els bisbes Mons. Romà Casanova, que serà ordenat bisbe i prendrà possessió de la diòcesi de Vic el pròxim 14 de setembre.

En començar la reunió, i després de la pregària inicial, Mons. Martínez Sistach, en nom dels bisbes, va agrair a Mons. Josep M. Guix, administrador apostòlic de Vic, la seva llarga i fecunda dedicació a la pastoral conjunta de la CET des dels seus inicis, el febrer del 1969. Mons. Guix va agrair cordialment aquesta mostra d'afecte dels seus germans en l'episcopat.

EL CATECUMENAT I LA PASTORAL DE LA INICIACIÓ CRISTIANA

Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa i delegat de la CET per a la Catequesi, va presentar als bisbes un informe sobre el treball que s'està duent a terme a les diòcesis catalanes per implantar el catecumenat, és a dir, l'itinerari que han de seguir aquelles persones adultes que demanen el baptisme, l'ingrés a la comunitat cristiana.

Els bisbes van estudiar els diferents aspectes formatius, catequètics i litúrgics

perspectiva que planteja la llei de Qualitat de l'Educació. Després d'una introducció situant l'estat de la qüestió i la repercussió mediàtica que ha tingut la disposició addicional segona de la llei de Qualitat, va presentar una síntesi de les diferents opinions sobre el tema, va subratllar que la nova llei propicia un nou marc per a l'ensenyament del fet religiós —des de l'opció confessional i la no confessional—, i va proposar uns elements de futur per superar la situació actual i les dificultats reals del moment present per a l'aplicació de la nova llei. Seguidament, va tenir lloc un col·loqui enriquidor en què es va aprofundir en la importància de l'escola cristiana i el seu futur i també en la recepció de la nova llei de Qualitat a Catalunya, i en les línies d'actuació per resoldre les dificultats des del diàleg i la col·laboració amb els professors i les diverses institucions.

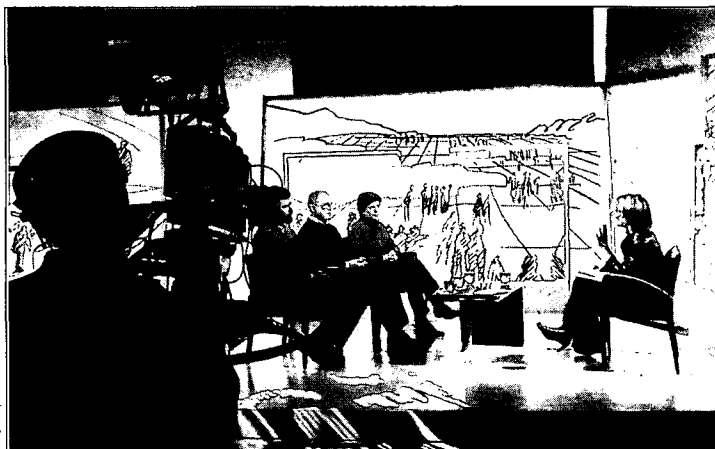
EL PROGRAMA DE TELEVISIÓ «SIGNES DELS TEMPS»

Francesc Rosaura, director del programa de TV3 *Signes dels temps*, patrocinat per la CET, que s'emet per Televisió de Catalunya els diumenges al matí —i es repeteix a la matinada del dilluns—, va presentar als bisbes la memòria de la temporada 2002-2003. El programa —que està en antena des de l'any 1986— té una audiència de mitjana d'uns quaranta mil televidents i una important quota de pantalla. Francesc Rosaura va informar de les novetats formals i de contingut que s'introduiran en el programa la pròxima tem-

porada. Els bisbes van comentar diverses qüestions relacionades amb *Signes dels temps* i van agrair a Francesc Rosaura i al seu equip el seu bon treball i dedicació.

EL CENTRE CATALÀ DE SOLIDARITAT

Mons. Josep M. Guix, bisbe delegat de

«Signes dels temps» està en antena des del 1986.

la CET per a la Pastoral Social; Pilar Malla, vicepresidenta del Centre Català de Solidaritat (CECAS), i Frederic Bayer, administrador, van presentar als bisbes un informe sobre les activitats actuals d'aquesta entitat, que és el projecte comú de l'Església catalana per combatre la drogadocció. El CECAS va ser fundat l'any 1991 per les Càritas diocesanes catalanes, amb el suport de la CET i la Unió de Religiosos de Catalunya (URC). L'any 2002, el CECAS —que es caracteritza per la seva atenció als drogodependents més marginats— va donar un tractament global a 968 persones en els seus diferents serveis a Barcelona, Girona, Lleida, Sant Cugat i Tarragona —centres de dia, pisos d'acollida, comunitat terapèutica i pisos

de reinserció—. L'entitat compta amb un equip tècnic de trenta persones i un centenar de voluntaris que donen suport a la seva acció.

Els bisbes van valorar molt positivament la tasca del CECAS i van animar-lo a continuar treballant en aquest àmbit social tan important i necessitat.

ALTRES TEMES

Els bisbes van tractar també amb els delegats diocesans per a la Vida Consagrada de Tarragona i Vic, el P. Eduard Canals, claretia, i Mn. Joan Casas, diverses qüestions relacionades amb els religiosos i religioses de vida consagrada i van estudiar algunes propostes d'activitats per a un futur pròxim.

Així mateix, els bisbes van donar el seu vistiplau a la incoació de la causa de beatificació de quaranta-nou germans gabrielistes i del seu capellà, immolats a la guerra civil espanyola.

Finalment, Mons. Francesc X. Ciurana, bisbe de Lleida i delegat de la CET per a la Pastoral de la Salut, amb Mn. Marcel·lí Carreras, director del corresponent secretariat interdiocesà (SIPS), i Mn. Josep M. Forcada, delegat diocesà de Barcelona, van presentar als bisbes la nova redacció del *Document catòlic de voluntats anticipades*, que permetrà a tots els cristians catòlics que ho desitgin expressar la pròpia voluntat en relació amb els tractaments mèdics que se'ls hagi d'aplicar —quan estiguin en situació crítica i irrecuperable—, a fi de pal·liar els seus sofriments físics i psíquics i rebre el consol i l'ajut sacramental propis de la seva fe cristiana. (C.C.)

«Mons. Sáiz va tractar de l'ensenyament de la religió a l'escola pública, des de la nova perspectiva que planteja la llei de Qualitat de l'Educació»

de l'itinerari catecumenal, el qual té una dimensió d'inserció en l'Església diocesana i un acompanyament personal que es fa sobretot a les parròquies i que, en els seus diversos passos, expressa l'acció maternal de l'Església per engendrar nous fills i filles a la vida cristiana.

REFLEXIÓ SOBRE LA SITUACIÓ DE L'ENSENYAMENT RELIGIÓS A CATALUNYA

Mons. Josep Àngel Sáiz, bisbe auxiliar de Barcelona i president del Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió (SIERC), va informar els bisbes sobre la situació de l'ensenyament religiós escolar a Catalunya. Va parlar de la importància de l'escola cristiana i de la valoració social alta que té. També es va referir a la identitat de les escoles cristianes des de la perspectiva dels seus idearis i projectes educatius, per mitjà dels quals ha d'esdevenir també un lloc d'evangelització, i finalment va fer una prospectiva de futur.

En la segona part del seu informe, Mons. Sáiz va tractar de l'ensenyament de la religió a l'escola pública, des de la nova

Recordant...

Dr. Pere Tarrés

Els suburbis

Posat el Dr. Tarrés al capdavant del Secretariat Diocesà de Beneficència, no podia, ni humanament parlant, passar per alt el problema dels suburbis que tenia llavors la ciutat de Barcelona. Deia: «És un cinturó de dues-centes mil ànimes sofrents que viuen en condicions infrahumanes, en aquesta assolada Barcelona que viu tan feliç arran del mar.» I afegia parlant del Somorrostro: «Són disset mil persones per una sola font. Com poden ser bons, clars i nets d'ànima si viuen enmig de tanta brutícia? Cada home és un germà nostre que ha sorgit per mà de Déu en aquesta terra beneïda. No podem considerar aquests germans nostres amuntegats en una massa informe.»

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de beatificació del Dr. Pere Tarrés

VIATGES HELENA

ORGANITZA VIATGES A LOURDES

TOTS ELS CAPS DE SETMANA

D'ABRIL - MAIG - JUNY - JULIOL

AGOST - SETEMBRE I OCTUBRE

- SORTIDA DISSABTES AL MATÍ
- TORNADA DIUMENGES A LA TARDA
- VIATGE AMB AUTOCAR D'ANADA I TORNADA
- ESTADA A LOURDES
- HOTEL SITUAT AL COSTAT DEL SANTUARI
- HABITACIONS AMB BANY O DUTXA
- PENSIO COMPLETA, VI I AIGUA
- ASSEGURANÇA DE VIATGE

PER INFORMAR-SE I RESERVAR LES PLACES NO NECESSITA DESPLAÇAR-SE, POT FER-HO TRUCANT AL TELEFON

93 419 17 00 PLACES MOLT LIMITADES

RESERVI JA!!!

PASSEM A RECOLLIR PRÒP DE CASA VOSTRA

C. Vallespir, 120 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 191 700 - Fax 934 100 256

e-mail: viatges@helenabarcelona.com - www.helenabarcelona.com

Missions

CARTES DES DE...

Diòcesi d'Iguaçu
ARGENTINA

Estimats amics,

Fa més de 47 anys que vaig sortir del port de Barcelona com a missioner al Paraguai, i en fa 17 que sóc bisbe a Iguaçu. Cada diumenge, als dos diaris de la província, s'hi publiquen els meus missatges. Un n'envio un extracte:

«El nostre president s'ha encarregat de difondre, arreu del món, aquesta imatge que nosaltres ja estem gairebé, o sense el gaire, al nivell dels països del Primer Món; que l'Argentina es troba entre els millors països, amb una economia tan sòlida, que ni tan sols les grans crisis financeres internacionals la fan trontollar. (...) Hi ha homes del nostre govern que no es cansen de dir-nos que tot va bé. Deu ser perquè no hi veuen més enllà del que fan i no volen adonar-se de la realitat, de com viu la gent. A què treu cap, sinó, tanta recessió al mercat intern i que, per més que s'hi entesten, no aconsegueixen augmentar, sinó que, al contrari, minva la recaptació fiscal? I que no es pot complir amb els compromisos internacionals, que per a ells són la primera prioritat? El resultat és que no hi ha altre remei que refinançar els deutes; amb la qual cosa, en lloc d'alleujar-nos, cada cop ens endeutem més. Els creditors, més feliços que nosaltres, perquè dia rere dia som més deutors, que vol dir més dependents.

»El que és més greu és que aquest deute el paguem entre tots, amb la fam dels més debils. L'endeutament dels nostres països, com molt bé s'ha dit és un "projecte de mort". A l'Argentina hi ha més de tretze milions de persones que viuen per sota la línia de la pobresa i al Govern sembla que tant li fa. El panorama no és bo. Però no cal perdre les esperances. Com a cristians no podem perdre l'esperança.

A l'Argentina hi ha més de tretze milions de persones que viuen per sota la línia de la pobresa.

Perquè l'esperança és una conseqüència immediata de la fe. I la nostra fe és com una roca, al costat del riu, que ha vist passar ja molts corrents d'aigua.

»Els governs passen, amb els seus plans econòmics, els seus models, els seus "dogmes". Que al capdavant descobrim que no eren tan dogmes, indiscutibles, perquè se n'han anat en orris. I la veritat i la justícia, com ho van anunciar els profetes, s'aniran obrint pas. Com el rajolí d'aigua, que després es converteix en torrent i acaba sent un gran riu. Tingueu fe, que les coses, algun dia han de canviar. Ho veiem o no ho veiem nosaltres. Perquè Déu és més gran que nosaltres. I la Vida és més forta que la mort».

Salutacions i l'enhorabona per la vostra tasca. Units al servei per la mateixa causa, el Regne que Jesús ens va anunciar. El vostre germà en Crist,

Joaquín Piña Batllellé,
Bisbe d'Iguaçu

EL MARROC

Estimats amics,

He passat 18 anys de missioner al Paraguai. Han estat anys de molta feina i fecunditat apostòlica; he d'agrair-ho molt de debò a Déu, així com a tots aquells que, des de Barcelona especialment, m'han acompanyat en la meua tasca. Els meus superiors salesians, en resposta a un oferiment de plena disponibilitat per part meua, m'han destinat al Marroc, un país completament diferent d'Espanya i el Paraguai. Gairebé des del començament de la meua estança al Paraguai he rebut gratuïtament *Catalunya Cristiana* gràcies al suport econòmic dels qui apadrinen la tramesa del setmanari a molts missioners. Ara vull agrair-los a ells i a *Catalunya Cristiana* el servei que m'han prestat; a més de mantenir-me informat al corrent de la marxa de l'Església a Catalunya, en moltes ocasions he pogut aprofitar materials per a les xerrades, homilies, classes i reunions.

Demano una pregària perquè Déu posi la seva mà i vessi la seva benedicció sobre la nova missió que se m'encomana.

Agraït de cor,

P. Cristóbal López, s.d.b.

La ràdio amable

Freqüències

- 90.1 Tortosa*
- 93.7 Catalunya central
- 96.8 Garraf*
- 100.6 Tarragona*
- 103.4 Girona
- 106.6 Barcelona

- 104.4 La Cerdanya*
- 105.0 La Seu d'Urgell
- 107.5 Andorra

* en període de proves

www.radioestel.com

La Fundació Equus utilitza els cavalls com a teràpia

■ Compta amb un equip multidisciplinari de professionals

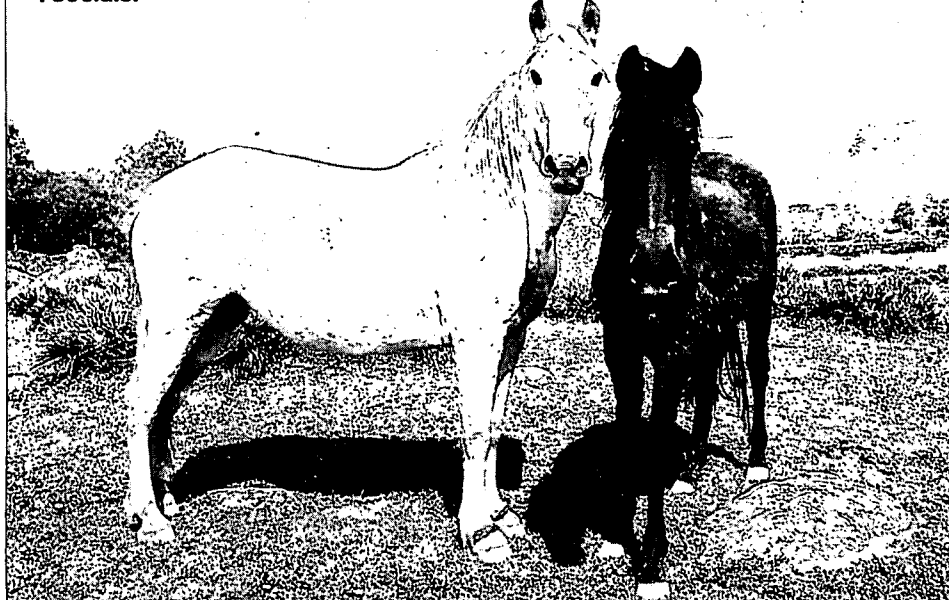
L'any 1996 un grup de persones discapacitades amb el suport dels seus pares va aproximar-se al món de l'equitació. Quan van assabentar-se que hi havia una pràctica anomenada «Equitació terapèutica», amb una forta base teòrica als EUA i a Europa,

van decidir agrupar-se en una fundació per poder fer assequible la teràpia al major nombre de persones possible. D'aquesta iniciativa, en va sorgir la Fundació Equus - Centre Català d'Equinoteràpia i Escola d'Equitació.

Actualment, la fundació Equus està situada a Ripollet i atén més de cinquanta usuaris amb dificultats físiques o psíquiques. La fundació compta amb un equip multidisciplinari de professionals amb fisioterapeutes, mestres, psicopedagogs, experts en cavalls, etc.

Com que el perfil dels usuaris és molt divers —ja que es treballa amb tot tipus de discapacitats— a l'hora de desenvolupar la teràpia es fa un programa personalitzat, segons les necessitats de cada persona (no és el mateix treballar amb persones amb síndrome de Down, sense cap problema a nivell físic, que amb persones amb grans dificultats a nivell físic); bàsicament, podríem dir que el professional que es fa

El treball amb els cavalls aporta beneficis psicològics i socials.

«El cavall és una motivació i un estímul positiu per assistir a la teràpia amb regularitat»

responsable d'un usuari amplia la feina que faria sense el cavall, amb tots els avantatges que el cavall li proporciona; així, per exemple, pot fer exercicis del tipus: tocar l'orella del cavall, tocar-li la cua, agafar les brides i girar cap a la dreta, posar l'esquena recta, raspallar el cavall, vestir el cavall, etc. A més, hi ha un seguit d'exercicis que aprofiten molt bé el moviment del cavall per aconseguir millores físiques.

Beneficis

A part de les seves propietats terapèutiques, un altre aspecte important a tenir en compte de l'equinoteràpia és el seu

caràcter lúdic; des de la Fundació Equus es procura que la pràctica de l'equinoteràpia sigui viscuda, alhora, com una activitat d'oci, on la persona que acudeix a practicar-la tingui la sensació de formar part d'un grup d'amics que munta a cavall. Així, a més dels beneficis físics que sorgeixen del treball i dels exercicis que es poden fer amb el cavall, també es pot parlar de beneficis d'àmbit psicològic i social i integrador.

Els beneficis físics es manifesten en la millora de la circulació sanguínia, l'enfortiment de la musculatura, el to muscular, l'equilibri, el control del tronc, la postura i coordinació dels moviments, les funcions corporals internes, l'augment de la capacitat de respiració, l'augment de la mobilitat de les articulacions, etc.

Pel que fa als beneficis psicològics, aquests deriven de les diverses activitats que es poden realitzar amb els cavalls,

com són comunicar-se amb ells o el fet de tenir-ne cura. Aquests beneficis es concreten en l'estimulació de les qualitats perceptives, la major comunicació, l'augment de l'autoestima, la confiança en un mateix i l'autocontrol, la sensibilització respecte de les pròpies capacitats, l'augment del sentit de la responsabilitat, el contacte amb la natura, etc. A més, el cavall és una motivació i un estímul positiu per assistir a la teràpia amb regularitat.

Per últim, trobem els beneficis d'àmbit social; de la relació i la convivència en grup en sorgeix el fet de saber compartir un espai amb altres persones i que hi hagi un augment de l'empatia; a més, com que es practica un esport amb persones no discapacitades, també hi ha un apropament a la societat i, com a conseqüència de les millores físiques i psíquiques, també hi ha un augment de la capacitat de relació social.

Característiques dels cavalls

Per ara, la Fundació Equus té quatre cavalls. Dos dels quals ja fa més de sis anys que fan aquesta feina. Són animals que tenen unes característiques que els fan òptims per a l'equinoteràpia: són grans, castrats, molt tranquils i han tingut un temps de preparació, ja que, en molts casos, han de permetre que els muntin dues persones alhora o que el genet pugui estirar-s'hi a sobre.

Pel que fa a les instal·lacions, la Fundació Equus ha d'estrenar-ne de noves amb una sala gran, serveis, vestidors, sala de reunions, sala de fisioteràpia, estables i una pista de 40x20 metres. L'any 1996, quan va començar a funcionar, la Fundació Equus era a Vilanova i la Geltrú; després, va passar a Sant Cugat i a Cerdanyola del Vallès, d'on s'ha traslladat definitivament a Ripollet, en un terreny cedit per l'Ajuntament, i que els permet disposar d'instal·lacions pròpies.

Quan va començar, la fundació només treballava els caps de setmana de manera voluntària i, amb els anys, ha anat creixent com a entitat, en nombre de persones vinculades a l'associació, en nombre d'usuaris, etc. Actualment, a Catalunya ja hi ha altres centres on practicar equinoteràpia, ja sigui com a objectiu principal d'una entitat o com un servei més del centre; tot i així, encara falta molt per posar-se al nivell dels Estats Units o de la resta d'Europa.

Montserrat Unterlöhner

**FUNDACIÓ
EQUUS - CENTRE CATALÀ
D'EQUINOTERÀPIA I
ESCOLA D'EQUITACIÓ
EQUITACIÓ
TERAPÈUTICA-HIPOTERÀPIA
C/ PADRÓ, 52
08291 RIPOLLET
TEL. 936 917 779**

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

xarxanet.org
XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i compartit

Treball en xarxa, punt de trobada

Gran porta d'entrada als àmbits associatius

Informació, coneixements, reflexió...

Persones i entitats

Per a més informació

0126 atenció ciutadana

www.voluntariat.org

societat

MANRESA.— Al monestir de Santa Clara de Manresa, habitat des de fa uns quants segles per monges dominiques, s'ha viscut en el darrers mesos amb la mirada posada en la regió argentina de Tucumán, d'on prové una de les seves religioses, sor Lucía Caram. Els

milers de quilòmetres de distància que separen Manresa de l'Argentina no han impedit que el patiment del poble que la va veure néixer i créixer ressoni amb força dins seu. Això la va portar fa uns mesos a engegar una campanya solidària a favor de la més empobrida de les

províncies argentines. La implicació de Manresa i els seus voltants ha estat tan gran que, fruit de la resposta obtinguda des de Catalunya, a Tucumán es va decidir crear una fundació sota l'auspici de la Mare de Déu de Montserrat.

Solidaritat amb Tucumán

■ La campanya iniciada per sor Lucía Caram continua reunint ajuda per al poble argentí

Sor Lucía Caram no pot evitar «encendre's» cada cop que parla de la seva Argentina natal i de la greu situació que ara travessa. És una dona molt passional, i la impotència que sent en ser a tants quilòmetres de distància de la tragèdia li ha fet engegar una campanya solidària que cada dia pren més relleu. La causa bé s'ho mereix, ja que Tucumán, una de les províncies més petites de l'Argentina, situada al nord-oest de la república, tot i tenir una riquesa natural impressionant, compta a l'actualitat, segons les últimes estadístiques, amb 900.000 pobres. Això significa el 64% de la població de la regió.

Un dels col·lectius més afectats per la crisi són els nens, la majoria dels quals tenen paràsits intestinals com a conseqüència de la mala alimentació i la manca d'higiene. Als hospitals ja no hi ha antibiòtics, ni material d'un sol ús, ni tan sols llençols per als llits... «Tucumán cau a trossos —explica Caram indignada— i tot i això, no interessa que se sàpiga què hi passa ja que és un dels baluards del peronisme.»

Des de Manresa la religiosa tucumana ha mobilitzat tots aquells que se senten moguts a la solidaritat cap al poble argentí i des de fa uns mesos no s'atura en el seu afany d'aconseguir ajuda per als seus. La darrera entitat a sumar-se a aquesta iniciativa ha estat l'abadia de Montserrat, a través del seu abat, el P. Josep M. Soler, que fa poc va beneir i cedir una imatge de la Moreneta a la fundació creada a Tucumán sota l'auspi-

ci de la patrona de Catalunya.

L'ajuda catalana, que en un principi es va canalitzar a través del convent de les dominiques de Manresa, va fer que a Tucumán sorgís la idea de crear una fundació per poder aprofitar més bé aquest ajut. Un grup de joves professionals argentins, que van ser els primers a demanar ajut a sor Lucía Caram, van posar les bases d'aquesta fundació, que, com a homenatge a l'ajuda rebuda des de Catalunya, va rebre el nom de Mare de Déu de Montserrat. Es va convertir així en la primera fundació argentina inscrita amb un nom en una llengua diferent de la del país. La iniciativa va ser recolzada també des d'un primer moment per la comunitat de catalans residents a la província.

Gran acollida

Des que Lucía Caram es va posar mans a l'obra en la campanya d'ajut a Tucumán, cap a finals de l'any passat, han estat molts els que s'han sumat a aquesta inici-

ativa. A més de moltíssims particulars i mitjans de comunicació, han col·laborat activament en la campanya el Fòrum Solidari Joan XXIII de Tarragona, la Fundació Universitària del Bages, les Comunitats de Monges i Monjos de Montserrat i Càritas Navarres, amb una dedicació, aquesta última, a temps complet. El darrer enviament que s'ha preparat des de Càritas Navarres, que tenia previst sortir el 14 de juliol, consisteix en un contenidor amb cadires de rodes, màquines de cosir, peces de roba, eines per al camp, llits per a malalts, medicaments, estris escolars...

Fins ara l'ajuda enviada des de Catalunya a Tucumán s'ha concretat en la construcció d'un menjador per a nens i ancians, un hort, unes consultes mèdiques, aules per fer tallers i un camp d'esports. Les necessitats, no obstant això, no s'exhaureixen i milers de persones, especialment nens, continuen necessitant l'ajut de gent solidària. A través de la Fundació Mare de Déu de Montserrat es garanteix l'arribada i el bon ús de totes les donacions. I per si això fos poc, les germanes dominiques del convent de Santa Clara de Manresa també actuen com a garants. La mateixa sor Lucía Caram va viatjar al febrer a la seva terra natal amb els primers carregaments organitzats d'ajuda.

Els nens, els més perjudicats per la crisi argentina.

La pobresa assola a Tucumán més de 900.000 persones.

Benedicció de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat per part de l'abat Josep M. Soler.

COM COL·LABORAR-HI?

Es poden fer arribar els donatius a través de Caixa Manresa 2041 0063 32 004 001952.8. La comunitat de monges dominiques del convent de Santa Clara de Manresa es compromet a fer arribar l'ajut al seu destí.

A sor Lucía tota aquesta experiència l'està ajudant a descobrir coses: «D'entrada, la força impressionant de la pregària i com Déu dóna motius per esperar contra tota desesperança. La confiança que ha dipositat en mi la gent m'ha fet prendre consciència de la gran estimació que hi ha cap a la vida contemplativa i cap al monestir de Santa Clara.» «A tants quilòmetres de distància del meu poble natal —ens confessa la religiosa— se sent una gran impotència, però també la comunió i la solidaritat!»

Amb la Fundació Mare de Déu de Montserrat no només es canalitza l'ajuda material que el poble tucumà continua necessitant, sinó que «al mateix temps —com explica Caram— es confia a la Moreneta, patrona de Catalunya, la campanya solidària engegada amb el desig que aviat Tucumán es pugui aixecar i començar a caminar».

Samuel Gutiérrez

Fotos: Grau Serra-Intervida

Un nou local per al Banc dels Aliments

BARCELONA.— L'adquisició d'un nou local per al Banc dels Aliments podria ser pròxima. El problema viscut arran del tancament del local on estava situat actualment sembla que es podria superar en poc temps després de la preocupació i interès mostrat per les diferents administracions públiques. Ja s'han visitat diferents espais on ubicar el magatzem i les oficines i sembla que les negociacions van per bon camí. Per ara, però, s'ha optat

per una solució provisional, amb el lloguer d'un local adequat del qual es faran càrrec l'Ajuntament i la Generalitat.

El desig a mig i llarg termini és trobar una ubicació definitiva, que eviti, com succeeix des del principi de l'entitat, els trasllats successius i la incertesa de continuïtat. En aquest sentit, el president de la Fundació del Banc del Aliments, Manel Raventós, reconeix que «hi ha esperances fonamentades per trobar una solució

definitiva a mitjà termini, amb un local que ens han ofert, si continuem comptant amb l'ajut i el suport de les institucions públiques».

Des del Banc dels Aliments s'agraeix el suport mostrat per tantes i tantes persones i entitats davant del possible tancament de l'entitat, cosa que hauria provocat que milers de quilos d'aliments quedessin sense ser aprofitats en favor de tantes persones amb necessitat a Barcelona i la rodalia. (C.C.)

Blanquerna ofereix màsters i postgraus nous per al curs 2003-04

■ La Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna amplia la seva oferta formativa

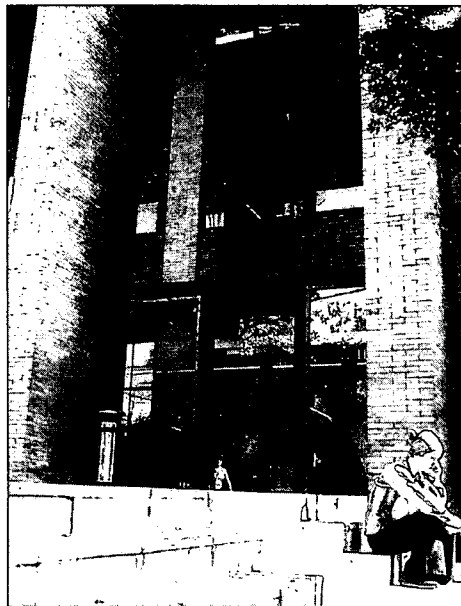
BARCELONA.— Dels 23 postgraus i màsters que ofereix la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna (FPCEE) per al curs 2003-04, 15 són programes ja consolidats i 8 són nous: 3 màsters i 5 postgraus. L'augment de l'oferta de formació continuada respon sobretot a l'inici del tercer cicle de la nova llicenciatura en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport.

Les línies proposades en l'àrea de l'Activitat Física i de l'Esport es concreten en dos màsters: un, centrat en *La direcció i gestió d'organitzacions esportives*, on els estudiants tindran l'oportunitat de fer pràctiques a empreses de primera línia; i l'altre, sobre *Esport, turisme i oci alternatiu*, on hi ha previstes una sèrie de sortides com a treball de camp que permetran conèixer de primera mà les ofertes turístiques i d'oci alternatiu més actuals. Enguany també s'inicia el programa de Doctorat en Activitat física i Esport.

En el cas dels cursos vinculats als estudis ja consolidats de Psicologia, Pedagogia, Logopèdia i Magisteri, les propostes tenen el seu origen en el reconeixement de noves necessitats en l'àmbit professional

avalades per xarxes de col·laboració i recerca amb entitats representatives d'aquestes professions. Destaquen especialment les ofertes vinculades al desenvolupament d'especialistes en Internet i Educació i les que ofereixen formació en Estratègies d'aprenentatge, ambdues temàtiques d'especial rellevància pel que fa a la qualitat educativa i al desenvolupament de les capacitats per «aprendre a aprendre». Les que s'adrecen a problemàtiques específiques (com el postgrau d'Interculturalitat a l'escola o el màster en Gerontologia) o les que fan referència al camp de les famílies són ofertes sorgides dels nous interessos.

Precisament, en l'àmbit de la família, cal destacar el màster en Atenció precoç i

Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna.

Família com un dels que ha tingut més acceptació en la seva primera edició. Aquest màster apareix en un moment

d'augment del reconeixement de la importància de la família com a context de desenvolupament. Així mateix, les diferents administracions han reconegut la necessitat de disposar de professionals que puguin assessorar les famílies especialment en situacions de risc social. El darrer congrés sobre «Famílies contemporànies», organitzat per la FPCEE conjuntament amb l'Associació Catalana d'Atenció Precoç, ha estat l'antecedent més immediat d'aquest màster, que és, en l'actualitat, l'únic que s'ofereix sobre aquesta temàtica a Catalunya.

També el màster en Psicogerontologia clínica i social, del qual s'ofereix la segona edició, respon a una necessitat d'especialització recollida per la Generalitat de Catalunya, des del Departament de Benestar Social, que en la seva convocatòria per a l'acreditació d'entitats col·laboradores del Programa de Suport a l'Acol·liment residencial per a gent gran preveu la figura del psicòleg a les residències per a gent gran. (C.C.)

Joves estudiants de Viladecans se solidaritzen amb Colòmbia

VILADECANS.— Més de 1.700 euros s'han recollit a l'IES de Sales de Viladecans durant la campanya que enguany ha organitzat el centre per ajudar a una part de la població de Colòmbia desplaçada per la guerra. La xifra ha estat un èxit impensable, que omple de joia tot l'institut, i de manera particular Montse Claveras, responsable de la campanya i membre del Moviment Cristià de Mestres i Professors.

Els diners aniran destinats íntegrament als projectes que Mans Unides porta a terme a Barrancabermeja, que és un lloc amb un alt nombre de desplaçats a causa de la guerra que enfronta les forces armades de l'Estat i els paramilitars amb grups guerrillers.

L'IES de Sales de Viladecans col·laborarà amb aquesta ONG en l'escolarització dels nens i l'equipament d'una escola. Mans Unides treballa en aquesta zona i pretén, a través de programes d'acollida i atenció integral i de processos de formació i capacitació, impulsar formes viables d'organització i autosuficiència comunitària.

Aquest és el primer cop que l'Institut s'ha implicat en una *Campanya de Solidaritat*. Per a Montse Claveras, professora de Religió del centre i responsable de la campanya, «ha estat molt important que tots plegats prenguem consciència que les nostres aportacions poden millorar, ni que sigui una mica, la situació de comunitats poc afavorides». (C.C.)

Música

Hola, amics!

En l'àmbit religiós es diu que qui canta prega dues vegades. I és veritat, perquè quan algú demana alguna cosa i en té necessitat, parla, insisteix i crida per ser escoltat. I si celebrem una victòria, cantem, i davant d'una tragèdia, cantem plorant. La música és un art, és una expressió dels nostres sentiments, reflecteix el nostre estat d'ànim segons sigui alegre o trist. Així, doncs, quan parlem amb Déu, per què no expressem els nostres problemes o alegries cantant? Per què no lloar-lo i glorificar-lo donant gràcies tot cantant en grup mentre fem pinya?

En algunes esglésies se sent música sacra tot el dia, com a les parròquies barcelonines de Sant Jaume, al carrer Ferran o a la de Santa Tecla, a l'avinguda de Madrid. Que bonic seria sentir-ho a tot arreu! És més, jo crec que val molt la pena. Hi ha moltes cançons religioses molt populars, goigs de la Mare de Déu, de sants, naules, himnes com el *Violai*, a la Mare de Déu del Pilar o a la Mare de Déu de Guadalupe.... I com he dit abans, no seria magnífic cantar tots units alçant les veus cap al cel?

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

Claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.es
www.claret.es

Antoni Bentué

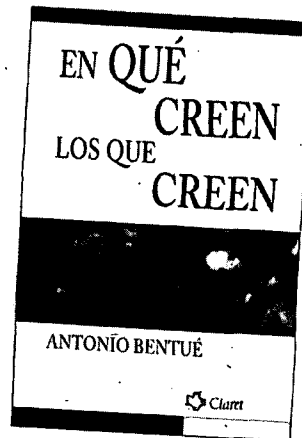
En qué creen los que creen

Un libro que renueva el lenguaje premoderno y rutinario con el que se suele explicar la fe. El autor ha filtrado el Credo a través de la afirmación del Catecismo de la Iglesia Católica; que dice: «No creemos en las fórmulas, sino en la realidad que éstas quieren expresar...».

Antoni Bentué, teólogo laico, profesor en la Universidad Católica de Santiago de Chile, reflexiona sobre la fe cristiana con un estilo claro y directo, y no elude las cuestiones más delicadas que afectan a los hombres y mujeres del siglo XXI.

Ediciones en castellano y en catalán.

Punto de encuentro, g. 264 p. PVP: 13,35 €

Joan Pau II

L'Església viu de l'Eucaristia

Carta encíclica «Ecclesia de Eucharistia»

La catorzena encíclica de Joan Pau II és una crida als fidels per renovar la pietat eucarística en el fons i en la forma.

Tot i la seva brevetat, si es compara amb altres encíclics, presenta una reflexió sobre el Misteri eucarístic en la relació amb l'Església en els aspectes teològics, disciplinars i pastorals.

Documents del Magisteri, 41. 80 p. PVP: 2,70 €

MATRIX
RELOADED

La manipulació recarregada

«Exhortar alguns a no ensenyar doctrines incorrectes, i a no dedicar-se a faules i a genealogies inacabables que fomenten discussions en comptes de servir el pla salvador de Déu que es realitza per la fe» (1 Tim 1,3-4).

El gènere de ciència-ficció és terreny propici perquè hi abundin les reflexions filosòfiques o teològiques. Així des de *Metrópolis* passant per les sagues de *La guerra de les galàxies* i els *Alien*, fins a *Blade runner* i *2001, Una odissea a l'espai*, totes elles de forma més o menys profunda caminen per aquesta tendència. Esmentaré d'antuvi l'apreci per alguns d'aquests intents que poden provocar interrogants cap al misteri i la transcendència des de la reflexió sobre l'home i el seu destí.

El primer lliurament de *The Matrix* va ser tot un esdeveniment. L'èxit comercial va permetre que esdevingués un film de culte a més d'un mitjà poderós de transmissió d'una filosofia formada per un estrany magma de platonisme grec (la caverna i les ombres virtuals), misticisme gnòstic (comprendre l'oracle salvarà els homes) i messianisme pseudoresurreccionista (nascut virginalment de les màquines serà el líder lluitador dels ordinadors i del kung-fu, morirà, ressuscitarà i fins i tot pujarà als cels).

L'innegable atractiu visual tenia com a afegit la complexitat de la història, que requeria ser vista diverses vegades per comprendre els diferents nivells de la realitat (vam haver d'aprendre a saber quan érem al món de Matrix i quan al món real) i les diferents funcions dels personatges. Així el hacker Thomas Anderson (llegiu fill d'home), cridat a ser Neo, l'Elegit; la bella i fidel Trinity (llegiu-ho tal com sona), que amb el seu amor salvaria Neo; Morfeo (el guia i precursor), que mostrarà i prepararà l'elegit per a la seva missió; Cypher, el traïdor (qué com podeu copsar sona a Llucifer), i fins i tot dos germans deixebles del grup dels rebels que viuen a Ziòn (us sona?).

L'elecció d'un públic jove, que no infantil, era un altre dels seus encerts. Els joves protagonistes, el món de la cibernetica, l'estètica del còmic *manga*, la violència estilitzada i poc sagnant, la companyia de guies o iniciadors (Morfeo, l'Oracle); una història d'amor romàntic, la progressiva definició d'un enemic clar (les màquines i els seus agents Smith) i les possibilitats insòlites de Neo, capaç de lluitar amb enginy, de pensar amb intuïció i fins i tot de viure en l'amor.

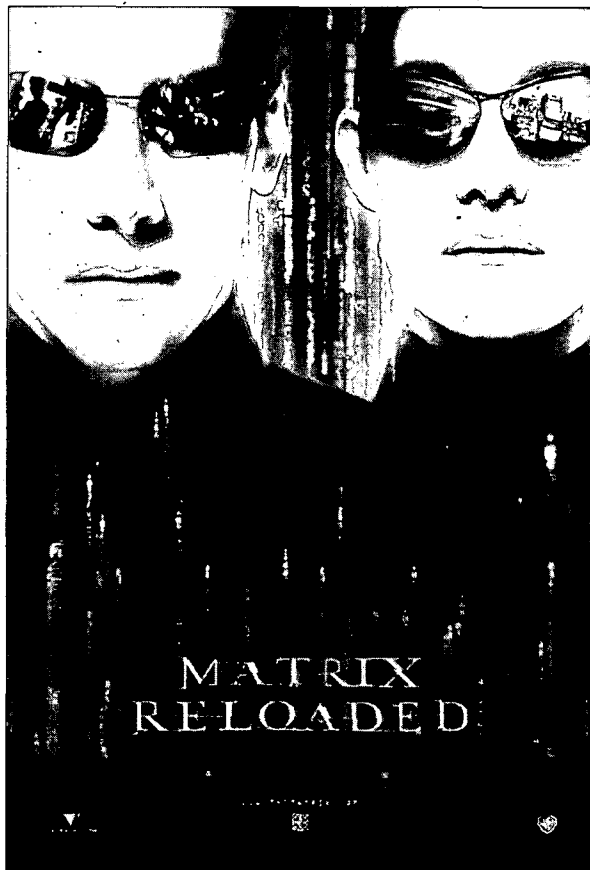
El segon lliurament

En el segon lliurament les novetats del primer queden integrades en un producte cada cop més clarament dedicat al consum i a la manipulació dels joves. Una mica de música a la discoteca espiritual de Ziòn, un toc de sexe per animar l'ambient, motos i velocitat a grapats, a més de lluites i violència cada cop més estilitzada. I a més sentències i paraules rotundes, que en el fons no tenen cap sentit. La campanya de llançament és la millor prova d'aquesta anàlisi d'una pel·lícula sobre la manipulació creada per manipular.

La segona entrega de «Matrix» continua atorgant a la violència un lloc preferencial.

El primer assumpte perillós per a una mirada crítica: la proposta de la violència. Hi ha un atenuant de la violència en la mesura que es practica en la realitat Matrix. A més es justifica ideològicament com a única opció per a la supervivència.

«Matrix» és un producte ple de referències pseudoreligioses per tal de vendre més.

És la violència dels alliberadors, que han de matar les víctimes per poder salvar-les. *Matrix* té una certa olor d'ideologia que avui té vigència internacional.

Un segon element perillós a *Matrix*: la justificació pseudoreligiosa. L'ús del cristianisme mitologitzat és una perversió comparable amb el temps de les heretgies més lluents. El Messies de la salvació violenta que descobreix la seva missió més des del seu propi coneixement que per les indicacions dels innombrables deus: l'Oracle, el Creador de les Claus, l'Arquitecte. L'amor és comprès com a elecció de bàndol i com la lluita sense treva amb el Mal.

Matrix és un producte que integra elements de la Nova Era (New Age) probablement amb la intenció de vendre més. Coincideix amb aquesta cosmovisió amb el fet de desdibuixar la presència-comunicació de Déu com a alteritat de diàleg i aliança que es revela en Jesucrist. Desvirtua així mateix Crist com a Messies en

presentar el messianisme confús de la violència i la realitat virtual com a alternativa. I proposa un model d'home que en el fons només necessita descobrir en ell mateix la missió que no és altra que sobreviure com pugui.

A *Matrix reloaded* aquesta tendència s'aguditza quan es descobreix que les profecies en el fons són anomalies creades pel sistema per perpetuar-se. L'Arquitecte crea successius Elegits que controlats adequadament introdueixen l'element de desajustament i caos en el programa que el fa interessant i prou tràgic.

L'agressió del model *Matrix* és probablement més subtil, però certament que més influent i manipuladora que altres pel·lícules davant de les quals reaccionem però que, a causa de la seva obvietat, tenen una capacitat d'impregnació en la consciència molt més superficial.

Valdrien la pena aquestes línies si servissin per desactivar una mica *Matrix* quan hagi estat de nou recarregada. Que serveixin, doncs, com a invitació a pensar reconeixent la manipulació de què som objecte per a Hollywood dels diners i els uniformes. Que també serveixin com a invitació a continuar pels camins que donen vida en l'Encontre que descobreix el veritable rostre de l'Home.

Més que no veure-la, és una pel·lícula per ser comentada i qüestionada. Val la pena que aguditzem el sentit crític. Així pot ser més fàcil reconèixer per on es va cap a la Font de l'aigua viva.

Un suggeriment per acabar. És un exemple que convida a llegir i comentar el document dels Consells Pontificis de la Cultura i del Diàleg Interreligiós: *Jesucrist, portador de l'aigua de la Vida*.

Mn. Peio Sánchez

Professor del Centre Teològic Salesià Martí-Codolar

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Els museus vaticans, a l'abast d'un clic

■ Per primera vegada, les grans obres d'art es podran admirar en línia

ROMA.— Han calgut anys per preparar el que ja és una realitat: les visites en línia dels museus vaticans, la possibilitat de gaudir de la Capella Sixtina des del PC o un passeig per les estances de Rafael des d'un telèfon mòbil d'última generació. «Un projecte interessantíssim.» Així va definir Joaquín Navarro-Valls, portaveu de la Santa Seu, la iniciativa de crear una web per als museus vaticans.

El patrimoni de la humanitat que engloben els museus vaticans ja no serà només per a uns privilegiats, sinó que amb les opcions de visites en línia es podrà gaudir de la bellesa de les obres que hi estan custodiades, encara que sigui virtualment. Quadres com *El Davallament de la Creu*, de Caravaggio, o *L'Escola d'Ate-nes*, de Rafael, dues de les pintures més preuades de la col·lecció, podran estar a l'abast de milions de persones, fins i tot les més allunyades de Roma.

La nova web es troba dins el domini propi del Vaticà (www.vatican.va) i és fruit de cinc anys de feina. Per accedir-hi cal entrar a la pàgina inicial vaticana, i a la part inferior, a mà esquerra, buscar on hi ha «Museus Vaticans».

La pàgina web dels museus vaticans compta amb les últimes tecnologies.

El nou servei està disponible en cinc idiomes (també en castellà) i, a més, de les visites en línia, permet buscar les peces preferides o dissenyar-se la ruta, virtualment, que seguirà quan es visitin els museus físicament. No serà estrany, com van avançar els responsables de la web, veure que la gent que fa cua per entrar als museus estigui consultant la Capella Sixtina des del seu telèfon mòbil o l'agenda electrònica.

Cinc seccions

Les seccions de la web dels museus són cinc: Museus vaticans on-line; Visites virtuals; Selecció d'obres; Informació útil i

Ajuda. A Informació es pot seguir la història dels museus, connectar-ne els sectors o consultar el catàleg. Està previst que en un futur es puguin comprar les entrades al museu on-line. Per ara, el que es pot adquirir així són les publicacions, tant les especialitzades com aquelles de divulgació.

La web dels museus vaticans va ser presentada a la Sala de Premsa del Vaticà, on els periodistes van ser els primers a poder-la consultar, hores abans que s'obris oficialment a tothom. El cardenal Edmund Casimir Szoka va manifestar que «des de fa temps, l'Església dedica gran atenció als mitjans de comunicació social, a fi de poder desenvolupar eficaçment la seva missió universal. L'eina de la Xarxa, amb el seu enorme potencial, permet acostar-se a un nombre cada cop més gran de persones i difondre al món sencer el missatge de l'evangelització».

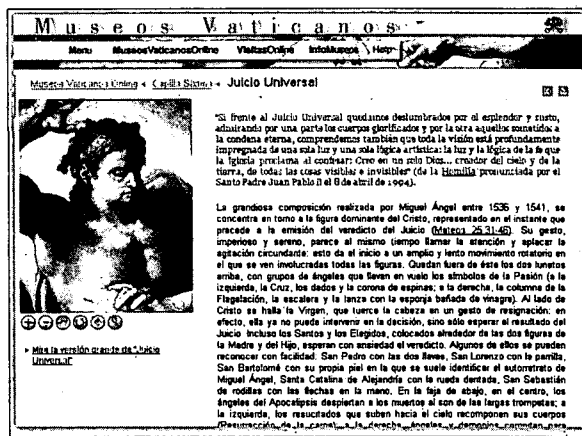
L'arquebisbe Claudio Maria Celli, secretari de l'Administració del Patrimoni de la Seu Apostòlica (APSA) i responsable de l'Oficina Internet de la Santa Seu, va explicar durant la presentació oficial de la web que el Vaticà ja fa vuit anys que va obrir la seva web

(www.vatican.va) i va dir que cada dia la consulten persones de 150 països diferents.

Aquest arquebisbe va confessar que «tot i els intents d'entrar sense autorització a la web vaticana, encara no ho ha aconseguit ningú». D'entre els «pirates informàtics» (més de cent intents al mes), «hi ha algun frare franciscà que no deu poder dormir i així s'entreté», va delatar somrient l'arquebisbe Celli.

Raons únics

La tècnica permetrà visitar zones i conèixer peces dels museus vaticans que actualment estan tancats per obres, com per exemple tot el Museu Missioner Etno-

S'han creat fitxes específiques explicatives de cada obra d'art.

La Capella Sixtina ja es pot visitar des del telèfon mòbil o l'agenda electrònica.

«La Xarxa permet difondre a tot el món el missatge de l'evangelització»

lògic, que va començar com una sala i s'ha convertit en un museu propi.

Com calia, la Capella Sixtina i les estances de Rafael són les que han dut més feina i dedicació. S'han creat fitxes específiques explicatives i els historiadors de l'art han volgut posar a l'abast totes les

citacions bíbliques que van inspirar els cèlebres pintors. A la secció de Museus on-line es pot fer la visita a la col·lecció, la consulta de fitxes o una exploració detallada amb un zoom, una lent mòbil especial creada per poder-se entretenir amb més precisió en algun aspecte de les obres.

El projecte ha estat dissenyat contra la pirateria, és a dir, que està protegit per tal que l'usuari pugui veure les imatges però no les pugui manipular ni «descarregar» al propi ordinador per fer-ne ús.

Miriam Díez i Bosch
Fotos: Museus Vaticans

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

El dia a dia

El senyor Ramir, xef de cuina, va començar a menjar la sopa en el nostre àpat diari. Des que ocupava la seva cadira, en la llarga taula on seiem tots els membres de la cuina, em vaig adonar que sota els seus ulls blaus s'havien format unes petites bosses, a més d'arrugues generalitzades. Després de molts anys de passar hores i hores tancat a les cuines i d'una forta lluita entre fogons, els resultats eren aquests. La cuina és molt dura i fa passar nervis. Tinc uns quants amics cuiners a qui el cor ja els ha donat més d'un avís. La pressa del dia a dia per donar menjar en un curt espai de temps i la seva angoixant preparació anterior fa que les forces, a vegades, fallin. El meu amic Ramir ja fa dos anys que va deixar de felicitar-me per Nadal. De totes maneres, he d'aclarir que la cuina d'avui no lliga tant com la d'abans.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informeu-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

El Miracle culminarà l'estiu amb la benedicció de les noves campanes

EL MIRACLE.—Els actes estiuençs que cada any organitza el Miracle en l'àmbit cultural van començar el dissabte 19 de juliol amb una exhibició de dansa a càrrec d'un grup de noies belgues. Per al dissabte vinent, 26 de juliol, hi ha previst, a les 22.00, un concert de guitarra a càrrec de l'interpret Jaume Torrent.

Amb motiu de la Vetlla de Santa Maria, l'1 d'agost, a les 22.00, s'iniciarà la Festa Major. L'endemà, a les 20.00, tindrà lloc una pregària de vespres i a les 22.00, la plaça del santuari acollirà el concert del cor d'homes de la Schola Cantorum d'Igualada.

La data principal de la Festa Major serà el diumenge 3 d'agost. El bisbe de Solsona i l'abat de Montserrat presidiran l'Eucaristia de Festa Major, a les 12.00, amb la participació de la Coral Cardonina. En acabar la missa es procedirà a la benedicció de les noves campanes. A la tarda, cap a les 17.30, el grup Viscala Festa oferirà un espectacle d'animació per a la mainada. Finalment, el 16 d'agost, a les 22.00, la jove solista solsonina Claudia Cordero acomiadarà les activitats d'estiu del Miracle amb un concert de piano. (R.E.)

El salesià Joan Maria Vernet publica «Tu, Jesús»

■ L'obra narra la infantesa de Jesús a Egipte

BARCELONA.— La presentació del llibre del P. Joan Maria Vernet, que ha vist la llum de mans de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, va tenir lloc el 8 de juliol a la parròquia de Sant Marcel, al barri barceloní d'Horta. Malgrat la xafegor intensa, un bon grapat de feligresos van omplir l'església parroquial. L'acte va anar a càrrec del teòleg Jordi Bassas i Ribalta, que va fer un resum de l'argument de l'obra, en va ressaltar les característiques principals i va llegir fragments dels capítols més reeixits.

Tu, Jesús tanca la trilogia formada per *Tu, Josep* i *Tu, Maria* i com els seus dos precedents és una narració autobiogràfica; és doncs el mateix Jesús qui explica els anys que va passar de petit a Egipte, després de refugiar-s'hi arran de la persecució d'Herodes. El P. Vernet recrea hipotèticament aquells anys de la vida de Jesús que els evangelis no expliquen, però sense caure mai en la invenció fàcil o extravagant. Lluny d'això el llibre ens presenta un Jesús infant que no es diferencia gaire dels altres nens de la seva edat, però en el qual hi ha un ànsia evident de saber més del Pare celestial. En el llibre el P. Vernet, per adequar la història a la realitat de l'època,

ha situat l'estada de la Sagrada Família en llocs històricament identificables i ha reproduït força fidelment l'ambient social i religiós de l'Egipte d'aquell temps. Sens dubte que el fet que l'autor visqui habitualment a Terra Santa i conegui bé el Pròxim Orient ha facilitat l'ambientació de l'obra.

Responent a les preguntes que els assistents van fer al final de la presentació, el P. Vernet no va descartar escriure més envadant un altre llibre en el mateix estil que els anteriors i que podria tenir com a figura central un dels apòstols; probablement sant Joan.

Eduard Brufau

El P. Joan Maria Vernet durant la presentació de «Tu, Jesús».

Creat a Màlaga el Fòrum Fe-Cultura

MÀLAGA.— La diòcesi de Màlaga compta des de finals del mes de juny amb una nova eina per afavorir el diàleg entre el món de la fe i el de la cultura: el Fòrum Fe-Cultura. A més de propiciar aquest diàleg urgent en la nostra societat postmoderna d'avui, el Fòrum també vol descobrir l'actitud de l'Evangeli davant dels temes que més preocupen el nostre món i amarrar d'esperit evangèlic la cultura i la vida d'avui. Aquest espai de debat i reflexió ha estat recolzat des del primer mo-

ment pel bisbe de Màlaga, Mons. Antonio Dorado Soto, i per un bon nombre intel·lectuals i artistes de la diòcesi.

Per aconseguir aquestes reptes tan ambiciosos, el fòrum cercarà fer-se present en la societat i en els mitjans de comunicació a través de taules rodones, debats, conferències i setmanes de reflexió. Per començar amb força, el fòrum ja prepara la celebració d'un simposi sobre el diàleg Fe-Cultura, a més d'una setmana d'Estudi de la Doctrina Social de l'Església. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Egid Quirin Asam, arquitecte

Alemanya l'any 1992 va dedicar un segell a l'arquitecte i estucador Egid Quirin Asam, en el 400 aniversari del seu naixement. En aquest segell podem observar l'Assumpció de la Mare de Déu, obra d'aquest artista, fet en marbre i estuc.

Egid Quirin Asam va néixer a Tegernsee l'1 de setembre del 1692. Va treballar gairebé sempre amb el seu germà Cosmas Damian, que era pintor. Al començament va treballar amb el seu pare, després va ser ajudant de l'escultor Anton Faistenberg, a Munic, on va captar molt bé la tècnica de Bernini. El 1724 es va convertir en ajudant i estucador de la cort del príncep-bisbe de Freising i el 1730 va treballar per l'elector de Baviera.

Altars, retaules, baldaquins i escultures de la més fantàstica imatgeria barroca. De les seves obres, més aviat conjuntes amb el seu germà, destaca: *Sant Joan Nepomucè*, Munic (1733-1740), la capella privada i la façana de la qual prenen com a model l'església de Sant Andrea al Quirinale de Roma.

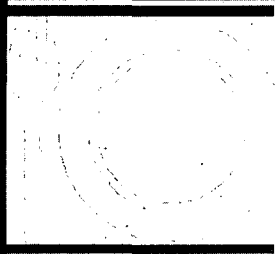
Egid Quirin Asam va morir el 20 d'abril del 1750.

Marquesa d'Escòcia

INGREDIENTS:

500 g de xocolata
mantega
sucre
4 ous
gelatina en pols
nata muntada

PREPARACIÓ:

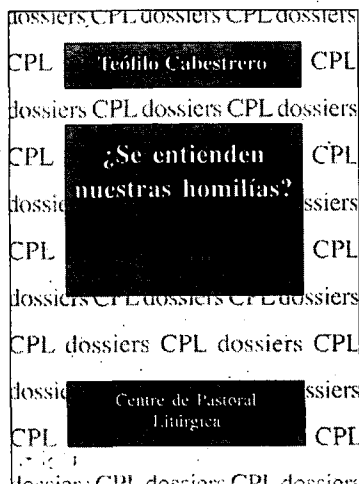
Foneu 500 g de xocolata al bany maria juntament amb una cullerada sopera de mantega i quatre cullerades de sucre. Afegiu-hi després, fora del foc, quatre rovells d'ou i un sobre de gelatina en pols de gust de taronja. Poseu-ho en platets fondos a la nevera un mínim de tres hores. Voregeu cada plat amb nata muntada ensucrada.

LLIBRES

Homilies accessibles

«No entenc el que el capellà diu a l'homilia.» Resposta que sintetitza l'opinió majoritària reflectida en algunes enquestes, a Espanya i a Amèrica Llatina, sobre el que pensen els oients de les homilies dominicals. No és cap crítica: és constatació. Que d'alguna manera coincideix amb el que també constatava Pau VI a l'*Evangelii nuntiandi* l'any 1975: «El drama del nostre temps és la ruptura entre l'Evangeli i la cultura.» O, dit d'una altra manera, entre el llenguatge que solen utilitzar les homilies i el ressò que tenen en la vida dels cristians. Teófilo Cabestrero, nascut a Calataiud el 1931, claretià, ara en terres americanes, doctor en Teologia i amb especial dedicació a la pastoral i la catequesi, en totes dues amb nombrosos llibres sempre atents a la realitat cristiana i oberts a nous camins, intenta en el dossier *¿Se entienden nuestras homilias?* ajudar a donar resposta a aquest gran repte: com aconseguir que les homilies s'entenguin més bé, aconseguixin un llenguatge més comunicatiu, una expressió oportuna? Amb senzillesa, amb concreció, Cabestrero ens n'ofereix pistes, suggeriments, exigències. (C.C.)

Teófilo Cabestrero, ¿Se entienden nuestras homilias? Necesidad de un lenguaje más comunicativo. Centre de Pastoral Litúrgica, Dossiers CPL, Barcelona 2003, 92 pàg.

El valor de la intercessió

A pesar de la recomanació del Senyor, «demanau i se us donarà», no sempre ens resulta fàcil adreçar-nos a Ell per exposar-li les nostres necessitats. Deixant de banda la discussió sobre la conveniència de l'oració de la petició, l'autora de *La oración de intercesión*, M. Victoria Triviño, ens exposa les formes diverses d'endinsar-se en la pregària d'intercessió, així com de la seva importància. El llibre no pretén ser una pàgina més a afegir entre la multitud que es publica sobre la pregària; vol ser un propòsit d'establir definitivament la importància del ministeri universal de la intercessió. Qui no demana només per les seves necessitats, sinó especialment per les dels altres i per les de l'Església universal, viu la confiança amorosa d'un Déu Pare que vol el millor per a tots els seus fills, i que rep aquestes pregàries com *perfum en vas d'or*. Amb aquest llibre, aprenem a no dubtar en la intercessió. M. Victoria Triviño és clarissa. Està especialitzada en espiritualitat franciscana i és autora d'un bon nombre de llibres sobre aquesta faceta de les vides de sant Francesc i santa Clara. (C.C.)

M. Victoria Triviño, La oración de intercesión. Perfume en cuenco de oro. Editorial Narcea, Col·lecció Espiritualidad, Madrid 2003, 117 pàg.

Testimoni de fortaleza

La col·lecció Testimonio de Ediciones STJ ha volgut donar a conèixer a Espanya l'experiència impressionant de Benedetta Bianchi, jove italiana, perquè constitueix un testimoni de fortaleza excepcional. Universitària del segle xx, va patir una malaltia degenerativa de conseqüències tan greus que va acabar perdent la parla, l'oïda, la vista i el moviment. Però, des del seu aparent anihilament, va treure una força interior tan gran que es va convertir en llum per als seus amics universitaris. L'habitació on va passar els seus últims mesos va ser de tal manera un lloc d'atracció per a la joventut, que bé podríem parlar d'una veritable càtedra d'amor a la vida. *Una luz en la oscuridad* és un llibre que impressionarà i acostarà la grandesa de la persona humana encarnada en aquesta senzilla jove universitària. Alguns dels pensaments de Benedetta que es recullen en aquest llibre mostren el caràcter i la fortaleza d'aquesta jove: «El dolor ens llença als braços de Déu», «A través del patiment s'encén dins nostre la llum de Crist el Senyor», «La pau és la mà de Déu que ens guareix de totes les ferides», «Valor del dolor: sense Calvari no hi ha res possible. Si la llavor no mor no produeix fruit. Déu imprimeix valor al nostre sacrifici, necessitem creure com Abraham». (C.C.)

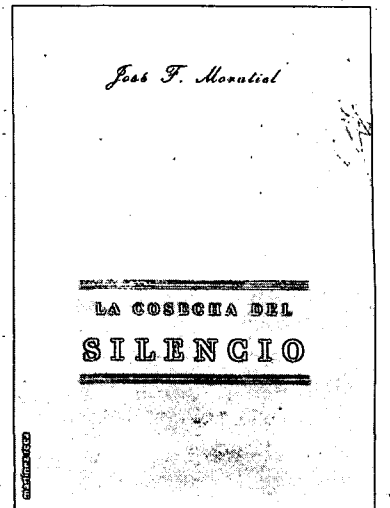
Una luz en la oscuridad. Ediciones STJ, Col·lecció Testimonios, Barcelona 2003, 159 pàg.

Submergir-se en el silenci

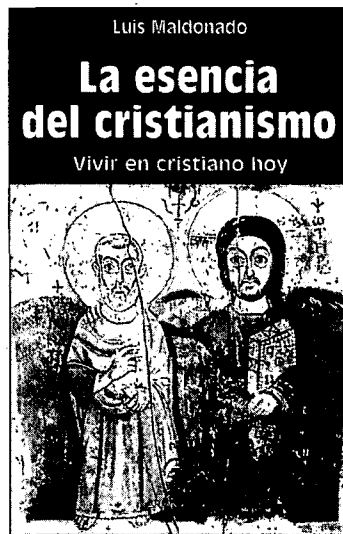
L'autèntic silenci és una actitud davant la vida de la qual tots estem necessitats. Sabem callar, però només superficialment; dins nostre el soroll no desapareix mai. El silenci, entès així, es converteix en un espai on tot pot passar i rebre's: generós i eloqüent, proper i revelador, esperançador i veritable. *La cosecha del silencio* és una col·lecció de textos que provenen del quefer quotidià de l'Escola del Silenci. En ells, José F. Moratíel ens brinda inspiració en la tornada d'allò que som, a aquesta pregonia dimensió humana que és el silenci. Com indica en el pròleg, «aquests textos no pretenen ensenyar; no volen ser portadors de cap doctrina nova. Prefereixen ser la biografia del cor silencios». El llibre està il·lustrat delicadament per Carmen M. Hernández. José F. Moratíel va néixer a Santa Olaja de Eslonza (Lleó), l'any 1936. És dominic i fundador de l'Escola del Silenci. Es dedica a viatjar pels Estats Units, Itàlia, Colòmbia, Puerto Rico, Guatemala, l'Equador, El Salvador, Nicaragua, Veneçuela, Cuba i Espanya per acompanyar totes les persones que vulguin viure amb llibertat una aventura de silenci. (C.C.)

José F. Moratíel, La cosecha del silencio. Ediciones Martínez Roca, Barcelona 2001, 194 pàg.

Seguir Jesucrist

En aquests últims anys tant la teologia com la consciència creient de nombrosos cristians ha experimentat una evolució notable, que els ha dut a preguntar-se com es planteja avui el cristià la fe cristiana, o què ha de creure un seguidor de Jesucrist. A això precisament vol respondre el llibre *La esencia del cristianismo*, que analitza les últimes interpretacions i enfoc del que s'anomena *querigma*. Una obra que ajudarà les noves generacions de cristians i de teòlegs a realitzar una transmissió de la fe realment «situada» en el moment històric actual i, per tant, que aquesta fe sigui cada cop més autèntica, més centrada en el nucli principal de la revelació: Jesucrist com a realitat de trobada, de comunió plena entre Déu i l'home. Luis Maldonado, l'autor, és catedràtic emèrit de la Universitat Pontifícia de Salamanca. Ha estat professor a les Facultats Teològiques de San Dámaso (Madrid), Sant Pancrac (Barcelona), Pàdua (Itàlia), Würzburg (Alemanya) i als Centres Pastorals de Manizales (Colòmbia), Cuernavaca (Mèxic) i San Antonio de Texas (Estats Units). (C.C.)

Luis Maldonado, La esencia del cristianismo. Vivir en cristiano hoy. Editorial San Pablo, Col·lecció Magister, Madrid 2003, 257 pàg.

El pensament de la mare Teresa

S'equivocaria aquell que pensés que Teresa de Calcuta no té cap altre interès que el de ser una heroïna entre leprosos i miserables. La mare Teresa té molt més a dir al món. La vida de la mare Teresa és un altaveu que reproduïx amb energia el crit potent de Jesucrist: «Estimeu-vos els uns als altres!» El que més necessita l'home no és una renda alta per càpita, sinó estimar i ser estimat; i aquesta necessitat de l'home es toca amb la necessitat de Déu, la set que té Ell de cada persona amb la set que cada persona té de Déu. La veu d'aquesta petita monja sona gairebé acusadora: l'amor és el gran oblidat del nostre món. Teresa de Calcuta recorda que l'amor només existeix encarnat: aquí, ara, en el que és poca cosa, en aquest servei, en aquella persona. El món ha acollit amb alegria la mare Teresa de Calcuta perquè tenia necessitat de l'autenticitat d'aquest missatge de Jesús de Natzaret. J. P. Manglano i P. de Castro recullen alguns dels pensaments de Teresa de Calcuta. Cada capítol comença amb algunes dades biogràfiques que recorren la vida de la mare Teresa, a la vegada que ajuden a contextualitzar el contingut temàtic dels punts. (C.C.)

José Pedro Manglano i P. de Castro, Orar con Teresa de Calcuta. Editorial Desclée de Brouwer, Col·lecció Hablar con Jesús, Bilbao 2003, 198 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Dia a dia: la consciència

La temptació de tornar a la mitologia per explicar els esdeveniments quotidians és saludable. Perquè, en realitat, els nostres avantpassats van forjar llegendes en les quals intervenien éssers superiors i estranys per explicar les conductes humanes. No d'altra manera van actuar els vells faulistes, quan ens van parlar, en to menor, del panal de rica miel o del burro flautista. I en les nostres converses, quan volem que algunes coses s'entenguin o convencin, acudim sovint a les comparacions i, per què no, a les tradicionals anècdotes explicatives de l'assumpte.

Lawrence Norfolk és anglès, i ens vol explicar una història complexa, en la qual intervenen les raons últimes, gairebé sempre amagades, de molts comportaments humans. I, com en una vetllada tranquil·la al costat d'una tassa de tè, acudeix a una llegenda antiga, que explica la història del rei llegendari, Eneu, que va abandonar la deessa de la caça Artemisa, filla de Zeus i de Latona, i germana d'Apol·ló, quan feia la seva ofrena als déus abans d'una de les seves aventures cinegètiques. I la deessa es va venjar fent que un gran porc senglar li destrossés el regne. No li va servir de res

Lawrence NORFOLK,
En figura de jabalí.
Anagrama, Barcelona 2002, 409 pàg.

convocar els caçadors més experts, perquè aviat van sorgir entre ells rivalitats incitades per Artemisa. Només un d'ells arribarà a la cova del porc senglar, per aconseguir suprimir-lo.

Aquesta llegenda serveix a Norfolk per il·lustrar una història de persecucions, jueus, i drames domèstics arrel de la segona guerra mundial, que han volgut evocar en un film en el qual intervenen els protagonistes, que un dia van estar junts en la persecució i en l'angoixa.

La llegenda fa que el grup protagonista, especialment els que porten el pes de la història, es replantegin les seves situacions ètiques. Viure sense trair, o avançar en l'existència per tortuositats que estan vetades a les consciències que volen ser cohe-

rents amb els seus projectes o amb la seva realitat actual. I fa que es remuntin als moments en què semblava que estaven lliurats a una causa, a la qual traeixen o bé obliden.

En figura de jabalí és una història per llegir com es va escriure, és a dir, en la calma d'un bon capvespre, sense tenir gaire pressa per acabar la lectura. És un bon apòleg, en alguns moments entranyable, del que pot ser la condició humana en moments límit, i una demostració de la força de l'ètica que pot acabar dictant el dia a dia d'una consciència que reflexiona i sap enfrontar-se amb la seva pròpia realitat; i amb el seu passat. Cal saber decidir-se, i córrer el risc d'unes conseqüències que purifiquin. Lawrence

Norfolk ha sabut ajuntar la narració mítica amb una realitat que es va donar en aquesta Europa sacsejada pels odís irracionals, i que continua obstinada a mantenir-los, encara que siguin viscuts amb denominacions diferents.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Rosa d'Or d'Anglès

Un total de 42 roses d'or han florit a Anglès, d'un roser honorífic que, sota el conreu de l'Agrupació Sardanista i Cultural Floricel, proclama la vocació de servei i foment de la sardana de 42 persones que s'hàn dedicat amb esforç i il·lusió a treballar en aquest àmbit de la cultura tradicional catalana. Enguany, el guardó Floricel-Rosa d'Or s'ha atorgat a un dels estudiosos més destacats, Lluís Subirana i Reboloso, autor de nombrosos treballs sobre la sardana, en tots els seus vessants, tant des del punt de vista històric, com social, cultural, cívica i econòmic.

Subirana és un home inquiet i apassionat que des de la ciutat de Sabadell, on resideix des de fa més de 50 anys, ha portat a terme una intensa activitat cívica i cultural. Ha col·laborat o format part de nombroses entitats, i destaca la seva vinculació a Sabadell Sardanista com a directiu i president, o la seva intervenció en el projecte que amb els anys va donar com a resultat la

formació de la cobla Jovenívola de Sabadell. Però, el seu treball de promotor ha depassat l'àmbit estrictament local i també, dins de l'àmbit sardanista, ha estat un dels membres fundadors de la Federació Sardanista de Catalunya i de la Fundació Universal de la Sardana. Ha estat col·laborador del diari *Avui* i ha fet destacades aportacions als Congressos de Cultura Popular i Tradicional Catalana, celebrats els anys 1981-82 i 1995-96, així com al Primer Congrés del Sardanisme de l'any 1992.

Una desena de llibres publicats l'acrediten com un dels autors més prolífics de la literatura sardanista. *Catalanisme i sardanisme: una història compartida*, d'edicions El Mèdol, és el seu últim treball. També és autor de guions, ponències i comunicacions, i col·labora habitualment en diaris i revistes, on escriu sobre temes relacionats amb la cultura popular i la sardana. El lliurament va tenir lloc el 15 de juny durant el 49 Aplec de la Sardana d'aquesta població.

Memorial Francesc Basil 2003

Josep Coll i Ferrando ha obtingut el primer premi del 21è certamen musical convocat a Figueres en memòria del mestre Francesc Basil. *El codolar* és el títol de la sardana presentada en aquesta ocasió pel conegut tenorista de la cobla Ciutat de Girona, Josep Coll, que amb només 27 anys està assolint una trajectòria musical excel·lent, tant a nivell interpretatiu com també en el camp de la composició.

El segon premi es va atorgar a Joan Lluís Moraleda per la seva sardana *Quan et tinc als braços*. Per la seva part, el premi popular, atorgat pel públic assistent a la final d'aquest certamen, va correspondre a la sardana de Pau Castañé, *Sallent*. (C.C.)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€ per any

☐ Amb dos pagament semestral de 40,30€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Dejunar una mica pot allargar la vida?

Poc podia menjar al desert sant Antoni abat i, segons ens conta sant Atanasi, va morir que havia comptat els 105 anys, i del seu company de la Tebaida, sant Pau Ermità, que també dejunava molt, es diu que en tenia 113 quan va finir. Em direu que d'això no es pot deduir gran cosa. Potser tenien una naturalesa molt forta i per això van viure tants anys. Potser sí, però ara resulta que un neurobiòleg, Mark Mattson, del National Institute on Aging (o NIA), institut sobre l'envelliment que hi ha als Estats Units, ha explicat que, efectivament, reduint calories es pot viure més.

Amb quin fonament científic ha pogut fer aquesta afirmació? Ho explica així: les cèl·lules d'un organisme viu, a més d'envellir-se amb el temps, també es deterioren, principalment per causa de radicals lliures (compostos químics molt actius) provinents del que el cos hagi ingerit en l'alimentació i que poden penetrar en les membranes cel·lulars i danyar a l'interior de la cèl·lula les proteïnes que s'hi fabriquen i fins i tot l'ADN. Són un subproducte de la digestió. El nostre cos té defenses per evitar que ens perjudiquin, ja que hi ha enzima i vitamines que els absorbeixen o destrueixen,

però l'eficàcia del contraatac no arriba a ser total. Molts radicals lliures acaben produint efectes degradatius en les cèl·lules. Conseqüència: si hom menja poc, no té tants radicals lliures que li facin mal.

I ho ha pogut demostrar, això, aquest doctor Mattson? De moment ho ha comprovat amb ratolins de laboratori dels que viuen uns tres anys. Amb una alimentació baixa en calories ha fet que en visquessin quatre. Deu ser, doncs, veritat que una cosa semblant passaria amb els humans? Ell n'està convençut i menja només dos terços del que consumeix normalment un americà mitjà. Pesa 54 kg i té una alçada de 1,75 m. No podem saber quants anys viurà, és clar, i ja veurem si la seva vida comprova el que afirma. Tanmateix hi ha gent que ja li'n fa cas i el NIA vol finançar tres estudis pilots sobre el tema els pròxims anys.

Que el lector s'ho agafi com vulgui. Però el que nosaltres hi afegirem és que, amb la gent que passa fam al món, no aniria malament que els que tenim de què menjar procuréssim no abusar-ne, davant del fet que potser, fins i tot, fent-ho així, aconseguiríem allargar la nostra vida.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Teories evolucionistes i ciència de l'evolució

Tant o més important que el pas de la no-vida a la vida és el trànsit de l'animal irracional a l'ésser humà dotat d'ànima espiritual. Si hem afirmat que tot naturalment, en virtut del dinamisme que el Creador donà a la natura, es podia haver fet aquell pas a la vida, la qüestió que lògicament es presenta ara és si també es pot dir que ha estat així en el cas de l'hominització i humanització d'un animal. Aquí també hi ha un salt important. Ho reconeixia fins i tot Jacques Monod quan deia que les dues grans barreres que la ciència encara no ha traspassat eren la de la no-vida a vida i la de l'irracional al home. Ho deia davant de les potencialitats del cervell humà tan superiors a les de l'animal més «intel·ligent», com el ximpanzé. Nosaltres hi hem d'afegir que a més d'un cervell més perfecte tenim una ànima espiritual i això és el que ens fa de debò essencialment diferents de l'irracional. Si parlem de l'origen de l'home com correspon a la seva naturalesa hem de precisar que només la seva vida animal, no l'espiritual, pot venir-li d'un vivent anterior. Hi ha, és clar, un salt ontològic si es passa a tenir esperit a més de vida vegetativa i sensitiva. Diguem-ho ja des d'ara.

Ara bé, per poder afirmar que l'*Homo sapiens* procedeix (en el sentit que acabem de dir) d'un animal anterior només tenim, des del punt de vista científic segur, el testimoni dels fòssils. Un cop més hem de recordar que «l'única i veritable ciència de l'evolució és la paleontologia», com deia Grassé. Quan Darwin va proposar que l'espècie humana també venia d'una altra espècie animal no tenia cap fòssil que li avalés la teoria; només pogué presentar arguments d'analogia entre la constitució corporal humana i la dels simis, els quals no tenien valor definitiu. Però la idea d'una evolució total fins a l'ésser humà semblava més coherent que no pas excloure'ns del fet evolutiu. Molts seguidors seus van pensar que seria només qüestió de temps i que no es trigaria a trobar testimonis fòssils dels animals avantpassats de l'home. Tenien raó? D'això, n'hem de parlar.

52 Primeres troballes d'homínids fòssils

La primera troballa la fa un metge holandès

Es deia Eugene F. T. Dubois (1858-1940). Si bé procedia de família catòlica, i aleshores els catòlics en general consideraven que l'evolucionisme darwinian era contrari a la fe, ell des de ben jove s'hi posà a favor. També es va deixar convèncer per la *Història de la creació* de Haeckel, que deia que es podrien trobar restes fòssils que demostrarien que l'evolució es féu fins a l'espècie humana. Va estudiar la carrera de medicina i, havent entrat de metge a l'exèrcit, va ser comissionat pel govern per anar a l'illa de Java, que aleshores era de possessió holandesa. Hi va anar amb alegria. Allò que havia llegit en el llibre de Haeckel que les formes fossilitzades intermèdies entre l'animal i l'home s'havien de cercar en les regions on ara hi ha encara espècies de simis antropoides, com són Sumatra o Java que és on hi ha orangutans i gibons, ho podia comprovar. I ja sap en quins llocs haurà de buscar els fòssils: allà on el bosc es converteix en sabana oberta, on l'avantpassat de l'home haurà deixat d'anar pels arbres i començat a caminar per terra. Com també deia Haeckel.

Era el 1887 quan Dubois se'n anà a Java. Ben aviat es dedicà a les recerques que creia que li proporcionarien el *missing link* (anella perduda), com es deia aleshores, entre el simi i l'home. Durant tres anys les seves excavacions van resultar infructuoses. Però tenia una constància exemplar i va acabar obtenint-ne el premi perquè l'any 1891, prop del poble de Trinil, al marge del riu Solo, va trobar unes dents molt semblants a les humanes però no del tot, un tros de crani i un fèmur. Ell va atribuir les tres coses a un mateix individu.

El crani tenia 883 cm³ de capacitat. Més gran que el dels simis actuals i més petit que el d'un home. I el fèmur era gairebé humà. Havia de ser, pensà, d'un individu que ja caminava erecte, amb marxa bípede, però amb una capacitat cranial encara petita. O sigui que li quadrava amb la imatge de l'anella perduda que cercava entre simi i home. No cal dir com se'n felicità. De moment li posà el nom d'*Anthropopithecus erectus* (home-simi erecte).

En havent tornat a Europa, el 1893, es disposà a publicar la troballa que havia fet. Després de parlar-ne amb altres autors es decidí a posar definitivament el nom de *Pithecanthropus erectus* a l'espècie corresponent a aquelles restes fòssils; en publicà la descripció amb tot detall el 1894. La cosa tingué gran ressonància. En aquell temps l'ambient entre científics creients i no creients era molt tempestuós. La reacció de molts creients, tant catòlics com protestants, no es féu esperar. Multitud de llibres i articles sortien de la impremta negant el valor científic de la troballa. Mentre que d'altres en defensaven l'autenticitat i el valor amb fermesa. A Holanda recompensaren Dubois nomenant-lo professor de la universitat d'Amsterdam el 1899. Però no cessaren les invectives dels seus detractors. Tant va ser així que, per calmar els ànims, fins i tot el mateix Dubois aventurà la hipòtesi podien ser simplement d'una espècie de simi extingida i no el *missing link* que es pretenia.

Avui dia ja podem dir que s'ha vist clar que eren d'un simi homínid, molt semblant a l'*Homo sapiens*, fins i tot del mateix gènere. Ara s'anomena *Homo erectus* i d'aquesta mateixa espècie s'han trobat moltes altres restes fòssils. Durant molt de temps s'ha considerat espècie avantpassada

de l'home, però els autors actuals no ho veuen tan segur. Ja en parlarem més endavant.

La mandíbula de Mauer

El 21 d'octubre del 1907, a l'arenys de Rösch, antiga llera del riu Neckar, municipi de Mauer, a uns 10 km de la ciutat de Heidelberg, un obrer trobà a vint-i-quatre metres de profunditat una mandíbula força ben conservada. El professor de la universitat de Heisenberg, Otto Schötenack, la va estudiar i en publicà la descripció l'any següent, posant-li el nom d'*Homo heidelbergensis*, bo i datant-la del període vil·lafranchià, al pliocen inferior, que equivalia a dir que tenia més d'un milió d'anys d'antiguitat. Però altres paleontòlegs no veieren prou encertada la datació que donava d'aquell arenys el professor de Heisenberg. Sörgel i Wagner arribaren a la conclusió que havia de ser bastant més recent, del primer interglacial, o sigui d'uns cinc-cents cinquanta mil anys. Actualment, per mitjans radioactius (mètode potassi/argó), s'ha vist que la raó es trobava més de part d'aquests últims, si bé la precisió absoluta no s'ha aconseguit. Mentre uns quants li atribueixen 650.000 anys, el paleontòleg Rightmire diu que no arriba a 450.000, basant-se en els fòssils de fauna associada al mateix jaciment i tenint en compte el marge d'incertesa que dona la radioactivitat.

Aquella maixella era grossa, robusta i d'aspecte simiesc, amb absència total de mentó, però amb unes dents molt semblants a les humanes. Les vores alveolars presentaven una forma parabòlica com també la tenien les de l'*Homo sapiens* i no en U com els simis pòngids. Per això es considerà que era ja del gènere *Homo*; però no tothom ho cregué així. Bonarelli, el 1909, li canvià el gènere posant-li el nom de *Palaeanthropus heidelbergensis*. Avui dia es prefereix assignar-li el gènere *Homo*, però es discuteix si és de la mateixa espècie que l'*Homo erectus* o espècie diferent. En parlarem més endavant.

Pensadors cristians del segle XX (90)

García Morente: la fe d'un intel·lectual

DE CATEDRÀTIC A CAPELLÀ

Manuel García Morente és un dels grans pensadors espanyols del segle XX. La seva biografia surt recollida en diverses publicacions, entre elles la d'Antonio Caballero, titulada *Como una luz que disipa las tinieblas*. I és que parlar de García Morente és parlar d'un home d'immensa cultura, d'un home que va cercar la veritat i la va trobar rere les tenebres, en la immensa llum del Ressuscitat.

Va néixer el 1887. Jove intrèpid i despert intel·lectualment, es trasllada de Bona a París per continuar els estudis de Filosofia. Viatjarà a Marburg (Alemanya) per acaronar el somni d'estudiar de prop la llengua germànica i l'idealisme filosòfic. A Marburg escolta les lliçons sobre idealisme kantianisme del famós professor Cohen.

García Morente, als 25 anys, guanya la càtedra d'Ètica de la Universitat de Madrid, des d'on explicarà apassionadament el pensament kantianisme. D'aquest període ens comentarà la seva filla: «Triomfa en la càtedra amb una facilitat d'expressió, una claredat d'idees i de llenguatge, un mestratge per adaptar-se a tots els públics, una subtilesa d'observacions; tot plegat unit a una veu càlida, vibrant, viril i dolça alhora, que és un dels seus principals encants. Els alumnes l'admiraven.»

El 1923 morirà la seva dona, cosa que va significar un cop molt dur per al nostre pensador. El 1930 és nomenat, pel govern espanyol del moment, subsecretari d'Instrucció Pública. Posteriorment, acceptarà la càtedra a la Universitat de Tucumán (Argentina). Però el 1938 torna a Espanya com a conferenciant, amb un èxit extraordinari.

Vidu, amb diverses filles, i desitjós de consagrar-se al Senyor, s'ofereix a l'Església catòlica com a capellà. Després d'haver passat una temporada a la casa dels pares mercedaris de Poyo (Pontevedra), ingressa

al Seminari de Madrid. Serà ordenat prevere el 1940. El desembre del 1942 deixa aquest món per entrar en la pau eterna.

El professor García Morente, kantianisme declarat, es va apartar del camí de la religió de molt jove. La seva il·lusió es trobava

va o malèvola envers ningú; no recordo haver fet mai mal a algú a propòsit.»

La seva vida es va caracteritzar per ser una persona de bona voluntat. De la reflexió filosòfica va passar a la meditació, sobretot després de la mort de la seva estimada dona; i de la meditació a la pràctica religiosa, descobrint el rerefons d'alguns dels valors religiosos com el de la soledat o el retir del món per trobar-se amb l'Estimat: «En la soledat descobrim el que som, perquè contrastem el que hem fet amb el que vam voler i volem fer. La disconformitat entre la vida viscuda i la vida projectada constitueix el pecat. El pecat és la traïció que cometem al nostre ésser autèntic. Tenir consciència del pecat és dir-se a un mateix el que és i el

que vol ser.»

TEOLOGIA DE LA PROVIDÈNCIA

L'encontre de García Morente amb el més enllà, després de la mort de la seva dona, no va ser en va. Aquest fet el va esperonar a redreçar la seva vida vers les coses divines. La pregunta constant es referia al devenir dels successos històrics... Qui escriu la història? Per què la mort és el final de la vida terrena?...

García Morente s'adona de l'existència de la Providència. Una Providència divina, basada en la voluntat de Déu i en el respecte dels seus designis per part de nosaltres, els mortals.

El pensament que existeix una Providència arriba a rebatejar la seva ànima i a atorgar-li les forces per acostar-se als sagraments de l'Església catòlica. Ell mateix passarà de la idea còsmica del determinisme universal a la seguretat de l'existència d'una Providència que té cura de nosaltres. I tot plegat, des de la visió del Crucificat. En efecte, serà la contemplació del Cruci-

fix l'explicació última de moltes de les contradiccions que li sacsegen cap i ànima.

García Morente considera que Déu entén els homes. Sap que el Creador viu amb els homes i no els abandona, que pateix amb ells, els encoratja i els porta la salvació en aquest món i en l'altre. Sobre això escriurà: «Si Déu no hagués vingut al món, si Déu no s'hagués fet carn d'home al món, l'home no tindria salvació, perquè entre Déu i l'home hi hauria sempre una distància infinita que l'home mai no podria franquejar.»

PRESÈNCIA DE CRIST AL NOSTRE INTERIOR

García Morente era conscient de la presència del mateix Crist en la seva vida diària, en els seus pensaments més pregoners, en la seva realitat com a home necessitat de la Veritat. Contempla Crist com el reflex d'aquesta Providència, capaç de donar-li el sentit ple de la vida. El Déu de la filosofia, llunyà i caduc, és canviat per la imatge del Déu proper i amorós. Ell mateix ens dirà: «Però Crist, però Déu fet home; Crist patint com jo, més que jo, moltíssim més que jo, a Ell sí que l'entenc i Ell sí que m'entén. A Ell sí que puc lliurar-li filialment la meua completa voluntat, després de la vida. A Ell sí que puc demanar-li, perquè sé del cert que sap què és demanar.»

Finalment, observem la grandesa del pensament teològic de García Morente. El seu pensament ja entra de ple en la frontera de l'experiència mística, quan és capaç de transmetre'ns la força de la seva vivència d'un cristianisme viu: «Prefereixo mil vegades més morir amb Déu que viure sense Déu. He viscut sense Déu, i ara em sembla que aleshores estava mort. Deu ser molt dolç morir en la pau de Déu, entrar suauement en l'eternitat amb el somriure als llavis.»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

FE D'ERRADES

En el número 1.240, en l'article *Balduí: un monarca exemplar*, es deia per error que Albert I era el pare de Balduí, quan en realitat ho és Leopold III.

«**T**riomfa en la càtedra amb una facilitat d'expressió, una claredat d'idees i de llenguatge, un mestratge per adaptar-se a tots els públics, una subtilesa d'observacions; tot plegat unit a una veu càlida, vibrant, viril i dolça alhora, que és un dels seus principals encants. Els alumnes l'admiraven.»

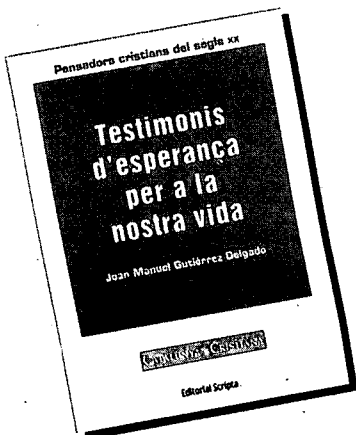

en la recerca de la veritat, però una veritat que intuïa que es trobava en la moral subje-

Com a deixeble fidel de Kant, García Morente predicava la moral kantiana en les seves classes, conferències, seminaris... fins que va arribar al més absolut buit existencial, al més profund desengany. El 1942 escrivia sobre això: «Quan la fe religiosa abandona una ànima, deixa en el seu fons, per dir-ho així, un buit que no s'omple amb res i que trasbalsa la voluntat. L'ànima sense religió perd la seva unitat; no sap què fer, què voler, què desitjar.» Observem com García Morente se sentia un naufrag de Déu, un home desesperat davant de la incertesa del futur, d'un món incomprensible, sense un sentit existencial real.

Tot i la seva filosofia inicialment desprovista de tot acostament a la divinitat, García Morente serà conscient de la seva realitat finita i limitada. Ell mateix ens comentarà: «Jo he comès en la meua vida molts errors i moltíssims pecats; però per més que cerco i indago en el meu passat, no hi trobo ni una ombra ni una intenció noci-

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

**NO US
PERDEU EL
LLIBRE**

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ Entitat ☐ Oficina ☐ DC ☐ Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

VACANCES

Misses a llocs d'estiu de l'interior

✓ ALELLA

Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ ALMACELLES

Parròquia de la Mare de Déu
de la Mercè
V.: 21.00 h. D.: 10.00 h, 11.15 h,
18.00 h.
Suchs
D.: 8.30 h, 12.30 h.

✓ BAGÀ

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.0 h. D.: 11.00 h.
Santuari de Paller
D.: 10.00 h.
Residència
D.: 9.00 h.

✓ BANYOLES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.
Monestir
V.: 18.00 h. D.: 9.00 h.
Sant Pere
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.

✓ BERGA

Parròquia de Santa Eulàlia
D.: 12.00 h,
Església de Sant Joan
V.: 20.30 h, D.: 10.00 h., 19.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
20.00 h.
Sagramentàries
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h.
Santuari de Queralt
D.: 11.00 h, 12.00 h.

✓ BISBAL d'EMPORDÀ, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h., 12.00 h.,
20.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 19. h. D.: 11.00 h.

✓ BESALÚ

Parròquia de Sant Vicenç
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

✓ BORGES DEL CAMP, LES

Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.30 h. D.: 12.00 h,
Capella del Carme, D.: 19.30 h.

✓ CABRILS

Parròquia de Santa Creu
V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h,
19.30 h.

✓ CALDES DE

MALAVELLA
Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.

✓ CAMPRODÒN

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 12.00 h,
20.00 h.
Capella del Carme D.: 10.00

✓ CASTELLAR DE N'HUG

Parròquia de Santa Maria
D.: 12.00 h.

✓ CASTELLFOLLIT DE LA ROCA

Parròquia del Santíssim Salvador
V.: 19.45 D.: 11.30 h.

✓ CASTELLÓ d'EMPÚRIES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.30. h., D.: 9.00 h., 10.00 h.,
12.00 h., 20.30 h.
Empúriabrava: Centre Cívic
V.: 19.00 h.

✓ CERDANYA, LA

Alp
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Bellver
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.
Bor
D.: 13.00 h.
Das
D.: 10.00 h.
Prats
V.: 18.00 h.
Prullans
D.: 10.30 h.
Urús V.: 18.30 h

✓ FIGUERES

Parròquia de Sant Pere
V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 9.00 h,
10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.
Parròquia de La Immaculada
i St. Pau
V.: 20.30 h. D.: 11.30 h, 20.30 h.
Parròquia del Bon Pastor
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h.
Parròquia de la Sgda. Família
V.: 20.15 h. D.: 11.00 h.
Capella dels Desemparats
V.: 19.00 h. D.: 8.30 h, 10.00 h,
11.30 h, 19.00 h.
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 10.30 h.

✓ GARRIGA, LA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.30 h.
D.: 9.30 h, 11.30 h, 20.30 h.

✓ GUALBA

Parròquia de Sant Vicenç
V.: 19.30 h. D.: 12.00 h.

✓ GUARDIOLA DE BERGUEDA

Parròquia de Sant Llorenç
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ LA JONQUERA

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.30 h. D.: 12.00 h.

✓ LLANARS

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 20.30 h.

✓ LLÍVIA

Parròquia de la Mare de Déu
dels Àngels
V.: 19.00 h. D.: 12.00 h, 19.00 h.

✓ MARTINET

Parròquia de Sant Eloi
D.: 12.00 h.

✓ MORELLA

Parròquia de l'Assumpció de
Maria (Basilica)
V.: 20.15 h. D.: 12.00 h, 18.30 h.
Parròquia de Sant Joan
Baptista
D.: 10.00 h.

✓ OLOT

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h,
20.00 h. (vespres)
Temple del Carme

V.: 20.30 h. D.: 7.30 h, 9.30 h,
11.30 h, 20.30 h. (vespres)
Santuari del Tura
D.: 9.00 h. (Ràdio) 11.00 h.
Divina Providència
V.: 18.30 h. D.: 18.30 h. (vespres)
El Cor de Maria
V.: 19.00 h. D.: 13.00 h.
Residència del Tura
V.: 18.00 h. D.: 11.00 h, 18.00 h.
(vespres)
Parròquia de Sant Cristòfol
(Les Fonts)
D.: 11.00 h.
Sagrat Cor (Caputxins)
V.: 19.00 h. D.: 9.45 h,
Parròquia de Santa Maria
(Batet)
D.: 12.15 h.
Parròquia de Sant Pere Màrtir
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h.
Maria Reina, D.: 12.00 h.

11.00 h, 12.00 h, 13.00 h. 20.00 h.

✓ QUERALBS

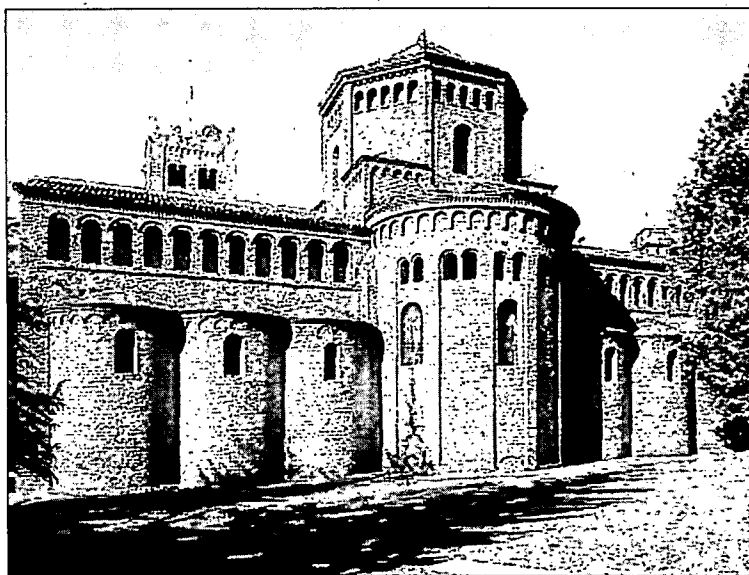
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Santuari de la Mare de Déu de
Núria
V.: 19.00 h. D.: 12.30 h.

✓ RIBES DE FRESER

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.45 (Residència
Geriàtrica) 12.30 h, 20.00 h.

✓ RIPOLL

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.30 h, 20.00 h.
Parròquia de Sant Josep Obrer
V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.
Capella dels Salesians
D.: 10.30 h.

Santa Maria de Ripoll.

Les Planotes

V.: 18.00 h.
Parròquia de Sant Roc
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.

✓ PALS

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ PERALADA

Parròquia de Sant Martí
V.: 21.00 h. D.: 12.00 h.

✓ POBLA DE LILLET, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h.
Santuari de Falgars
D.: 13.00 h.

✓ PONT DE SUERT, EL

Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.

✓ PRADES

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.15 h. D.: 13.00 h.

✓ PREMIÀ DE DALT

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h,
20.00 h.
La Cisa
V.: 18.30 h.

✓ PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 10.00 h,

✓ SANT HILARI SACALM

Parròquia de Sant Hilari
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 20.00 h.

✓ SANT JOAN DE LES

ABADESSES
Parròquia de Sant Joan
V.: 20.30 h. D.: 10.30 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ SANT JULIÀ DE

VILATORTA
Parròquia de Sant Julià
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

✓ SANT PAU DE SEGÚRIES

Parròquia de Sant Pau
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Colònia Estabanell
V.: 19.00 h.

✓ TARADELL

Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ TEIÀ

Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 D.: 9.00h, 11.30 h, 20.00 h.

✓ TORDERA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h,
19.00 h.
Sant Andreu
V.: 18.30 h.
Sant Pere. D.: 9.30 h.

✓ VALL D'ARAN

Vielha - Parròquia de Sant
Miquel V.: 19.30 h. D.: 11.00 h,
19.30 h.
Baquèira - Parròquia Mare de
Déu de les Neus V.: 19.30 h.
Bossòst - Parròquia de la
Purificació de N. S. V.: 20.00 h.
D.: 12.00 h.
Salardú - Parròquia de Sant
Andreu D.: 11.00 h.
Les - Parròquia de Sant Joan
Baptista D.: 11.00 h, 19.30 h.
Arties - Parròquia de Santa
Maria D.: 12.30 h,
Betren - Parròquia de Sant
Serni D.: 9.00 h.

✓ VALLS D'ANDORRA

Canillo
D.: 11.30 h.
Soldeu.
D.: 10.00 h.
Santuari de Meritxell
V.: 18.00 h. D.: 12.30 h.
Encamp
Parròquia de Santa Eulàlia
V.: 19.30 h. D.: 12.00 h.
Parròquia de Sant Miquel
D.: 10.30 h.
Pas de la Casa, El
V.: 19.30 h. D.: 19.30 h.
Ordino
V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h.
La Massana
V.: 20.15 h. D.: 10.00 h, 12.00 h.
Arinsal
V.: 19.00 h.
Santa Colòma
D.: 10.30 h.
Sant Julià de Lòria
V.: 19.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
19.30 h.
Escaldes, Les
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h,
13.00 h, 19.30 h.

✓ ANDORRA LA VELLA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 10.30 h,
12.00 h, 19.30 h.
Parròquia de Santa Maria Fener
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 17.00 h.

✓ VALLS D'ÀNEU

Sort
V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h.
Rialb
V.: 19.00 h. D.: 12.00 h.
Llavorsí
D.: 12.00 h.
Ribera de Cardós
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h.
Estèrri d'Àneu
V.: 20.30 h. D.: 12.30 h.
Gerri de la Sal
V.: 20.00 h. D.: 13.00 h.
València d'Àneu
D.: 11.00 h.

✓ VILADRAU

Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ VILASSAR DE DALT

Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h,
20.00 h.
Hospital de Sant Pere, D.: 10.00

TV2, A LES 10.30, SANTA MISSA

amb la participació de la coral la Vall de Sant Climent de Llobregat (Baix Llobregat), sota la direcció de Benet Puig. (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

NOTES

V.: Vigílies. D.: Diumenges i dies festius.

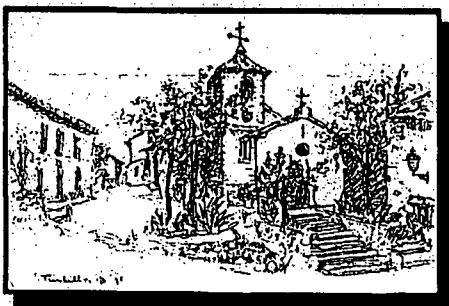
JULIOL ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PRECIOSÍSSIMA SANG

Internet

• **PARE ARNAIZ.**— Tota la informació sobre la biografia del pare Tiburcio Arnáiz, s.j., així com les seves obres i el material relatiu al procés de la seva beatificació ho trobareu a www.iespana.es/padrearnai/index.htm

• **DEUTE EXTERN.**— La pàgina www.debtchannel.org recull articles relacionats amb el deute extern i es defineix com el portal global sobre el deute internacional.

Altres bisbats

• **TURBALLOS.**— La comunitat de Turballos convida a participar en un curs de coneixement de la persona mitjançant l'Enneagrama, del 15 al 17 d'agost. Cal confirmar l'assistència. Més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726.

• **TAIZÉ.**— L'equip de Barcelona organitza autocars a Taizé per als mesos de juliol, agost i setembre. Sortiran els dissabtes, a les 22.30, i tornaran el diumenge de la setmana següent. Les opcions de participació són: per a joves de 17 a 29 anys, grups de reflexió; treball; silenci o cor; els joves de 15 o 16 anys han de formar part de grups preparats i acompanyats. Més informació: apartat de correus 36013, 08080 Barcelona, tel. 934 873 994, dilluns, dimecres i divendres, de 19.30 a 21.00 o Delegació de Joventut, tel. 933 011 277.

CCU.

Centre Cristià dels Universitaris

• **MARROC.**— El Centre Cristià dels Universitaris organitza un camp de treball al Marroc, per a majors de 18 anys, del 1 al 17 d'agost. És una oportunitat per apropar-se a la cultura, la religió i la tradició de la societat marroquina, i conèixer amb les famílies i trobar espais de diàleg intercultural i interreligiós. Més informació: c/ Villarroel, 81, baixos - Barcelona, tel. 933 233 368, a/e: ccu@pangea.org

• **GERMANES HOSPITALÀRIES.**— Organitzen del 19 al 29 d'agost un camp de treball a Betanzos (A Coruña) juntament amb disminuïts psíquics. Més informació: a/e: joveneshospitalarios@hscpalorg

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Per a homes a partir de 18 anys del 24 al 29 d'agost a Pozuelo de Alarcón (Madrid). Dirigeix: José M. Fernández-Cueto i Inocencio García Hervás. Més informació: tel. 913 520 968, a/e: cpcrc@retemail.es

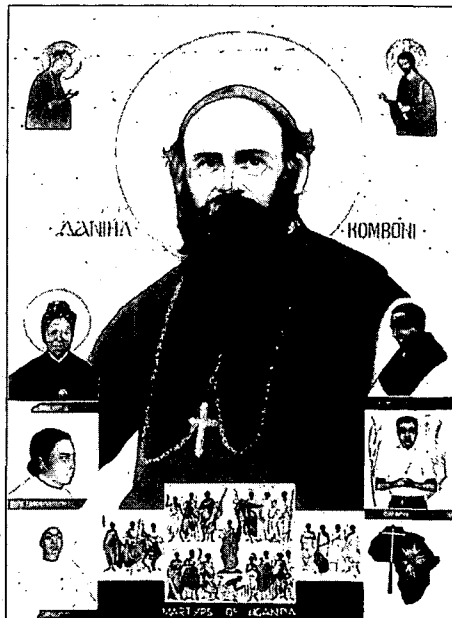
• **SACERDOTS.**— Del 25 al 28 d'agost, XVII Trobada de Sacerdots a Iranzu amb el tema *La celebració del matrimoni*. Per a més informació: P. Jesús Jiménez, tel. 948 520 012.

• **MISSIONS.**— Del 25 al 30 d'agost, a Los Molinos (Madrid), XLIX Convivència de Formació i Animació Misionera per a seminaristes, preparatòria per al congrés «Es la hora de la misión». Organitza: Institut Espanyol de les Missions Estrangeres. Més informació: tel. 917 268 427, a/e: ieme.efam@planalfa.es

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Per a sacerdots, del 31 d'agost al 5 de setembre, dirigits per Mons. Julián López Martín, a la casa d'exercicis dels pares claretians de Lleó. Més informa-

ció: tel. 987 224 854.

• **UNIVERSITARIS.**— La Universitat Catòlica Santa Teresa de Jesús d'Àvila acollirà del 25 al 28 de setembre l'Encontre Nacional d'Universitaris Cristians, organitzat per la Subcomissió Episcopal d'Universitats de la CEE.

• **CANONITZACIÓ DE DANIEL COMBONI.**— Els missioners combonians organitzen un pelegrinatge a Roma per assistir a la canonització del seu fundador. Hi ha tres opcions: del 3 al 5 d'octubre, del 3 al 6 o del 3 al 11. Més informació: tel. 914 158 115 i 914 152 412, fax 915 192 550, a/e: peregrinaciones@combonianos.com

Barcelona

Casal dels Infants del Raval

• **CASAL DEL RAVAL.**— Necessita voluntaris per a les activitats d'estiu, juliol i agost: casal d'estiu, aprenentatge de llengües per a immigrants, ludoteca, colònies i campaments. Més informació: c/ Junta de Comerç, 1 - Barcelona, tel. 933 170 013, a/e: voluntariatcasal@pangea.org

• **FUNDACIÓ ESCÓ.**— Necessita voluntaris per col·laborar en tasques de reforç escolar, educació en el lleure i hàbits, monitors de menjador, durant el juliol i l'agost. Més informació: c/ Sant Ramon, 2 - Barcelona, tel. i fax 934 430 635, a/e: casal@fnesco.org, web: www.fnesco.org

• **XV FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA.**— L'1 d'agost, a les 22.00, concert de Claudi Arimany i l'orquestra de cambra The Brussels Virtuosi, a l'església parroquial de Cabriels.

• **BARCELONA GÒTICA.**— El 2 d'agost, de 10.00 a 13.00, itinerari guiat pels edificis i els carrers de la Barcelona medieval. Punt de trobada: entrada principal del Museu d'Història de la Ciutat.

• **TROBADA INTERNACIONAL DEL MUEC.**— El Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians acull el comitè internacional que s'aplegarà del 16 al 29 d'agost a la Conreria. Es necessiten voluntaris per formar part de l'equip tècnic que prepara continguts i col·labora en l'acollida. Més informació: tel. 933 233 368.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Per a homes i joves, a partir de 18 anys, del 22 al 27 de setembre. Casa Ntra. Sra. de Montserrat de Caldes de Montbui, tel. i fax 938 654 496.

• **PICASSO.**— Fins al 26 d'octubre es pot visitar l'exposició «Tauromàquia al Picasso», un recorregut per l'obra gravada de Picasso a través de 27 gravats que formen la sèrie completa de la tauromàquia que l'artista va crear el 1957 per il·lustrar un llibre de bibliòfil sobre l'art de torejar. Museu Picasso, c/ Montcada, 15 - 23 - Barcelona.

Girona

• **APLEC.**— El 27 de juliol, a les 12.00,

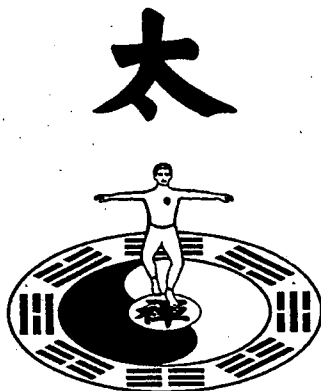
XIANG TUO, EL PETIT MESTRE DE CONFUCI.

昔仲尼師項橐
古聖賢尚勤學

En l'antiguitat, Confuci va prendre com a mestre Xiang Tuo. Els sants i els savis d'antany es mostaven diligents en l'estudi.

CONVIVÈNCIES AMB PETER YANG

Del 20 al 30 d'agost al Casal de Pau d'Arbúcies (Catalunya).

太極

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18.03 euros mensuals ho poden fer possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
C/ Avenida de Madrid, 21, 1º B,
47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcnaes@fcnaes.org

ofici solemne i cant dels goigs a la capella de Santa Anna de Pontós.

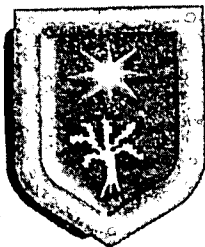
- **SANTÍSSIM.**— L'1 d'agost, exposició del Santíssim durant tot el dia a la capella de les Germanes Adoratrius de Girona, ronda Claret, 28 - B.

Lleida

- **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— A Raimat, del 24 al 30 d'agost, dirigits per Joan Torra. Organitzen: sacerdots del Prado. Més informació: tel. 933 135 889.

Solsona

- **JOVES.**— Del 22 al 27 d'agost, convivències-recés per a joves, a Gisclareny, amb el tema *Viure la fe, comunicar la fe*. Més informació: tel. 933 011 277.

- **EL MIRACLE.**— Del 8 al 13 de setembre, pregària i reflexió per a joves, dirigides pel P. Josep M. Sanromà, monjo. Més informació: tel. 973 480 002, fax 973 481 756.

Tarragona

- **VII FESTIVAL INTERNACIONAL D'ORGUE.**— El 22 de juliol, concert de Jordi Pajares, organista; el 26, concert de Mauricio Croci (organista de l'església de la Santíssima Trinitat de Berna, Suïssa). Els dos concerts seran a les 20.30 a la capella de la Mare de Déu del Claustre.

- **MÚSICA ALS PATIS.**— El 31 de juliol, a les 22.00, concert del Quartet de Cordes de Barcelona, al claustre de la catedral de Tarragona.

- **FRÀTER.**— La Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids organitza colònies amb minusvàlids físics adults del **4 al 12 d'agost**, a Salou. Necessiten voluntaris per fer excursions, banys de piscina, etc. Més informació: tel. 937 356 146 i 607 281 213, a/e: fraterbcn@estudi78.com, web: www.estudi78.com

- **MÚSICA FESTIVAL.**—El 17 d'agost, a les 18.30, a l'auditori Salbà de la Bisbal del Penedès, concert de festa

Santuari de Montserrat

✓ CONCERTS. — El 31 de juliol l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu interpretarà peces del Romanticisme, amb la *Sinfonia inacabada* de Schubert i el doble concert de Johannes Brahms; el 8 d'agost la Capella de Ministrers, amb el Cor de la Generalitat Valenciana, sota la direcció de Carles Magraner, interpretaran un programa de música medieval que inclou peces del *Llibre vermell* de Montserrat. Els dos concerts seran a les 21.00

major amb Cecilio Tieles (piano) i Iwona Burzinska (violí).

Urgell

- **SEMINARI DEL POBLE DE DÉU.**— Organitza una escola de silenci i de pregària, del **26 al 30 d'agost**, amb Pere Fibla (prevere) i Araceli Martínez (llicenciada en Ciències Eclesiàstiques). Lloc: Casal Sant Martí - Campelles, tel. 972 727 288.

Vic

- **ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL MONTSENY.**— El 2 d'agost, a les 19.00, lliurament del XXI Premi Montseny de Poesia al Centre Cultural Europeu de la Natura de Viladrau. Presideix l'acte Enric Nosás, president del Centre Excursionista de Catalunya.

- **LA COVA DE MANRESA.**— Del 16 al 25 d'agost, exercicis espirituals dirigits pels pares Balanzó i Bullich, jesuïtes. Més informació: tel. 938 720 422, fax 938 729 116, a/e: covae@terra.es, web: www.jesuites.net

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Pels governants i responsables de l'economia mundial
- Pel consol i l'atenció dels malalts del continent africà

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la setmanalment a:

Llibreria Santa Maria	Riera Bisbe Pol, 62	08350	Arenys de Mar
Llibreria Setciències	Ample, 9	08350	Arenys de Mar
Llibreria Pujades Climent	Riera, 8	08358	Arenys de Munt
La Formiga d'Or	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmeš	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
San Pablo Difusió	Via Laietana, 38	08003	Barcelona
Llibreria Garbí	Via Augusta, 9	08006	Barcelona
Llibreria Claret	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Kiosco Gallifa	República Argentina, 233	08023	Barcelona
Llibreria Marta de la Fuente	Comandante Benítez, 18	09028	Barcelona
Llibreria Jordi Garreta	Pg. Maragall, 342	08031	Barcelona
Institut Edicions	Londres, 57	08036	Barcelona
Llibreria Josep Alsius	P. de la indústria, 28	17820	Banyoles
Llibreria Mateu	Santa Maria, 22	17820	Banyoles
Papereria Bittloch	Ample, 25	17300	Blanes
Llibreria papereria Rossich. S.L.	Gral. Güell, 6	25200	Cervera
Llibreria Empuries	Álvarez de Castro, 6	17001	Girona
Carme García Ros	La Font, 22	25210	Guissona
Comerç i Estanc	Ponts i Arola, 28	25240	Linyola
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
L'Ossetfi	Av. Alcalde Porqueres, 32	25008	Lleida
Llibreria Moral S.C.P.	Major, 27	08783	Masquefa
Llibreria Dalmases	Jacint Verdaguer, 5	25230	Mollerussa
Llibreria Joan Fons	Jaume Fons, 13	08784	Piera
Llar del Llibre	Pg. Pl. Major, 12 34	08202	Sabadell
Llibreria Bonet	Pl. Major, 33	43420	Sta. Coloma de Queralt
Kiosco Baldiri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi de Llobregat
Llibreria Dach	Sant Miquel, 5	25280	Solsona
Llibreria Sauret	Carme, 14	25300	Tàrraga

Reserveu el vostre exemplar, ara!

Anuncis per paraules

3a EDAT

RESIDÈNCIA en una torre per a 24 àvies per a estades llargues i curtes. **Centre de dia**, segons les necessitats de cada família, fins i tot, per hores, també festius i caps de setmana. Tel. 932 039 740 Isabel.

COMPRA i VENDITA

COMPRO rellotges de qualsevol tipus, ràdios, làmpades, mobles, segells, postals, monedes, llibres, joies i instruments musicals. Tel. 609 230 303.

COMPRO SEGELLS, monedes; re-
llotges de tot tipus, postals, cro-
mos, joguines, objectes antics, mo-
bles, llibres i quadres. Tel. 933 578
394.

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials i separacions. 1a visita
gratuïta. Tel. 934 510 707.

ADVOCAT V. López especialista en nul·litats matrimonials i separacions, 1a visita gratuïta. Tel. 937 274 446.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.

NOM

ADREÇA.....

POBLACIÓ..... C. P.

TELEFON SETMANES

	1,40 €
	2,80 €
	4,20 €
	5,60 €
	7,00 €
	8,40 €
	9,80 €

Destacat (+2,50 €): ☐ Requadrat, ☐ Trama, ☐ Negreta
(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions contínues (mínim 15€).

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Els ecos de la Setmana Santa, tot i que llunyans, encara ressonen a Badalona. I més a la Germandat del Santíssim Crist Redemptor i Nostra Senyora de la Soledat, que es troba immersa en la celebració del seu 20è aniversari. Aquesta germandat de penitència que actualment aplega més de 250 membres s'ha consolidat amb el pas dels anys com un focus de religiositat popular molt important a Badalona. Hi conflueixen persones de tot tipus, procedents de diversos llocs d'Espanya, que comparteixen la fe del poble, senzilla i plena d'emotivitat, al so de les «saetas» que amb tant de sentiment entonen durant la Setmana Santa.

Manuel Martínez, president de la Germandat del Santíssim Crist Redemptor i Nostra Senyora de la Soledat de Badalona

«Les processons produeixen emocions que brollen del cor com una pregària»

—Un nom com el de Germandat del Crist Redemptor i Nostra Senyora de la Soledat no deu haver sorgit per atzar...

—Vam escollir el nom del Crist Redemptor perquè quan vam decidir fundar-la, entre el 1983 i el 1984, el jove i vigorós Joan Pau II va proclamar l'any jubilar de la redempció, directament relacionat amb el Divendres Sant. I el de Nostra Senyora de la Soledat perquè meditant aquest misteri de Maria, la nostra soledat esdevé Esperança.

—Durant els ja gairebé 20 anys d'existència, quin paper ha desenvolupat la germandat en la vida cultural i folklòrica de Badalona?

—En els anys transcorreguts hi ha hagut uns quants canvis. L'obra va començar com a associació Verge Peregrina i posteriorment es va denominar del Santíssim Crist Redemptor i Nostra Senyora de la Soledat. Dintre de les seves limitades possibilitats l'entitat porta a terme diverses activitats, trobades amb infants, actes culturals i lúdics, i excursions. També s'organitzen viatges culturals i es visiten malalts. Per

Nadal s'organitza una campanya per aconseguir aliments per a persones necessitades.

—Tot això, però, no és la tasca pròpia de la germandat, oi?

—Certament. El que més ha impactat al barri han estat les processons, una el dia del Divendres Sant i una altra al mes de maig. Al principi van ser molt humils, encara que amb els anys s'han convertit en celebracions de gran solemnitat, amb passos molt bonics. Hem intentat fer les nostres celebracions amb el respecte i dignitat que es mereixen, com a associació d'Església, unint la pietat popular a les tradicions, cultura i folklore sa, com a expressió dels sentiments més nobles i profunds del poble senzill.

—Com ha respost Badalona a aquestes celebracions?

—Les processons, en especial la del Divendres Sant, mobilitzen una gran multitud. L'avinguda principal que recorre, Marquès de Sant Mori, s'omple de gom a gom, és un mar de gent. Segons fonts de la Guàrdia Urbana hi acudeixen més de 175.000 persones.

Resulta una manifestació de fe i devoció grandiosa que fa vibrar els cors. Els fidels s'emocionen quan contemplen el Crist Jacent i la Dolorosa Mare.

—Han sabut conjuminar el folklore amb la religiositat profunda?

—Ho hem sabut conjuminar perquè la paraula profanada *folklore* està unida a la religiositat popular com tota expressió noble que surt del cor de la persona humana. El folklore és la manifestació genuïna del poble senzill que necessita plorar, cantar, besar, tocar i fins i tot quedar-se en silenci sagrat contemplant Crist clavat i la Mare de Déu plorosa.

—Per què fa l'efecte que, de vegades, en aquest món de les germandats hi ha molt de «sentimentalisme»?

—La sensació de sentimentalisme és normal perquè en una processó es donen elements per a això, l'explosió de l'art floral, la música, les *saetas*, l'ambient... produeixen emocions que no es poden ofegar i brollen del cor com una pregària.

Samuel Gutiérrez

Art elitista

El desenvolupament de l'art en les diverses civilitzacions humanes a grans trets presenta dues característiques coincidents; la primera és que una part important de la producció artística és de caire religiós (catedrals, retaules, mesquites, budes, temples hindús, màscares africanes...). L'altra característica és que les obres d'art de cada cultura són per elles mateixes entenedores per a la gent que pertany a la civilització que les ha creat. L'autor d'un retaule gòtic, per exemple, sabia que els fidels reconeixien en la seva obra els personatges que hi apareixen, les escenes representades i el simbolisme de certs objectes. El mateix es pot dir de l'hindú que contempla una imatge de Shiva. Són obres destinades a ser compreses per tothom, fins i tot pels il·lustrats. L'art europeu occidental es va anar desprenent molt gradualment del seu caràcter sagrat a partir del Renaixement fins a arribar al màxim de dessacralització a l'edat contemporània. El segle xx, però, també va representar un trencament amb la segona característica abans esmentada: l'art contemporani, sobretot en l'escultura i la pintura, en bona part ja no és entenedor per la majoria de la població. Molt sovint les obres contemporànies, en apartar-se dels referents tradicionals fàcilment identificables, fan que el públic potencial es redueixi molt i que de fet quedi circumscrit a una elit. Arribats aquí també s'hauria d'estudiar si aquesta elit del mercat de l'art es mou per l'esperit artístic o, com en qualsevol altre negoci, simplement per principis mercantils, renunciant així a qualsevol finalitat comunicadora.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Germà Rion

El veia, molt de tant en tant, a Montserrat, al cor monacal. Alguna vegada al refector, entre els monjos. La porteria del monestir també ens havia donat ocasió per a algunes converses, breus, però substancials. Tot plegat ben poca cosa, podria semblar. Però ara que el germà Rion se n'ha anat discretament, com havia viscut, en sento el buit. Era un d'aquells testimonis silenciosos que t'acompanyen en la fe. Fins i tot quan no t'hi fixes particularment, saps que hi són. I el seu record t'encoratja. Ben mirat, no tan poca cosa com podria semblar...

En els meus primers records del germà Rion es barregen la imatge del militant cristià i la del lluitador polític.

Ell havia viscut de prop el moment inicial i engrescat de l'ACO (Acció Catòlica Obrera). Estava unit als seus pioners per l'amistat i pel desig de renovació evangèlica. Justament ara s'escau el cinquantè aniversari d'aquells inicis. Rion, químic de professió, va ser un —el primer, si no ho recordo malament— dels qui van voler trasplantar el seu esperit i els seus mètodes al món dels professionals. Aleshores en dèiem «independents», d'acord amb la terminologia francesa. Així va néixer l'ACI (Acció Catòlica d'Independents), íntimament relacionada amb l'ACO, amb la qual compartia alguns consiliaris. Rara ha estat la nostra conversa, al llarg d'aquests últims anys, en la qual el germà Rion no n'esmentés, amb afecte, dos de destacats en aquell moment: Albert Maréchal i Martí Canal... Sempre he cregut en l'absoluta continuïtat del procés religiós de Joan Rion: des de les llavors de contemplació de la revisió de vida, per a ell tan ben copsades, fins a la seva plenitud benedictina.

També en la voluntat de canvi social la vida del germà Rion dibuixa una línia contínua. Amb lucidesa creixent —a la llum de l'Esperit Sant— va anar concentrant les energies en la renovació de l'home interior. Però el monjo no va matar mai aquell jove que s'havia rebel·lat contra l'opressió social i política i que s'havia compromès, fins a patir presó, per la causa dels pobres, la causa de Catalunya i la causa de la llibertat. No el va matar, sinó que el va madurar. Un signe d'aquest procés positiu el trobem en la seva capacitat de llançar-se a nous i més radicals objectius, sense mai posar-los en contradicció amb els anteriors. Al contrari. Mantenien la seva simpatia envers el socialisme democràtic i els seus líders i amics com ara, entre d'altres, Josep Pallach i Joan Reventós.

Ben segur que, com a tot bon socialista, a Rion el feia patir el socialisme... I que, com a tot bon patriota, el feia patir Catalunya... I que, com a tot bon catòlic, el feia patir l'Església... Però sense ira, sense frustració, sense perdre el delit de continuar construint. Amb esperança. I amb la moderació i àdhuc el punt d'humor que ens dóna saber veure, juntament amb la brossa de l'ull de l'altre, la biga del propi.

Ara mateix

Rauxa